

Utviklingsprosjekt
Nesna

Silje Bjellånes
Øyvind Steinslett
Jan-Oddvar Sørnes

NORD
universitet

Foto: Hans-Petter Sørensen

 NORD
universitet

Layout / trykk: Trykkeriet, Nord universitet
Mai 2023

Innhold

Forord	7
1 / Bakgrunn	9
2 / Prosjektets ønskede gevinster og effekter	11
3 / Mål, leveranser og avgrensninger	13
3.1 Mål.....	13
3.2 Leveranser	13
3.3 Avgrensninger.....	13
4 / Organisering og tidsplan	15
4.1 Organisering	15
4.2 Involvering.....	17
4.3 Ressurser.....	17
4.4 Kunnskapsdepartementets rolle.....	18
4.5 Tidsplan.....	18
5 / Metode, datainnsamling og eksternt kommunikasjon	19
5.1 Kommunikasjon	19
5.2 Datakilder	19
6 / Kort resyme fra delprosjektene	23
6.1 Delprosjekt 1: Fremtidige studietilbud og fagmiljø.....	23
6.2 Delprosjekt 2: Rekruttering av studenter og ansatte.....	28
6.3 Delprosjekt 3: Velferdstilbud og lokal infrastruktur.....	31
6.4 Delprosjekt 4: Organisasjonsform	32
7 / Prosjektets endelige anbefalinger.....	35
7.1 Studietilbud og fagmiljø	35
7.1.1 Studieportefølje	36
7.1.2 Oppbygging og styrking av fagmiljø	37
7.1.3 Høyere yrkesfaglig utdanning	37
7.1.4 Sommerskole	38
7.1.5 Internasjonalisering.....	38
7.2 Rekruttering og markedsføring.....	40
7.3 Velferdstilbud og infrastruktur	42
7.4 Organisering	45
7.5 Avsluttende vurderinger	48
7.5.1 Overførbarhet til andre studiesteder.....	48
7.5.2 Kommentar rundt regjeringens ønske om «senter for desentralisert og distriktsrettet utdanning og forskning»	49

Medlemmer av delprosjektene, med informasjon om bakgrunn	50
Delprosjekt 1	50
Delprosjekt 2	50
Delprosjekt 3	51
Delprosjekt 4.....	51
 Vedlegg 1 / Problemstillinger og spørsmål på innspillmøtene, Mo i Rana og Brønnøysund.....	 53
 Vedlegg 2 / Oppsummering av innspill	 55
Innspill.....	55
Oppsummert etter workshop 23.08.22	65
Innspillsmøte 4.10.22 Mo	66
Innspillsmøte 5.10.22 Brønnøy	68
Referansegruppe 24.10.22	70
Studenter 24.10.22 Spørsmål / Svar	73
 Fotnoter	 79
 DELPROSJEKTRAPPORTENE	
Delprosjekt 1.....	81
Delprosjekt 2	153
Delprosjekt 3	173
Delprosjekt 4	191

FORORD

Hovedformålet med dette prosjektet har vært å kartlegge muligheter og foreslå konkrete tiltak for å videreutvikle høyere utdanningstilbud og forsterke campus Nesna som et attraktivt studiested. En viktig forutsetning har vært at tilbud skal være bæredyktig over tid, og at Nord universitets utvikling av campus Nesna skal skje i samarbeid med lokale, regionale og nasjonale aktører. Det har i tillegg vært en ambisjon at prosjektet skal vise vei for universitetsutdannelse på mindre steder gjennom en desentralisert modell. Prosjektet har tilført ideer og ny kunnskap til Nord universitet, regionen og nasjonen om desentralisert høyere utdanning og campusutvikling.

Kunnskapsdepartementet bestilte prosjektet og Nord universitet har vært prosjekteier med rektor som prosjektansvarlig. Prosjektledelsen har overordnet bestått av prosjekt-koordinator Silje Bjellånes, sekretariatsleder Øyvind Steinslett og prosjektleder Jan-Oddvar Sørnes. Prosjektet har fått frie tøyler og vært frikoblet Nord universitet, noe som har gjort arbeidet særdeles spennende, og vi håper kunnskap fra delprosjektene og våre overordnede anbefalinger gir et god grunnlag for den videre prosessen.

De ulike delprosjektene har vært ledet av følgende personer, og vi ønsker å rette en spesiell stor takk til disse.

Delprosjekt 1: Fremtidige studietilbud og fagmiljø, Egil Dåbakk

Delprosjekt 2: Rekruttering av studenter og ansatte, Kristian Sivertsen

Delprosjekt 3: Velferdstilbud og lokal infrastruktur, Inga-Lill Sundset

Delprosjekt 4: Organisasjonsform, Pål Pedersen

Samtlige medlemmer av delprosjektene ble oppnevnt i kraft av deres kompetanse og bakgrunn, og representerer således ikke organisasjonen de til daglig er ansatt eller har verv i. Delprosjektene, der totalt 37 medlemmer har deltatt, inkludert en ansattrepresentant fra Nesna og en studentrepresentant i hvert delprosjekt. Prosjektet har også fått nyttige innspill fra en bred referansegruppe, og det har vært innspillsmøter og dialog med regionale aktører gjennom hele prosjektet.

Vi ønsker å rette en stor takk til alle som har bidratt i dette viktige arbeidet, og vi håper de gode nettverkene og entusiasmen som er skapt vil fortsette også fremover.

Bodø og Nesna den 10. mai 2023

1 / BAKGRUNN

I Hurdalsplattformen fremkommer det at regjeringen vil:

«Reetablere ein fullverdig høgare utdanningsinstitusjon på Nesna ved å gjenopprette grunnskule- og barnehagelærerutdanning og greie ut kva for andre studie- og utdanningstilbod som kan lokaliserast til Campus Nesna. Vidare vil regjeringa leggje til rette for at utdanningsinstitusjonen på Nesna kan bli eit senter for desentralisert og distriktsretta utdanning og forskning. Prosessen skal starte vinteren 2022. Undervegs i prosessen må interessene til fagfolka som framleis er ved Nesna, og til studentane som har starta på utdanninga si ved institusjonen før nedleggingsvedtaket, varetakast».

I supplerende tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet for 2022 vedtok regjeringen at Nord universitet skulle tilby høyere utdanning på Nesna fra og med høsten 2022. Styret ved Nord universitet vedtok i sak 4/22 at rektor skulle igangsette utviklingsprosjektet i samarbeid med departementet og regionale og lokale samarbeidspartnere. Styret vedtok videre at utvidelsen av fagporteføljen på Nesna skulle avklares og finansieres særskilt.

2 / PROSJEKTETS ØNSKEDE GEVINSTER OG EFFEKTER

Ønsket om å bidra til videreutvikling av høyere utdanningstilbud på Nesna som er bærekraftig over tid har vært drivkraften til prosjektet. Prosjektet har jobbet for å komme frem til anbefalinger som skal danne grunnlaget for Nord universitets videre arbeid med å utvikle Nesna som utdanningssted i samarbeid med lokale, regionale og nasjonale aktører. Ambisjonene har vært å bidra til å skape et attraktivt universitetssted med en levende Campus.

Gjennom prosjektet skal man å bidra til å utvikle en modell som er overførbar til andre mindre studiesteder, ved å vise til hvordan man kan lykkes med en desentralisert struktur innenfor de krav og rammer som stilles til universiteter både nasjonalt og internasjonalt. Prosjektet vil derfor bidra med tilførsel av ideer og ny kunnskap både til Nord universitet, regionen og nasjonen om desentralisert høyere utdanning.

Foto: Hans-Petter Sørensen

3 / MÅL, LEVERANSER OG AVGRENSNINGER

3.1 Mål

Prosjektet har jobbet ut fra målsetningen om å skape et attraktivt universitetssted på Nesna, som er bærekraftig over tid. Prosjektet har hatt en helhetlig tilnærming til hva som må til for lykkes med dette. Områder som inngår i mandatene til delprosjektene, har inkludert anbefalinger til nye studietilbud som oppleves attraktive for flere målgrupper, lokalt, regionalt og nasjonalt. Det har også vært et ønske om å vurdere internasjonal profil. Oppbygging av lokale fagmiljø på Nesna har vært en viktig målsetning og prosjektet har sett på hvordan man kan rekruttere studenter og ansatte til Nesna, og hvilke velferds- og infrastrukturer som bør være på plass. Vurderinger knyttet til alternative organisasjonsformer for utdanningsvirksomheten er også sett på.

Et mål med prosjektet har vært å gi en anbefaling som møter lokale og regionale myndigheter og næringslivs behov, og prosjektet har derfor jobbet for involvering for å bidra til å skape eierskap til utviklingen av utdanningstilbudet på Nesna.

3.2 Leveranser

Prosjektet har jobbet mot følgende leveranse:

1. Foreslå studietilbud som kan rekruttere tilstrekkelig antall studenter og styrket fagmiljø, gjerne med etablering på Nesna fra høsten 2024, men også etableringer som kan gjennomføres på sikt.
2. Foreslå strategier og tiltak som kan fremme rekruttering av studenter og ansatte til Nesna.
3. Foreslå velferds- og infrastrukturtiltak på Nesna og i regionen som kan bidra til å rekruttere og beholde studenter og ansatte.
4. Utrede alternative organisasjonsformer for utdanningsvirksomheten på Nesna, og vurdere styrker og svakheter ved de ulike alternativene.

3.3 Avgrensninger

Prosjektet skulle ikke utrede eller foreslå flytting av studier fra andre studiesteder til Nesna. Prosjektet har heller ikke vært samordnet med jobbingen med «nasjonalt senter for distriktrettet utdanning og forskning» som KD har ansvaret for.

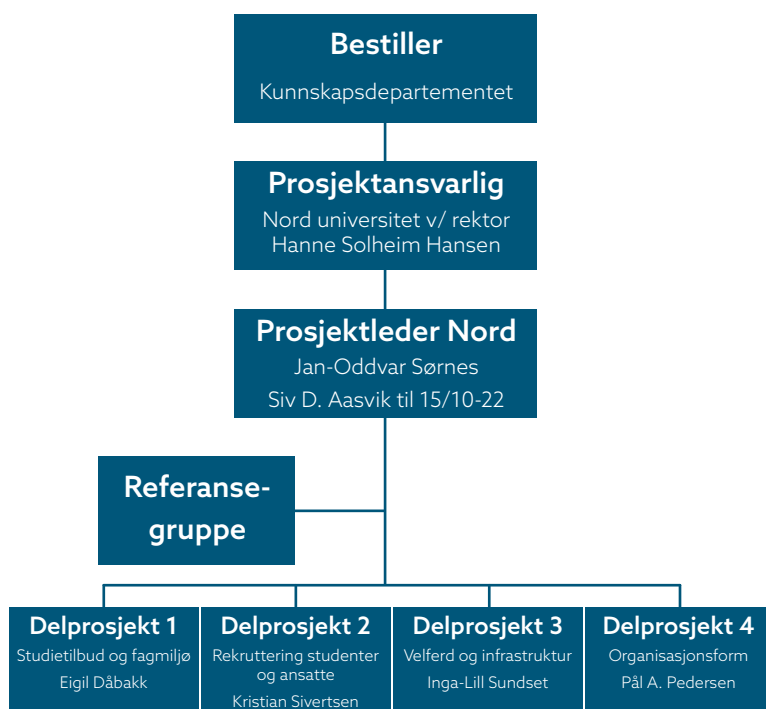
Foto: Hans-Petter Sørensen

4 / ORGANISERING OG TIDSPLAN

4.1 Organisering

Det er kunnskapsdepartementet (KD) som er bestiller av prosjektet, Nord universitet er prosjekteier og rektor er prosjektansvarlig.

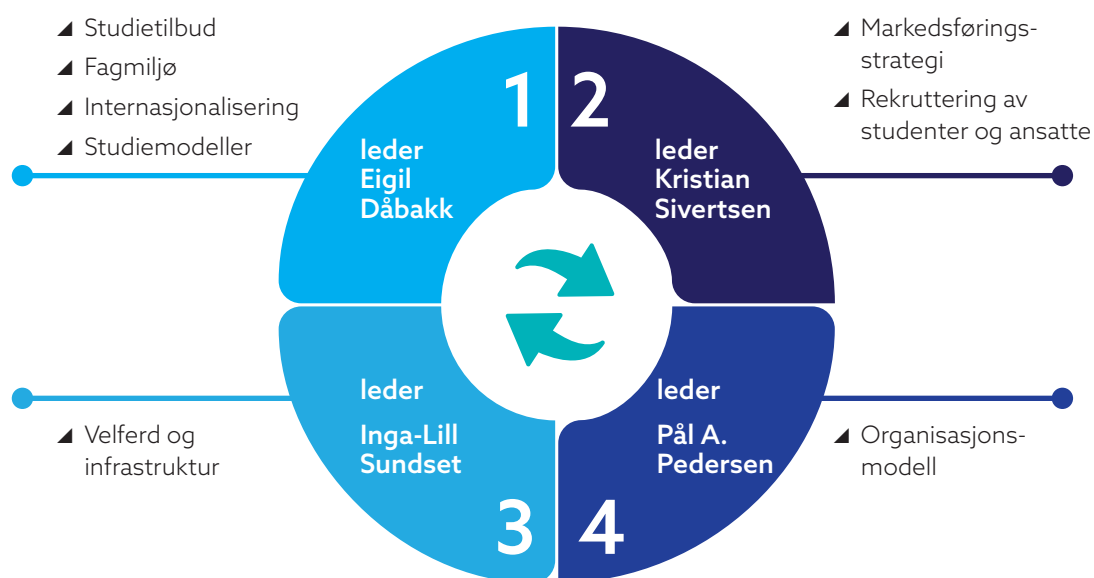
Prosjektet ble etablert i begynnelsen av juni med prosjektledelse og sekretariat, og innen utgangen av juni var prosjektmandatet godkjent av prosjektansvarlig og delprosjekter var etablert med ledere og prosjektgrupper av prosjektleder. Prosjektkoordinator ble engasjert fra september 2022.

Figur 1: Organisasjonskart Utviklingsprosjekt Nesna.

Prosjektet ble ledet av Siv-Dagny Aasvik frem til oktober 2022, Jan-Oddvar Sørnes overtok denne rollen frem til prosjektets ferdigstillelse. Øvrige personer i prosjektledelsen har bestått av prosjektkoordinator Silje Bjellånes og sekretariatsleder Øyvind Steinslett.

Prosjektet har vært inndelt i fire delprosjekt, som alle har hatt egne mandat og ledere.

Delprosjekt 1 - Fremtidige studietilbud og fagmiljø (leder Eigil Dåbakk)

Delprosjekt 2 - Rekruttering av studenter og ansatte (leder Kristian Siverstsen)

Delprosjekt 3 - Velferdstilbud og lokal infrastruktur (leder Inga-Lill Sundset)

Delprosjekt 4 - Organisasjonsform (leder Pål Andreas Pedersen)

Delprosjektene har bestått av totalt 37 medlemmer som er oppnevnt i kraft av sin kompetanse og bakgrunn, og representerer ikke organisasjoner de er ansatt i eller har verv i. Alle delprosjektene har hatt ansattrepresentant fra Nesna og en studentrepresentant, og har vært ledet av egne prosjektledere som har rapportert til prosjektleder for utviklingsprosjektet. Delprosjektene har samlet bestått av medlemmer fra 11 kommuner i Nordland, 6 kommuner utenfor Nordland, og Sverige.

Prosjektet etablerte høsten 2022 en referansegruppe som har hatt en rådgivende funksjon for prosjektleder og har bidratt til å avklare og definere tilnærminger

foretrukket av ulike interessenter. Det har vært avholdt møter i referansegruppa i forkant av rapporteringsmøtene til KD. Følgende virksomheter og organisasjoner ble invitert til å oppnevne medlem til referansegruppa:

- ▲ Fylkeskommunen v/politisk ledelse
- ▲ Næringslivets Hovedorganisasjon
- ▲ Ungdommens Fylkesråd
- ▲ Nesna kommune v/ordfører
- ▲ LO Nordland
- ▲ Indre Helgeland Regionråd v/politisk
- ▲ Helgelandsrådet v/politisk
- ▲ Helgelandssykehuset
- ▲ RKK Ytre Helgeland
- ▲ RKK Sør-Helgeland
- ▲ Studiesenteret RKK Vefsn
- ▲ Frivilligheten v/Nordland Idrettskrets
- ▲ Nesna næringsforening v/interimstyret
- ▲ Ranaregionens næringsforening v/styret
- ▲ KS Nord-Norge
- ▲ Trøndelag Fylkeskommune

Delprosjektene og referansegruppa har hatt kjønnsbalanse.

4.2 Involvering

Involvering av ansatte ved Nord universitet har blitt vurdert i samråd med institusjonens medbestemmelsesorgan og prosjektansvarlig. Det har vært bred medvirkning i alle delprosjekt og prosjektet har invitert arbeids- og næringsliv, ungdom, kommuner og frivillighet til å gi innspill til prosjektet gjennom ulike dialogmøter og workshops.

4.3 Ressurser

Prosjektet har hatt eget sekretariat som har stått til rådighet for prosjektleder og lederne av de ulike delprosjektene. Sekretariatslederfunksjonen er ivaretatt av

konstituert studiestedsleder på Nesna. Prosjektleder var engasjert i 100% stilling i perioden juni-oktober. Ved overgang til ny prosjektleder ble stillingen redusert til 80% stilling, men styrket med prosjektkoordinator i 100% stilling. Ledere av delprosjektene har vært engasjert i delstillinger.

4.4 Kunnskapsdepartementets rolle

KD er den formelle bestiller av prosjektet, men har ikke vært direkte involvert i prosjektet. Prosjektet har drøftet og rapportert til KD gjennom fire milepæler. Rektor har hatt ansvar for innkalling og gjennomføring av disse møtene. Prosjektleder, prosjektkoordinator og sekretariatsleder har deltatt på møtene med KD.

4.5 Tidsplan

En detaljert tidsplan med nærmere beskrivelser av milepæler og beslutningspunkter knyttet til disse ble utarbeidet etter oppstart av prosjektet, og har bidratt til å sørge for fremgang og retning i arbeidet.

Prosjektet ble presentert for ansatte ved studiested Nesna, styret ved Nord universitet og kommunestyret på Nesna 22. juni 2022. Invitasjon til deltagelse i referansegruppa ble sendt ut i slutten av juni.

Det ble avholdt statusmøte med Kunnskapsdepartementet i juni der prosjektplanen ble gjennomgått. I oktober ble første anbefaling fra delprosjekt 1 lagt frem, i januar 2023 ble forslag til anbefalinger fra alle delprosjekt presentert og i april ble endelig anbefaling fra delprosjektene gjennomgått med KD.

I mandatet er høsten 2024 vurdert som tidligste mulighet for oppstart av nye studier. Det er presisert at det kun kan være aktuelt med oppstart av kortere samlingsbaserte studietilbud som ivaretar regionale kompetansebehov innenfor eksisterende studieportefølje hos Nord. Utviklingsprosjektet er gjort kjent med at Fakultet for lærerutdanning og kunst- og kulturfag (FLU) våren -23 har søkt HK.dir midler for utvikling av pilot for lærerutdanning 1-10, veilederutdanning for ansatte i opplæringskontor og videreutdanning for ansatte i reiselivet. Prosjektet er ikke kjent med at det blir oppstart av studier i år, men det kan ikke utelukkes at noen av de foreslåtte tilbudene kan være i prosess for oppstart høsten -23 eller -24 som følge av universitetets ordinære porteføljeutvikling.

I henhold til revidert tidsplan overleveres sluttrapport til rektor 10. mai 2023. Rapporten legger grunnlag for rektors videre saksbehandling, før sluttbehandling i styret ved Nord universitet i juni 2023.

5 / METODE, DATAINNSAMLING OG EKSTERN KOMMUNIKASJON

Utviklingsprosjektet har gjennom sin organisering, sammensetning og tilnærming til innhenting av informasjon, søkt å få et godt fundament for å gi troverdige tilrådinger knyttet til overordnede hovedleveransene i prosjektet. I grove trekk har delprosjektene hatt stor autonomi i dette arbeidet, med fokus på sine respektive mandat og leveranser. Overordnet har prosjektledelsen bidratt til å samle inn data for hele prosjektet.

Se vedlagte delrapporter for mer detaljert beskrivelse av hvordan de ulike delprosjektene har jobbet med hensyn til dette.

5.1 Kommunikasjon

Det har vært betydelig interesse for studiested Nesna både lokalt, regionalt og nasjonalt. Nord universitet, gjennom en tydelig drivkraft i utviklingsprosjektet, har ønsket å bidra til videreutvikling av høyere utdanningstilbud på Nesna som er bærekraftig over tid. Det har derfor vært viktig å kommunisere ut målsettingene i prosjektperioden i kontakt med viktige aktører, media og øvrige bidragsytere.

Prosjektet har hatt fokus på at anbefalingene skal bidra til oppbygging av Nesna som et studiested med en bred og spennende studieportefølje. Gjennom tydelig kommunikasjon og involvering har man ønsket å skape en begeistring for prosjektet og Nord universitets arbeid på Helgeland. Videre har det vært viktig å ikke skape urealistiske forventninger, og åpenhet rundt dette har vært viktig i alle deler og faser av prosjektet.

5.2 Datakilder

Under arbeidet har prosjektet mottatt en rekke innspill gjennom møter med samfunnsaktører, med enkeltforetak og organisasjoner. Prosjektet har vært i dialog med ungdommens fylkesråd og studenter på Nesna, og deltatt på konferanser og seminarer i og utenfor regionen for å presentere og få innspill

Foto: Hans-Petter Sørensen

til prosjektet. Prosjektet arrangerte 4. og 5. oktober møte i Mo i Rana og Brønnøysund hvor kommuner og næringsliv i regionen ble invitert til å komme med innspill på kompetansebehov. Det har vært arrangert institusjonsbesøk med privat og offentlig næringsliv og med utdanningsinstitusjoner som har lyktes med desentraliserte studietilbud i inn- og utland. Prosjektet har også tatt initiativ til spørreundersøkelser for å kartlegge spesifikke problemstillinger. Se vedlegg 1.

Utover dette har prosjektet også fått innspill fra aktører som har vært relevante for delprosjektene. Skriftlige innspill er mottatt gjennom nettskjema som har vært tilgjengelig fra utviklingsprosjektets nettside, i tillegg til mailer som har gått direkte til prosjektledelsen. Møter og workshop med fagmiljø og øvrige ansatte ved studiested Nesna har gitt prosjektet innsikt i hvordan man blant annet kan lykkes med å utvikle tilbud som er meldt inn til prosjektet.

Over 50 av innspillene som er mottatt av utviklingsprosjektet, har handlet om kompetansebehov og muligheter for etablering av studietilbud på Nesna. Alle innspill er gjennomgått av delprosjektene og prosjektledelsen og har vært viktige bidrag for å kunne svare på mandatet.

For å rapportere status og gjøre nødvendige avklaringer i det videre arbeidet har det vært gjennomført tre møter med referansegruppen i prosjektet der foreløpig status har blitt presentert på alle fire delprosjektene, og innspill på dette har blitt mottatt og vurdert i det videre arbeidet.

Prosjektledelsen har avholdt møter med delprosjektlederne stort sett annenhver uke siden oppstart, og møter i koordineringsgruppen (bestående av prosjektledelsen og strategisk kommunikasjonsrådgiver). Disse møtene har vært viktige for å sikre både god framdrift og gjensidig informasjonsdeling.

Prosjektledelsen har deltatt i, og rapportert status i prosjektet til rektors stab og strategisk ledergruppe, og hatt dialog med de ulike fakultetene i prosessen. Det har vært flere møter med de ansatte på fakultetet for lærerutdanning og kunst- og kulturfag (FLU).

Foto: Hans-Petter Sørensen

6 / KORT RESYME FRA DELPROSJEKTENE

Under presenteres anbefalingene fra delprosjektene i korte trekk. Leveransene fra delprosjektene kan leses i sin helhet fra side 50. Videre presenterer utviklingsprosjektets endelige vurderinger og anbefalinger i eget kapittel.

6.1 Delprosjekt 1: Fremtidige studietilbud og fagmiljø

Delprosjekt 1 (DP1) har sett på hvilke fremtidige studietilbud og fagmiljø som kan tilbys fra studiested Nesna. De har jobbet etter følgende hovedleveranse:

Foreslå fremtidige studietilbud og oppbygging av fagmiljø på Nesna, herunder eventuelle studietilbud levert av andre utdanningsinstitusjoner.

I tillegg til hovedleveransen er det angitt åtte delleveranser hvor kartlegging av kompetansebehov, forutsetninger for oppbygging av forskningsmiljø, faglig profil, eierskap og synergieffekter med andre utdanningsaktører, studiemodeller og nivå på studietilbud, og tilbud rettet mot internasjonale studenter er blant det som har blitt vurdert.

I sitt arbeid har de lagt vekt på følgende:

- ▲ Relevans for mandatet – her har regionalt kompetansebehov veid særlig tungt, men de har også sett på om det er mulig å ta en nasjonal posisjon på områder med nasjonal undersøkning.
- ▲ Antatt rekrutteringspotensial – tidligere søkertall, innspill fra arbeidslivet og relevante dokumenter har blitt gjennomgått og vurdert opp mot eksisterende utdanningstilbud på Helgeland.
- ▲ Eksisterende ressurser på Nesna og i Nord universitet

Anbefalingene er oppsummert i modellen på neste side. Modellen er ikke uttømmende. Ingen av de foreslåtte studietilbudene finnes på Helgeland pr. i dag. De vil dermed være et supplement til det som finnes fra før i regionen, og vil styrke Helgeland som utdanningsregion.

Studiesentermodell	Organisk vekst	Nye studieprogrammer
<ul style="list-style-type: none"> ▲ Barnevern (VID)* ▲ Reiseliv ▲ Vernepleie ▲ Helse og omsorg ▲ EVU 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ SFO ▲ Idrettsfag ▲ EVU 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ Erfaringsbasert Master of Rural Management ▲ Fagskole nivå 6 ▲ Havbruk
		

Modellen er tredelt og sorterer studietilbud under **studiesentermodell, organisk vekst og nye studieprogrammer**. Disse er ikke gjensidig utelukkende og enkelte studietilbud kan passe under flere overskrifter. Modellen synliggjør prioriteringer som er gjort i arbeidet til delprosjektet. Studieprogram som er sortert under nye studieprogrammer skal bidra til å styrke studiestedets profil og utgjør nye permanente studier som etableres på Nesna. Det er derfor disse som er viet størst plass i denne rapporten.

Studietilbud som kan plasseres under organisk vekst bygger på eksisterende lokalt fagmiljø og videreutvikling av dette. For å lykkes som et studiested med en bærekraftig profil mener DP1 at det er viktig å bygge videre på lokale initiativ og at fagmiljøet i størst mulig grad benyttes der de er geografisk lokalisert. Studietilbud som ikke avhenger av lokalt fagmiljø eller oppbygging av dette på Nesna, er sortert under studiesentermodell. Det er en markedstilpasset, fleksibel modell som kan bidra til å sikre kompetansebehov i regionen. Begrepet «studiesentermodell» må ikke forveksles med de etablerte studiesenterorganisasjonene. I denne sammenheng har delprosjektet benyttet benevnelsen for å gruppere studietilbud som kan leveres i sin helhet fra fagmiljø ved andre campus - enten fast eller rullerende fra studiested til studiested, eller leveres av andre utdanningstilbydere enn Nord universitet.

Erfaringsbasert master

Delprosjektet mener det er mulig å tilby erfaringsbasert masterutdanning (90 sp.) på Nesna. For at det skal være gjennomførbart innenfor økonomiske rammer og ikke avhenge av lokalt fagmiljø, foreslås en modell som tar utgangspunkt i en organisering som legger til rette for fellesundervisning på tvers av program. En slik modell er overførbart til resten av universitetet.

I forslag til nye studieprogram anbefales en erfaringsbasert **Master of Rural Management** med mulige fordypningsretninger i Rural Public Leadership, Educational Leadership og Rural Public Policy, med engelsk som

3. semester	Metode og masteroppgave (30sp)	
2. semester	Valgfag (15sp)	Spesialiseringsfag (15sp)
3. semester	Fellesfag (15sp)	Spesialiseringsfag (15sp)

undervisningspråk for å inkludere et internasjonalt marked. Felles er det rurale perspektivet og at de retter seg mot studenter som har jobberfaring. De påpeker at det er modellen i seg selv som er interessant og ikke nødvendigvis fagområdene. Et ruralt perspektiv understøtter Nesna som distriktssted og kan være et fornuftig utgangspunkt å bygge videre på med tanke på markedsføring og rekruttering. Tilbudet kan markedsføres gjennom SEA-EU alliansen, som er et universitetsnettverk bestående av 8 andre universitet i Europa.

Pilot høyere yrkesfaglig utdanning

Nordland fylke er et av Norges største yrkesfagfylker der hele 60 % av de som velger videregående utdanning velger yrkesfag. Dette utgjør en stor målgruppe som ikke vil være kvalifisert til å få opptak til universitet og høyskole etter endt utdannelse. Delprosjektet anbefaler at det opprettes virkemidler for å nå denne viktige målgruppen for å sikre aktivitet på Nesna og tilby relevant utdanning til flere. En fagskoleutdanning er på nivå fem i Nasjonalt Kvalifikasjonsrammeverk (NKR), og har en praktisk innretning, der tett dialog med lokalt og regionalt arbeidsliv er sentralt. Det er utviklet en rekke modeller for desentraliserte studietilbud i fagskolesektoren, og flere fagskoler tilbyr studier med ulike gjennomføringsformer, som for eksempel nettstudier med samlinger, gjerne i samarbeid med lokale studiesentre eller andre relevante aktører. Dette er en modell som gjør det mulig å tilby en bredde av studier, også i områder der rekrutteringsgrunnlaget ikke er så høyt, og derfor en modell delprosjektet mener kan være aktuell på Nesna. Delprosjektet foreslår derfor at det etableres en pilot for høyere yrkesfaglig bachelor på Nesna siden fagskolene i dag ikke kan tilby bachelorgrader, men kun studieprogram opp til 120 studiepoeng. Høgskolen i Kristiania og Fagskolen i Viken har fagområdeakkrediteringer og kan utvikle utdanninger gjennom eget kvalitetssystem, i samarbeid med Nordland Fagskole.

Nysatsning på havbruk

Delprosjektet anbefaler at det etableres en bachelorretning innen havbruk på Nesna og at det rekrutteres lokale fagkrefter som kan inngå i fag- og forskningsmiljøet ved Fakultet for biovitenskap og akvakultur (FBA). En slik satsning kan utgjøre en rekrutteringsbase for masterprogram i Bodø. Oppbygging av nytt fagmiljø på Nesna vil naturligvis ta tid. Det foreslås derfor at det etableres en studiemodell som møter næringas behov for fleksibilitet og universitetets forutsetninger for å levere tilbud i en oppstartsfasen, hvor man åpner for opptak til enkeltmoduler i programmet. Et konkret forslag på bakgrunn av innspill fra

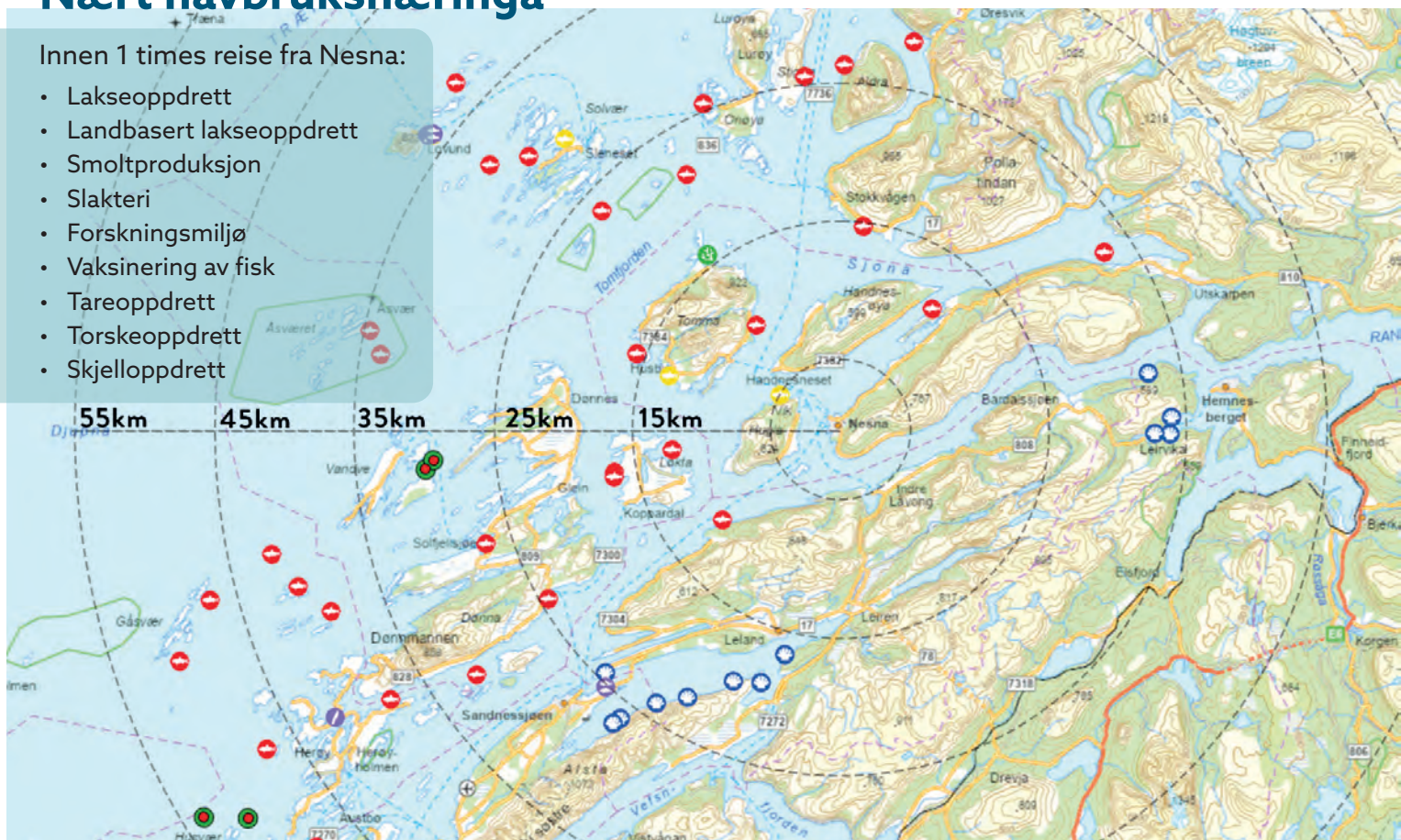
næringa er å tilby et årstudium i operativ havbruksledelse med emner som blant annet arbeidsrett og internasjonal kulturforståelse. Studiet kan tas over to år og organiseres slik at det er mulig å melde seg opp til enkeltemner. Det er viktig for å nå de som allerede er i jobb, og at realkompetanse vurderes ved opptak. Ved gjennomført årstudium, 60 sp., vil de oppnå generell studiekompetanse. Årsstudiet tilsvarer første studieår i bachelormodellen. Det foreslås at det utvikles komplementerende tilbud, og at mulige samarbeid mellom fakultetet og utdanningstilbydere utredes. Nesnas lokalisering er godt egnet til å ta en nasjonal posisjon for Nord under forutsetning av tett integrasjon med miljøet i Bodø. I denne sammenheng bør også mulighetene for økt forskning bl.a. med flere stillinger som for eksempel nærings-Ph.D. utvikles.

Det vil også være naturlig å utforske mulighetene som ligger i SEA-EU alliansen, som Nord nylig ble medlem av, og vurdere om det er enkeltemner som kan tilbys på engelsk. Her har Fakultet for biovitenskap og akvakultur (FBA) allerede god erfaring. Universitetet i Split, som et av universitetene i SEA-EU alliansen har også vært positive til å utrede muligheter for samarbeid.

Nært havbruksnæringa

Innen 1 times reise fra Nesna:

- Lakseoppdrett
- Landbasert lakseoppdrett
- Smoltproduksjon
- Slakteri
- Forskningsmiljø
- Vaksineringsmiljø
- Tareoppdrett
- Torskeoppdrett
- Skjeloppdrett

Sommerskole

Delprosjektet gjennomførte i januar en studietur til Universitetet i Split hvor de blant annet ble presentert for konseptet sommerskole, som arrangeres ved universitetet hvert år. Sommerskolen gir mulighet for å kombinere ferie og rekreasjon med kompetanseheving og er rettet mot studenter og yngre arbeidstakere fra inn- og utland. Gjennomføring av ett program er beregnet til 60 timer, gir normalt 2 ECTS og undervisningen gis i hovedsak på engelsk.

Delprosjektet mener Nesna har gode forutsetninger for å kunne oppleves som et eksotisk studiested for både norske og utenlandske studenter. Gjennom prosjektperioden har prosjektet fått innblikk i et næringsliv og en region som verdsetter og ønsker samarbeid. Ved å utvikle og tilby sommerskole vil en kunne bidra til verdiskapning ut over universitetets virksomhet.

Helgeland har som reiselivsdestinasjon opplevd sterk vekst de siste årene, noe som kan bidra positivt ved markedsføring av kombinert sommerskole og ferie. Det kan være flere kurspakker som er relevante å tilby fra Nesna, og disse trenger ikke være like fra år til år. Det kan likevel være fornuftig å bygge kursene

Hva med å kombinere et kurs over 5 dager innen turisme med et besøk hos den avsideliggende, men meget vellykkede restauranten «Til Elise fra Marius», med ørnesafari med Visit Nesna, forelesninger og workshop? Kurset kan avsluttes på Trænafestivalen!

rundt primærvirksomheten til studiestedet med tanke på tilgang på fagmiljø omdømmebygging over tid. Kurs rettet mot pedagogikk, havbruk, turisme og idrett kan være attraktive og enkle å markedsføre med tanke på nærhet til variert natur, og nærhet til relevante samarbeidsaktører.

Dersom det utvikles flere kurs som arrangeres samtidig, vil delprosjektet oppfordre til å legge til rette for undervisningsmoduler som kan tilbys på tvers av kursretningene. I tillegg til at det er en effektiv måte å benytte lærerkrefter, vil det bidra til økt tverrfaglighet og verdiskapning. Med tanke på Nesna som tettsted vil det også være nødvendig med en helhetstenkning rundt organisering av sommerkursene. Det kan være at man finner fellesnevner på tvers av kurs, men også at det legges til rette for mulige aktiviteter og utflukter i fritiden mellom undervisningsopplegget.

Gjennom SEA-EU har Nord universitet tilgang til et internasjonalt marked hvor samarbeidsmuligheter kan utredes. Sommerskole kan også markedsføres gjennom nettverket.

6.2 Delprosjekt 2: Rekruttering av studenter og ansatte

Delprosjekt 2 (DP2) har hatt i oppdrag å utarbeide et forslag til strategi for markedsføring og rekruttering av studietilbudene på Nesna, og Nesna som studie- og arbeidssted. De har utarbeidet et forslag til en profil for studiestedet, som det videre markedsføringsarbeidet kan bygge på. Delprosjektet har jobbet etter følgende hovedleveranse:

Foreslå strategi for markedsføring og rekruttering av studietilbudene på Nesna, samt Nesna som studie- og arbeidssted.

Profil for studiestedet.

Delprosjektet anbefaler «Nær og bærekraftig» som en overordnet profil for studiestedet.

Nær for å signalisere at studentene på Nesna kan forvente å oppleve et nært samarbeid med fagpersonalet, i tillegg til en praksisnær utdanning, hvor man gjennom praksis og besøk kommer tett på bedrifter / skoler / institusjoner, hvilket i sin tur kan virke positivt for rekruttering av nyutdannet fagpersonell i regionen.

Bærekraftig fordi Nord universitet i forbindelse med etablering og revitalisering av studiestedet har en unik mulighet til å bygge studiene og profilen til studiestedet rundt FNs bærekraftsmål. Bærekraftsmålene representerer en ny og helhetlig tilnærming til utvikling og samfunnsansvar, omfatter alle land og berører alle deler av samfunnet. Delprosjektets oppfatning er at en helhjertet satsing på bærekraft

for studiestedet vil sikre institusjonens relevans - ikke bare i regionen, men også nasjonalt og internasjonalt.

Strategi for rekruttering av studenter / mulige profiler for utdanninger

Delprosjektet har utarbeidet eksempler på profilering av noen av de foreslåtte studietilbudene, basert på den foreslåtte overordnede profilen for studiestedet.

Disse eksemplene vises nedenfor:

Havbruk	Reiseliv	SFO	Idrettsfag	Skole og barnehage
Kjennetegn og profil:	Kjennetegn og profil:	Kjennetegn og profil:	Kjennetegn og profil:	Kjennetegn og profil:
Sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft Utendørsliv Marin forsøpling Maritim beredskap og sikkerhet	Sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft Utendørsliv Samskaping med havbruksnæringen Lokal natur, historie og matkultur	Sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft Utendørsliv Samskaping med Skole og barnehage Lokal natur, historie og matkultur	Sunnhet / kosthold Bærekraftig trening – bruk av natur Sosial bærekraft - inkludering	Sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft Utendørsliv Praktisk estetiske fag som kunst og håndverk, musikk og idrett
Muligheter:	Muligheter:	Muligheter:	Muligheter:	Muligheter:
Internasjonale studenter innen relevante emner Mye praksis og feltarbeid, i samarbeid med regionalt næringsliv Årlig strandrydding og beredskapsøvelse	SEA-EU Mye praksis og feltarbeid, i samarbeid med regionalt næringsliv Årlig ekskursjon og reiselivsfestival	Joint bachelor med SEA-EU. Mye praksis og feltarbeid, i samarbeid med regionalt næringsliv Årlig utendørsprosjekt med tilrettelegging for barn og unge i lokalsamfunnet	Samarbeid med idrettslag i regionen Praksis og feltarbeid i samarbeid med idrettslag og toppidrett	Lærerutdanning 1-10 tilpasset distriktsskoler 4.-5.året: samarbeidsprosjekter initiert av regionale skoler Årlig utendørsprosjekt med tilrettelegging for barn og unge i lokalsamfunnet
				
FELLES: Tre-fire fellesfag som f.eks. FNs bærekraftsmål og fysisk fostring. Årlig introduksjonsuke (august) og årsavslutning (juni). Fellesturer og -aktiviteter underveis i studieåret.				

Virkemidler

Studiested Nesna

Delprosjektet mener at Nesna må bli tydeligere markedsført som et studiested med alle nødvendige funksjoner og tilbud en student måtte ha behov for. Friluftsliv og bruk av naturen i utvidet klasserom-sammenheng er også noe som bør prioriteres i markedsføringen. Studiestedet må komme tydelig frem i porteføljen til Nord universitet under profilen «Nær og bærekraftig», hvor disse verdiene blir tydelig kommunisert.

Aktiviteter

I tillegg til ordinære metoder for rekruttering av studenter, har delprosjektet sett på følgende aktiviteter for å skape oppmerksomhet og kunnskap om Nesna og Helgeland:

Bærekraftseilas langs nordlandskysten med media på slep. Båten bemannes med ulike mennesker og drar innom havner der man møter lokale innbyggere, ildsjeler og gründere, næringsaktører og artister.

«**Gullbillett til Nesna**», en verdensomspennende videokonkurranse. Unge mennesker fra alle verdenshjørner sender inn video – via en eller flere digitale plattformer – med argumenter for hvorfor de ønsker å vinne gullbillett til Nesna. Nord universitet tilbyr gratis reise, bærekraftsseilas, orientering om utdanning og næringsliv samt VIP-pass til Trænefestivalen.

Bærekraftuka. I samsvar med den foreslåtte overordnede profilen for studiestedet foreslås det at arrangementet «bærekraftsuka» etableres, hvor man har fokus på bærekraft i et samarbeid mellom institusjon-studenter-næringsliv-kommune.

Utover dette anbefaler delprosjektet er rekke tiltak for å styrke markedsføringen av Nesna, herunder:

- ▲ At det etableres et aktivt og forpliktende samarbeid med kommuner og næringsliv i regionen for å sikre kompetanseheving og rekruttering.
- ▲ Tiltak som retter seg mot rekruttering av studenter uten grunnleggende studiekompetanse
- ▲ Ulike velferdstilbud til studenter og ansatte
- ▲ Forslag for å styrke rekruttering av ansatte, herunder bedre markedsføring av selve studiestedet, fagnettverk, rekrutteringsboliger og bruk av historiefortelling.
- ▲ Et forsterket samarbeid med lokalsamfunnet

6.3 Delprosjekt 3: Velferdstilbud og lokal infrastruktur

Delprosjekt 3 (DP3) har hatt i oppdrag å utarbeide forslag til konkrete velferdstiltak som bør iverksettes for å skape et godt student- og arbeidsmiljø på Nesna. Forslagene skal inkludere eventuelle infrastrukturtiltak som det er viktig at man får løst på Nesna og i regionen, for å øke attraktiviteten for både fagpersoner og studenter. De har jobbet etter følgende hovedleveranse:

Foreslå en plan for oppbygging av velferdstilbud og infrastrukturtiltak for ansatte og studenter på Nesna, både i kommunen og regionen.

På bakgrunn av studentundersøkelser, tilbakemeldinger og erfaringene fra studiested som har lyktes med å skape et godt studiested, har delprosjektet funnet at det er enkelte kjerneelementer som må ligge til grunn for å skape et attraktivt studiested:

- ▲ Et attraktivt studiested har et fysisk og sosialt miljø som fremmer studentenes læring, vekst og velvære.
- ▲ Selve undervisningsbyggene må inneha moderne og funksjonelle undervisningsrom, studieområder og fellesrom som innbyr til læring og sosial interaksjon.
- ▲ Studentene må føle seg knyttet til campus, medstudenter og lokalsamfunnet. Dette oppnås ved å gi studentene muligheter for å engasjere seg i studentaktiviteter, delta på interessante arrangementer og gode møtesteder som bidrar til en studentkultur for inkludering og mangfold.

- ▲ Det må være gode studentboliger som er rene, trygge og komfortable.
- ▲ Campus bør tilby ressurser som treningsfasiliteter, helsetjenester og sunne kantinetilbud.
- ▲ En god samhandling mellom lokalsamfunnet, studentorganisasjonene, universitetet og studentsamskipnaden.
- ▲ Gode systemer for å få en god velkomst og start, både for studenter og nye ansatte.
- ▲ Et godt kulturliv, og gode muligheter for friluftsliv.

Delprosjektet anbefaler videre at det jobbes for at Nesna blir et av Europas grønneste studiesteder. Det bør i den forbindelse jobbes for at studiestedet reduserer sin miljøpåvirkning og fremmer bærekraft ved å iverksette grønne initiativer som resirkulering, delingsøkonomi, energieffektive bygninger og bærekraftige transportalternativer.

Å få på plass et tilstrekkelig antall heltidsstudenter vil være avgjørende for å løfte studiestedet.

6.4 Delprosjekt 4: Organisasjonsform

Delprosjekt 4 (DP4) har hatt i oppdrag å utrede alternative organisasjonsformer for høyere utdanning på Nesna og komme med klare anbefalinger på hvordan den samlede aktiviteten (delprosjekt 1, 2 og 3) på studiested Nesna kan organiseres i fremtiden. De har jobbet etter følgende hovedleveranse:

Foreslå organisering av den fremtidige virksomheten ved studiested Nesna og hvordan Nord universitet skal tilby høyere utdanning på Nesna i fremtiden.

Delprosjektet skulle vurdere:

- ▲ Mulige organisasjonsformer som sikrer deltagelse/eierskap fra kommunen og næringslivet, fylkeskommunen og regionrådet, med finansieringsmodell.
- ▲ Hvilken autonomi/myndighet som bør finnes på universitetsstedet på Nesna. Disposisjon av ressurser, studiemodeller, studieorganisering m.m.

Delprosjektet har vurdert ulike organisatoriske løsninger for den fremtidige virksomheten på Nesna. De organisatoriske løsningene er vurdert i forhold til hvordan de:

- ▲ Understøtter de målene som er satt for utvikling av virksomheten på Nesna, jf. målene i mandatet for utviklingsprosjektet for Nesna.
- ▲ Bidrar til at Nesna blir et attraktivt universitetssted med et levende campus.
- ▲ Legger til rette for eventuelle studietilbud levert av andre utdanningsinstitusjoner.

Vurderinger

Med utgangspunkt i den til dels betydelige reduksjonen i faglig virksomhet på Nesna de siste 6-7 årene vurderer delprosjektet at nåværende organisering ikke har vært optimal for å nå målene som er satt for videreutviklingen av Nesna, og mener det er viktig at en fremtidig organisatorisk løsning må innebære en lokal styringsautonomi for å kunne utvikle studiestedet videre.

Delprosjektet anbefaler at deler av virksomheten på Nesna, jf. punktet «Oppgaver, mandat og myndighet» i vedlagte sluttrappor fra delprosjektet, på sikt kan organiseres som et aksjeselskap, hvor Nord universitet er majoritetseier.

Delprosjektet vurderer imidlertid at er viktig å raskt få på plass strukturer som kan komme i gang med arbeidet, og at Nord universitet også i fremtiden bør være en sentral aktør på Nesna. Det anbefales derfor som et trinn 1 at dagens administrative ledelse på Nesna styrkes med en egen stab knyttet til kjerneoppgavene i det foreslåtte mandatet. Leder med stab, organiseres som en egen enhet underlagt rektor. Denne enheten bør ha nødvendige fullmakter, autonomi og myndighet for å ivareta drift og videre utvikling av Nesna. Det foreslås av delprosjektet at denne organiseringen fungerer inntil nødvendige avklaringer rundt aksjeselskapsmodellen er foretatt.

For formell opprettelse av et eget aksjeselskap, skriver delprosjektet at det vil være nødvendig å avklare hvordan et slikt selskap skal finansieres og styres i praksis, og hvordan det daglige samarbeidet skal være med universitetets øvrige drift. Det vil også være nødvendig å foreta en grundig vurdering av hvem som skal være formell leietaker hos Statsbygg/KD.

Fagmiljø

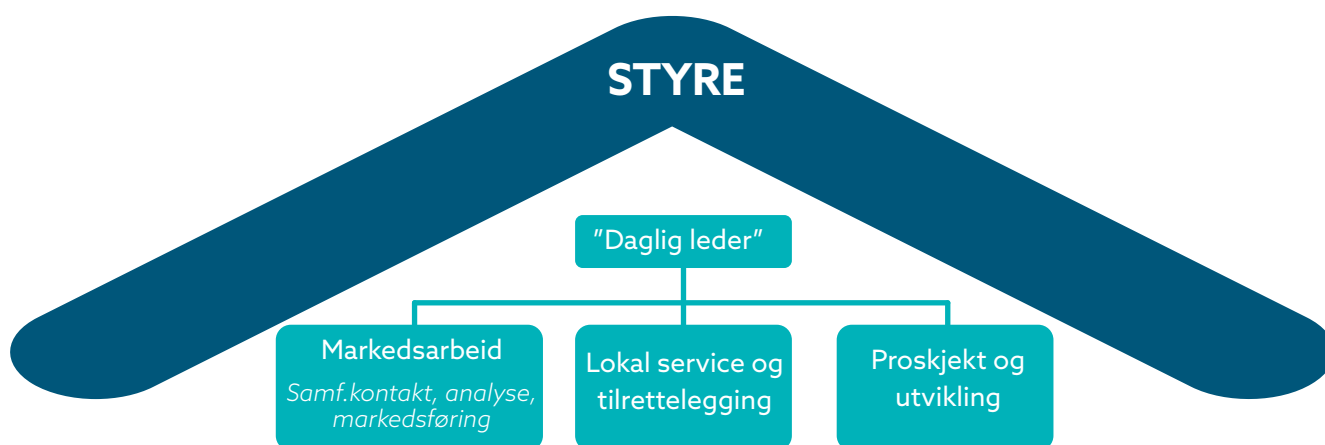
Delprosjektet har videre vurdert at en stedbasert sterk faglig base bør utgjøre hovedvekten av fagmiljøet på Nesna. Delprosjekt 2 skal vurdere en egen profil for studiestedet, som markedsføringen kan bygge på. Delprosjektgruppen anbefaler derfor at lokale studieprogramkoordinatorer/-ledere bør ha fullmakter til å tilpasse lokal studieorganisering og å utvikle egne profiler, i samsvar med eventuell profil

og øvrig studieportefølje på Nesna innenfor egen institusjons studieplaner.

Programansvaret for studiene som tilbys må uansett ligge til Nord Universitet og de øvrige institusjoner som etablerer studietilbud på Nesna. Det samme vil gjelde for akkreditering, gjennomføring, opptak osv.

Organisatorisk fremstilling

Den foreslåtte organisering kan fremstilles i følgende modell, hvor øverste nivå er den lokale administrasjonen, det midterste nivået symboliserer den faglige aktiviteten levert av utdanningsinstitusjonene, og det nederste nivået synliggjør fellestjenester levert av Nord universitet:

Nåværende virksomhet				Ny virksomhet - Nord og andre UH							Fagskoler		Andre
GLU 1-7	GLU 5-10	BLU	EVU (FLU)	Havbruk?	Reiseliv?	Digitalisering?	SFO	EVU	Helse/omsorg?	osv..	Helse?	osv..	Forskergrupper Utviklingsmiljø etc
Fellestjenester og studentvelferd													
Bygg, infrastruktur, bibliotek, IT, lønn, regnskap, personal etc							Studentsamskipnad Bolig, kantine og øvrige tilbud fra Studentinord						

7 / PROSJEKTETS ENDELIGE ANBEFALINGER

Prosjektet skal i sin sluttleveranse gi en tydelig anbefaling innenfor fire områder;

1. Studietilbud og fagmiljø - foreslå studietilbud som kan rekruttere tilstrekkelig antall studenter og styrket fagmiljø, gjerne med etablering på Nesna fra høsten 2024, men også etableringer som kan gjennomføres på sikt.
2. Rekruttering og markedsføring - foreslå strategier og tiltak som kan fremme rekruttering av studenter og ansatte til Nesna.
3. Velferdstilbud og infrastruktur - foreslå velferds- og infrastrukturtiltak på Nesna og i regionen som kan bidra til å rekruttere og beholde studenter og ansatte.
4. Organisering- utrede alternative organisasjonsformer for utdanningsvirksomheten på Nesna, og vurdere styrker og svakheter ved de ulike alternativene.

Delprosjektleveransene utgjør bakgrunnen for anbefalingene til utviklingsprosjektet. Der prosjektledelsen har gjort andre vurderinger enn det som fremkommer i anbefalingene fra delprosjektene vil dette synliggjøres i de endelige anbefalinger.

7.1 Studietilbud og fagmiljø

Utviklingsprosjektet støtter seg til vurderinger som er gjort av delprosjekt 1 og foreslår at det jobbes for å utvikle følgende studieportefølje, presentert i tabellen under. I tabellen presenteres også forslag til leverandører av studietilbudene.

7.1.1 Studieportefølje

STUDIEPROGRAM	STP	FAKULTET/ INSTITUSJON
Masterprogram:		
Master of Rural Management - ulike fordypninger	90	HHN, FLU, FSV, FBA,FSH
Master i distriksrettet barnevern		VID
Bachelorprogram:		
Bachelor innen havbruk	180	FBA, HHN
Bachelor i vernepleie	180	FSH
Årsstudier som inngår i bachelorprogram:		
Årsstudium innen havbruk	60	FBA, HHN
Årsstudium i skolefritidspedagogikk	60	FLU
Frittstående årsstudier:		
PPU	60	FLU
PPU-Teater	60	FLU
Trening	60	FLU
Nærfriluftsliv	60	FLU
Reiseliv	60	FLU, HHN
Barnekoordinator (nivå avhenger av videre kartlegging i kommunene)	60	FLU
EVU: Frittstående emner, 30 stp og mindre:		
Veiledning (rullerende målgrupper)		FLU
Diverse EVU med lokale utspring		
EVU: Enkeltemner som inngår i andre studieprogram		
Emner fra årsstudium i skolefritidspedagogikk		FLU
Emner fra årsstudium i nærfriluftsliv		FLU
Emner fra årsstudium i reiseliv		FLU
Emner fra årsstudium i trening		FLU
Emner fra studieprogram barnekoordinator		FLU

På bakgrunn av anbefalinger fra DP1, trender og utviklingstrekk vurderes det som utfordrende å få campusstudenten tilbake til Nesna. Prosjektet anser det som mest realistisk å lykkes med fleksible samlingsbaserte studietilbud. På Nesna kan en bred studieportefølje rekruttere tilstrekkelig antall studenter for å oppnå en studentmasse som kan bidra til å skape et levende campus. Hvor raskt en slik studieportefølje vil kunne være på plass avhenger av tilgang på ressurser og fagpersonell. I tillegg vil det være hensiktsmessig for bachelorstudiene å først utlyse første studieår som et årsstudium, med enkeltemneopptak. Dersom og når søkermassen og fagressurser kan forsvare hele bachelorgrader anbefales det å utvide tilbudet til dette.

7.1.2 Oppbygging og styrking av fagmiljø

Oppbygging av lokale fagmiljø på Nesna har vært en viktig målsetning for utviklingsprosjektet.

De fleste studietilbudene som anbefales bygger videre på den kompetansen og de fagmiljøene som allerede finnes på studiestedet. Noen studietilbud bidrar også til å styrke andre fagmiljø ved Nord universitet. Både HHN, FLU og FSH har fagmiljø på Helgeland som kan styrkes ved etablering av de foreslåtte studietilbudene.

FBA har i dag ingen fagmiljø på Helgeland. Utviklingsprosjektet anbefaler at FBA etablerer seg med fagmiljø på Nesna i forbindelse med det anbefalte studietilbudet innen havbruk. Dette for å muliggjøre et tett samarbeid med havbruksnæringen i regionen.

7.1.3 Høyere yrkesfaglig utdanning

Prosjektets mandat åpner for å vurdere andre utdanningstilbud enn ordinære U/H-tilbud. For mange studenter vil muligheten for å kunne ta en høyere yrkesfaglig utdanning (Fagskoleutdanning) være et godt alternativ til ordinær høyere utdanning, og flere muligheter er løftet gjennom rapporten til delprosjekt 1.

Nordland Fylke er et av Norges største yrkesfagfylke der hele 60 % av de som velger videregående utdanning velger yrkesfag. Dette utgjør en stor målgruppe som ikke vil være kvalifisert for opptak til universitet og høyskole etter endt utdanning. Det er utviklet en rekke modeller for desentraliserte studietilbud i fagskolesektoren, og flere fagskoler tilbyr studier med ulike gjennomføringsformer, som for eksempel nettstudier med samlinger, gjerne i samarbeid med lokale studiesentre eller andre relevante aktører. Dette er en modell som gjør det mulig å tilby en bredde av studier, også i områder der rekrutteringsgrunnlaget ikke er så høyt, og derfor en modell som kan være aktuell på Nesna.

Prosjektet har jobbet tett opp mot både Nordland fagskole og Fagskolen Viken, og fått innspill på at det kan være aktuelt å levere studietilbud både rettet mot havbruk, reiseliv og helsefag. Fagskolen Viken er allerede i gang med studietilbudet «observasjon og vurderingskompetanse i helsetjenesten» på Nesna.

En fagskoleutdanning ligger på nivå fem i Nasjonalt Kvalifikasjonsrammeverk (NKR), dvs. inntil 120 studiepoeng. Utviklingsprosjektet anbefaler at Nord universitet oppfordrer Nordland fagskole til å søke om en pilot på høyere yrkesfaglig bachelor (nivå 6 i NKR), innenfor helsefaglige utdanninger, og

at det legges til Nesna. Dette vil bidra til et totalt sett sterkere helsefaglig utdanningstilbud på Helgeland.

Utviklingsprosjektet er blitt gjort kjent med at Nord universitet utreder muligheten til å ta opp studenter til sykepleierutdanningen via en Y-vei. Studietilbud som tilbys gjennom y-veien er tilrettelagt for personer med yrkesfaglig bakgrunn. Dette innebærer at et eventuelt høyere yrkesfaglig tilbud på nivå 6 vil konkurrere om de samme studentene som en y-vei inn i sykepleierutdanningen. Dersom Nord universitet søker om å få godkjent en y-vei inn i sykepleierutdanningen, anbefales det å vente til en slik søknad er behandlet før en eventuelt går videre med å anbefale Nordland fagskole om å søke om godkjenning på nivå 6. Prosjektet oppfordrer til et tettere samarbeid med Nordland fagskole om å søke en pilot i forhold til å gjøre overgangen fra fagskole til universitet lettere.

7.1.4 Sommerskole

Både delprosjekt 1 og delprosjekt 2 kommer inn på at det kan være en god ide å etablere sommerskole på Nesna. Med bakgrunn i anbefalingene fra delprosjektene anbefales det at Nord universitet oppretter et prosjekt på Nesna som kan utvikle denne ideen videre.

Det foreslås at en slik sommerskole, eller arrangement, bygges opp rundt profilen «Nær og bærekraftig». Rent faglig bør sommerskolen bestå av ulike engelskspråklige mikrokurs innen eksempelvis reiseliv, havbruk, kunst og kultur, friluftsliv, kulturentreprenørskap og musikk. Kursene leveres av fagmiljø også fra de andre studiestedene, og kan bidra til markedsføring av Nord universitets øvrige studieportefølje og virksomhet.

De foreslåtte konseptene bærekraftseilas og gullbillett til Nesna foreslås som sentrale aktiviteter utover «forelesninger» og workshops.

7.1.5 Internasjonalisering

Utviklingsprosjektet skulle vurdere muligheter for oppbygging av studietilbud som også er rettet mot internasjonale studenter og som legger til rette for økt mobilitet. Innveksling av studenter og ansatte til Nesna er en fin mulighet å sikre aktivitet ved studiestedet, samtidig som det kan bidra til å gjøre studiestedet attraktivt for studenter og ansatte.

Av de foreslåtte studietilbudene er **Master of Rural Management** foreslått som ett engelskspråklig studietilbud. Det overordnede fokuset i dette programmet er det rurale, og vil ha en aktualitet langt utover Norges grenser.

I 2022 ble Nord universitet medlem av universitetsalliansen European University of the Seas (SEA-EU) sammen med åtte andre kystnære universitet.

Foto: Hans-Petter Sørensen

Gjennom SEA-EU har Nord Universitet tilgang på et internasjonalt marked hvor samarbeidsmuligheter kan utredes.

Det vil være naturlig å utforske hvilke muligheter som ligger i SEA-EU alliansen for studieprogrammene på Nesna. I tillegg til Master of Rural Public Leadership, kan emner fra flere av de andre foreslåtte studietilbudene kunne tilbys på engelsk.

Videre har FBA, som har havbruksutdanningene ved Nord universitet, allerede god erfaring gjennom sitt MAR-BIO samarbeid.

Delprosjekt 1 har gjennomført et besøk til Split universitet, som er medlem av SEA-EU alliansen. Hensikten med besøket var blant annet å finne og vurdere muligheter for internasjonal utveksling og samarbeid. Universitetet i Split har også vært positive til å utrede muligheter for samarbeid.

Ut over de ordinære studieprogrammene som foreslås vil den foreslåtte sommerskolen være en viktig arena for internasjonalisering. Her kan mindre engelskspråklige emner tilbys som en del av en helhetlig opplevelse av eksotiske Helgeland.

7.2 Rekruttering og markedsføring

Anbefalt overordnet profilering av studiestedet

Det anbefales at universitetet tilstreber å bygge opp den fremtidige aktiviteten på Nesna rundt profilen «Nær og bærekraftig». Denne profilen representerer en ny og helhetlig tilnærming til utvikling og samfunnsansvar, omfatter alle land og berører alle deler av samfunnet. Denne profilen støtter opp under Nord Universitets Strategi 2030: «Nord i verden, Kunnskap for fremtiden» og universitetets bærekraftsmål: «å bidra til en miljømessig, sosial og økonomisk bærekraftig utvikling», og bidrar til å sikre institusjonens relevans - ikke bare i regionalt men nasjonalt og internasjonalt.

Profilen bygger videre på den nærheten mellom studenter og ansatte studiestedet er kjent for, i tillegg til en praksisnær utdanning hvor man gjennom praksis og besøk kommer tett på bedrifter / skoler / institusjoner, hvilket i sin tur kan virke positiv for rekruttering av nyutdannet fagpersonell i regionen.

Nesna er kjent for akkurat dette - nærheten til både fagmiljø, lokalsamfunn og naturen. Dette bør videreføres i utviklingen av (nye) studieprogrammer, praksissamarbeid og ikke minst rekruttering til studiene som tilbys.

Nesna er et naturlig lite tettsted, hvor studenter kan oppleve å bli en del av et trygt studentmiljø i et inkluderende lokalsamfunn med enestående muligheter for naturopplevelser.

Utviklingsprosjektets overordnede anbefalinger rundt markedsføring og rekruttering av studietilbud, for å tiltrekke seg attraktive studenter, forskere og øvrige tilsatte, tar utgangspunkt profilen «nær og bærekraftig». Anbefalingene i delprosjektet, utdypet og eksemplifisert gjennom en grundig profil og konkrete virkemidler foreslås videreutviklet og iverksatt i neste fase.

Profil

Det vises til eksempler og grafisk fremstilling i tabell vist i kap. 6.2 og til detaljer i delprosjektrapporten. Her er det utarbeidet eksempler på profilering av noen av de foreslåtte studietilbudene, basert på den foreslåtte overordnede profilen for studiestedet.

Anbefalte virkemidler i rekrutteringsarbeidet

Utover dette anbefales en rekke konkrete tiltak for å styrke markedsføringen av Nesna:

Tiltak for markedsføring av Nesna som studiested:

- ▲ Et studiested med alle nødvendige funksjoner og tilbud en student måtte ha behov for.
- ▲ En tydelig profilering av studiestedet under profilen «Nær og bærekraftig».
- ▲ Ved gode resultater på studentundersøkelser må disse fremheves i markedsføringen.
- ▲ Prioritere friluftsliv og bruk av naturen der det passer naturlig inn i studieprogrammet/emnene.
- ▲ Bruke studentene aktivt i markedsføringen, spesielt i sosiale medier.
- ▲ Skape oppmerksomhet rundt Nesna og Helgeland gjennom arrangementer som «Bærekraftseilas» og «Gullbillett til Nesna».

Rekrutteringstiltak via næringsliv og offentlige institusjoner

- ▲ Aktivt søke forpliktende samarbeidsavtaler med kommuner og næringsliv i regionen.
- ▲ Oppfordre næringsliv og kommuner til å etablere incentivordninger for å få ungdom til å utdanne de har behov for.

Rekruttering av studenter uten grunnleggende studiekompetanse

- ▲ Søke samarbeid med andre om å utvikle og tilby kvalifiseringskurs for personer uten tilstrekkelig studiekompetanse.

Tilby og markedsføre velferdstilbud for studenter og ansatte

- ▲ Legg godt til rette for at studenter og ansatte kan benytte seg fritt av fasilitetene man har på campus:
 - ◆ Gratis trening for studenter og ansatte (idrettshall, svømmebasseng, styrketreningsrom og utendørsaktiviteter som kajakk/kano, fjelltur, fiske og ski).
 - ◆ Introduksjonsprogram i samarbeid med vertskommune(r) og bedrifter for å bli kjent med natur og samfunns- og næringsliv. (kajakkurs etc)
 - ◆ Årlig avslutning – på tvers av studieretninger – der hvert førsteårskull har ansvar for ulike delelementer (destinasjon/lokalitet, aktiviteter og mat).

Arrangement i samarbeid mellom institusjon-studenter-næringsliv-kommune.

- ▲ Arrangere «bærekraftsuka» hvor man har fokus på bærekraft, og invitere ungdomsskole/videregående skoler for å gjøre studiestedet relevant institusjonen for målgruppen.

Tiltak for rekruttering av ansatte

- ▲ Ved utlysning av stillinger på Nesna bør det kommuniseres fordelene ved å jobbe og bo på et mindre sted som Nesna, for eksempel lavere levekostnader, en mer familievennlig livsstil, vakker natur og kulturelle opplevelser.
- ▲ Leie en eller flere boliger på Nesna til rekrutteringsboliger for nyansatte / utveksling / besøkende ansatte.
- ▲ Lage profilintervjuer med nyansatte om hvorfor de valgte Nesna, med fokus på kvalitetene som er der (natur, nærhet og oppvekstvilkår).
- ▲ Utvikle og markedsføre de faglige nettverk og samarbeid som ansatte på Nesna har med andre institusjoner både nasjonalt og internasjonalt.
- ▲ Samarbeide med lokalsamfunnet for å skape en positiv oppfatning av Nesna som et sted å jobbe og bo. Dette kan være gjennom samarbeid med lokale bedrifter og organisasjoner, samt å delta i lokale arrangementer og festivaler.

7.3 Velferdstilbud og infrastruktur

Anbefalt overordnet plan for oppbygging av velferdstilbud og infrastrukturtiltak for ansatte og studenter på Nesna, både i kommunen og regionen.

Det anbefales overordnet at universitetet arbeider videre med de konkrete forslag, på kort og lang sikt, som foreslås av delprosjektet. Dette inkluderer både dialog, men også initiativ fra eksterne aktører, som nevnt i delprosjektrapporten.

Delprosjektet har identifisert konkrete velferdstiltak som bør iverksettes for å skape et godt student- og arbeidsmiljø på Nesna. Videre er det identifisert infrastrukturtiltak som må løses i regionen for å øke attraktiviteten for både fagpersoner og studenter. Et premiss for et attraktivt studiested er et fysisk og sosialt miljø som fremmer studentenes læring, vekst og velvære. Selve undervisningsbyggene må inneha moderne og funksjonelle undervisningsrom, studieområder og fellesrom som innbyr til læring og sosial interaksjon. Delprosjektets undersøkelser viser at studiesteder som lykkes får studentene til å føle seg knyttet til campus, medstudenter og lokalsamfunnet. Dette oppnås ved å gi studentene muligheter for å engasjere seg i studentaktiviteter, delta på interessante arrangementer og gode møtesteder som bidrar til en studentkultur for inkludering og mangfold. I likhet med anbefalinger fra delprosjekt 2 bør universitetet tilstrebe å bli ett av Europas grønneste studiesteder, redusere sin miljøpåvirkning og fremme bærekraft ved å iverksette grønne initiativer som resirkulering, delingsøkonomi, energieffektive bygninger og bærekraftige transportalternativer.

Anbefalte virkemidler mht. velferdstilbud og infrastruktur

Ut over dette anbefales følgende konkrete tiltak for å bedre velferds- og infrastrukturtilbudet for studenter og ansatte på Nesna:

Inngå samarbeidsavtaler med ulike regionale instanser:

På kort sikt

- ▲ Vertskommune og regionråd
- ▲ Frivillige lag og foreninger for å gi studenter mulighet til å delta i aktiviteter og arrangementer
- ▲ Lokale og regionale bedrifter og helgelandskommuner mht. hospitering
- ▲ Nesna kommune om etablering av ladestasjoner
- ▲ Samarbeidsavtale med KVN hvor en kan se på muligheter for felles aktiviteter, elever fra KVN kan spise middag på Nord, faglig samarbeid og felles prosjekter

På lengre sikt

- ▲ Bidra til å styrke Nesnas vertskapsrolle som studiested, arbeidssted og reisemål

Videreutvikling av velferdstilbudet:

På kort sikt

- ▲ Opprettelse av en sosial møteplass for studentene
- ▲ Få på plass ordning med studentvert på Nesna
- ▲ Utvikle digitale velferdstjenester i felleskapet med andre Nord-campus
- ▲ Tett oppfølging med sosiale tiltak under eksamenstiden i tillegg til faglig hjelp

På lengre sikt

- ▲ Eget studenthus med konsertarena for studenter og lokalbefolkning
- ▲ Sommerjobbgaranti til heltidsstudenter

Gå i dialog med Nordland fylkeskommune og andre om et bedre rutetilbud til/ fra Nesna:

På kort sikt

- ▲ Flybuss i forbindelse med samlinger
- ▲ Bedre korrespondanse mellom buss, tog og båter

På lengre sikt

- ▲ Samferdselstiltak tilpasset dagpendling og ukependling
- ▲ Et helhetlig samferdselstilbud tilpasset Helgeland som arbeidsregionen.

Studieportefølje

På kort sikt

- ▲ Bruke Campus som vertskap også for studietilbud fra andre tilbydere

På lengre sikt

- ▲ EVU tilbud tilpasset arbeidslivet på Helgeland
- ▲ Få tilbake heltidsstudentene
- ▲ Studietilbud som underbygger Helgelands fortrinn
- ▲ Sommeruniversitet for både norske og internasjonale studenter
- ▲ Utvikle prekvalifiseringkurs, i samarbeid med andre, for personer uten tilstrekkelig formalkompetanse

7.4 Organisering

Både delprosjekt 2 og 3 anbefaler tiltak som innebærer tettere samhandling med eksterne interessenter, og en tydeligere markedsføring av studiestedet. For å lykkes med dette, samt følge opp regionale behov, er det viktig å styrke og myndiggjøre den lokale administrasjonen. Det samme gjelder mht. å få på plass en felles overordnet profil for virksomheten på Nesna.

Vedrørende forslag om aksjeselskap

Delprosjektets forslag om at den administrative organiseringen av studiestedet på sikt bør organiseres som et aksjeselskap på sikt, medfører noen utfordringer.

Forut for en eventuell etablering av et aksjeselskap må det avklares om det er interesse blant eksterne aktører til å gå inn som aksjonærer i et selskap. Noen av de øvrige aksjonærene må ha intensjoner om å starte utdanning på fast basis på Nesna. Dersom så er tilfelle, og disse har et genuint engasjement i forhold til å bidra til utvikling av flere studietilbud på Nesna, kan en aksjeselskapsmodell være interessant. Hvis ikke vil gevinstene ved aksjeselskapsmodellen trolig være små, og ulempene større.

Et annet forhold som bør utredes er et eventuelt aksjeselskaps forhold til Nord universitets fellestjenester på Nesna. Den foreslåtte organisasjonsenheten vil så lenge den er en del av Nord universitet benytte seg av disse fellestjenestene. Et sentralt spørsmål ved en aksjeselskapsløsning vil være om en slik organisasjon kan benytte seg av eksempelvis økonomi, IT-drift og internkontrollsystemene til en statlig institusjon som Nord universitet.

Et eget aksjeselskap vil i tillegg trolig medføre et behov for at universitetet har en egen studiestedsledelse i tillegg til aksjeselskapet. Dette kan bidra til uklare forhold både internt ved Nord, ved studiestedet og i forhold til omgivelsene.

En studiestedsmodell, med den foreslåtte administrative enheten, vil legge godt til rette for at Nord universitet, og også andre utdanningsinstitusjoner, kan legge mer aktivitet til Nesna. Det anbefales derfor at en først høster erfaring med den foreslåtte organiseringen, og deretter utreder videre om det er behov og grunnlag for en aksjeselskapsmodell.

Prosjektleder støtter anbefalingen om en forsterket studiestedsledelse, med egen stab og utvidet handlingsrom, men vil derimot ikke anbefale at denne enheten omgjøres til et eget aksjeselskap. En ny vurdering av dette bør gjøres etter at foreslått organisering har fått virke en stund.

Benevnelse av studiestedet

Det er i dag, og det er foreslått, utdanningstilbud levert av andre institusjoner på Nesna. I tillegg er noen av de foreslåtte studietilbudene sortert under en kategori kalt «studiesentermodell».

For å tydelig signalisere at virksomheten på Nesna er noe annet et studiesenter, bør organisasjonen ha et navn som signaliserer at Nesna primært er en universitetscampus. Dette kan gjøres ved å benyttes «Helgeland universitetssenter» som navn på studiestedet. En slik benevnelse vil gi et slikt signal, samtidig som det tydeliggjøres at dette er en organisasjon for hele Helgeland, og ikke bare Nesna.

Benevnelse på lokal leder

Delprosjektet anbefaler at lokal leder på Nesna får en annen stillingsbenevnelse enn «studiestedsleder». Dette for at det skal være tydelig at det er en annen funksjonen enn nåværende studiestedsledere.

Prosjektledelsen velger å ikke videreføre delprosjektets anbefaling på dette punktet som en anbefaling i sluttrapporten. Det er primært tre forhold som ligger til grunn for dette:

1. Det foreslås riktignok en organisering som skiller seg noe fra måten øvrige studiesteder er organisert. Pr. i dag er ikke den lokale studiestedsledelsen identisk ved de ulike studiestedene ved universitetet. Noen har lokale ressurser å spille på, andre ikke. En av studiestedslederne har også delstilling som faglig leder. Det som primært skiller dagens studiestedsledere med den foreslåtte løsningen, ligger i at det foreslås større fullmakter mht. utvikling av studiestedet.
2. Studiestedslederne er under omorganisering. Hvorvidt den nye organisering øker studiestedenes muligheter for utvikling og vekst er for tidlig å si, og er heller ikke vurdert av delprosjektet.
3. Den anbefalte organiseringen, med utvidet mandat og fullmakter, er foreslått fordi en mener dette vil kunne bidra til mer utvikling og vekst på studiestedet enn dagens organisering. En slik organisering vil være overførbar også til de andre studiestedene, og dermed danne et godt grunnlag for videreutvikling og vekst ved de øvrige studiestedene og Nord universitetet som helhet.

Anbefalt organisering av virksomheten på Nesna

Med bakgrunn i utredningsarbeidet som er gjort anbefales følgende i forhold til organiseringen av virksomheten på Nesna:

1. Få raskt på plass en lokal administrativ enhet underlagt rektor for organiseringen av studiestedet, som tidlig kan komme i gang med arbeidet. Utviklingsprosjektets arbeid vil danne et godt grunnlag for det videre arbeidet med å utvikle studiestedet.
2. Den lokale administrative enheten består av lokal leder, med egen stab knyttet til de kjerneoppgavene som ligger i det foreslåtte mandatet, dvs. blant annet samfunnskontakt, markedsføring, lokal tilrettelegging og prosjektutvikling.
3. Den nyopprettede enheten på Nesna benytter seg av fellestjenestene ved Nord universitet og den lokale ledelsen gis nødvendig disposisjonsrett over noen av de lokale fellestjenester knyttet til lokal campusservice, nærstøtte og eiendomsforvaltning. Finansieringen av felles infrastruktur og husleie ligger inne i basisbevilgningen til Nord Universitet og det vil være naturlig at dette videreføres.
4. Enheten får i mandat å jobbe for økt aktivitet og full utnyttelse av infrastrukturen for høyere utdanning på Nesna, og får de nødvendige fullmakter fra rektor/styret ved Nord universitet til å:
 1. Videreutvikle den samlede studieporteføljen på Nesna, herunder;
 - ➔ Kontakt med samfunns- og arbeidsliv
 - ➔ Avtaleinngåelse med interne og eksterne utdanningstilbydere.
 2. Profilere og markedsføre, i samspill med universitetets kommunikasjonsavdeling;
 - ➔ Nesna og Helgeland som region for høyere utdanning og forskning.
 - ➔ Markedsføring av campus
 - ➔ Markedsføring av lokale studietilbud
 3. Lokalt tilrettelegge infrastruktur og servicetilbud for Nord's egne og andres studietilbud på campus.
5. En stedbasert sterk faglig base utgjør hovedvekten av fagmiljøet på Nesna, og lokale studieprogramkoordinatorer/-ledere får fullmakter til å tilpasse lokal studieorganisering og å utvikle egne profiler, i samsvar med eventuell profil og øvrig studieportefølje på Nesna, innenfor egen institusjons studieplaner.
6. Organiseringen for de vitenskapelige tilsatte, og øvrige administrative tilsatte, videreføres som i dag.

7. Benevnelsen «Helgeland universitetssenter» benyttes om studiestedet. Dette både for å tydelig signalisere at virksomheten på Nesna primært er en universitetscampus, og får å gi et tydelig signal om at dette er en organisasjon for hele Helgeland, og ikke bare Nesna.

7.5 Avsluttende vurderinger

Bærekraft har vært et gjennomgående tema i hele prosjektet. Delprosjekt 1 foreslår bærekraftige studiemodeller og har lagt vekt på regionens kompetansebehov i sine anbefalinger. Delprosjekt 2 anbefaler "nær og bærekraftig" som profil for studiestedet. Delprosjekt 3 anbefaler at Nesna utvikles som det grønneste studiestedet i Europa og delprosjekt 4 foreslår en modell hvor flere aktører går sammen for å sikre bærekraftig utvikling av studiestedet og regionen. En bærekraftig profil kan styrkes ved at samarbeidsmuligheter mellom fakultetene på Helgeland utredes. Et slikt arbeid kan også ses i lys av omstillingsprosjektet som det jobbes med i Nord universitet.

Det har i prosjektet vært et stort og genuint engasjement, internt, ved Nord, i delprosjektene, i referansegruppen, fra offentlige og private institusjoner, og ellers fra berørte og engasjerte aktører. Vår anbefaling, også presisert i delprosjekt 4, er at universitetet nå setter nye mål, milepæler for videre utvikling og implementering. Vårt håp er at prosjektet har dannet et godt grunnlag gjennom et godt etablert nettverk av aktører, som ønsker å ta en rolle i den videre utviklingen av studiested Nesna ved Nord universitet.

7.5.1 Overførbarhet til andre studiesteder

I tillegg til at utviklingsprosjektet skal bidra å gjøre Nesna til et attraktivt universitetssted med en levende campus, er det en ambisjon om at resultatet av prosjektet skal kunne være en modell for universitetsutdannelse på mindre steder og vise hvordan man kan lykkes med en desentralisert struktur. Prosjektet skal gi tilførsel av ideer og ny kunnskap om desentralisert høyere utdanning.

Resultatet av det arbeidet som er gjort i prosjektet vil være av en mer generisk art, og således også være relevant for både Nord universitets øvrige studiesteder og for studiesteder ved andre flercampusinstitusjoner. Dette gjelder kanskje spesielt behovet for å tildele oppgaver, ansvar med tilhørende myndighet for videreutvikling av det enkelte studiested, og ha lokale ressurser knyttet til markedsarbeid, rekruttering og profilering.

I tillegg vil en rekke anbefalte tiltak knyttet til eksternt samarbeid og velferdstilbud være like gyldig ved andre studiesteder.

7.5.2 Kommentar rundt regjeringens ønske om «senter for desentralisert og distriktsrettet utdanning og forskning»

I Hurdalsplattformen skriver regjeringen at de vil legge til rette for at utdanningsinstitusjonen på Nesna kan bli et senter for desentralisert og distriktsrettet utdanning og forskning. Etablering av et slikt senter har ikke vært en del av mandatet til utviklingsprosjektet.

Det foreslås likevel studietilbud som kunne vært knyttet til et slikt senter. Dette gjelder spesielt Master of Rural Management - med ulike fordypninger innen eksempelvis Rural Education Leadership.

Rett i forkant av ferdigstilling av sluttrappen for utviklingsprosjektet mottok prosjektleder informasjon fra prodekan for forskning ved Fakultet for lærerutdanning og kunst- og kulturfag om at fakultetet har tatt initiativ til økt forskningsinnsats for å bygge opp Nesna til å bli et nasjonalt senter for forskning på små og fådelte skoler i utkantstrøk. Fakultetet vil nå utlyse fem stipendiatstillinger på Nesna, med fokus på små skoler innen sentrale skolefag og stedsbasert læring. Fakultet er også i ferd med å etablere en forskningsgruppe på Nesna, som skal ha fokus på forskning på små skoler.

Ved vurdering av potensielle studieprogram på Nesna har utviklingsprosjektet, som nevnt i delrapport 1, sett disse opp mot blant annet eksisterende fagmiljø på Nesna og ved Nord universitet samlet sett. Det gjøres oppmerksom på at utviklingsprosjektet ikke har tatt med i vurderingene den nye satsingen til FLU om et forsterket kompetansemiljø på Nesna rundt skoler i utkantstrøk.

Denne satsingen fra fakultetets side vil også kunne være relevant for regjeringens ønske om et senter for desentralisert og distriktsrettet utdanning og forskning.

Vedlegg: Medlemmer av delprosjektene, med informasjon om bakgrunn

Delprosjekt 1:

Delprosjektleder:

Eigil Dåbakk, administrerende direktør Sintef Nordlab, Ph.D i organisk kjemi

Prosjektgruppe:

- ▲ Aino Olaisen, styreleder Nova Sea (til oktober 2022)
- ▲ Siw Moxness, Vigner Olaisen AS (fra oktober 2022)
- ▲ Arne H. Krumsvik, tidligere rektor høyskolen Kristiania
- ▲ Siri Jakobsen, førsteamanuensis Handelshøgskolen Nord Universitet og Senter for industriell forskningsutvikling (til november 2022)
- ▲ Jørgen Tholin, rektorsråd Mälardalens universitet, tidligere rektor for Høgskolen i Gotland Anette Fosse, direktør Nasjonalt senter for distriktsmedisin
- ▲ Truls Paulsen, styreleder fagskolen i Nordland
- ▲ Alf Magne Jacobsen, seniorrådgiver Nord Universitet på Nesna
- ▲ Eirik Hågensen, rektor fagskolen Viken
- ▲ Chanice Sørli Johansen, studentrepresentant

Delprosjekt 2:

Delprosjektleder:

Jan Oddvar Sørnes, professor Handelshøgskolen ved Nord universitet, fram til 15. oktober, og Kristian Sivertsen, daglig leder Raus Bryggeri, formannskapsmedlem Nesna kommune, Nesna.

Prosjektgruppe:

- ▲ Ellen Marie Sæthre-McGuirk, professor fakultet for lærerutdanning, kunst og kultur, styremedlem i Nord universitet, Bodø (til medio februar 2023)
- ▲ Anne Wally Falch Ryan, førsteamanuensis, fakultet for samfunnsvitenskap,

Levanger

- ▲ Ida Knutsen, SoMe- ansvarlig i Kvarøy fiskeoppdrett, Lurøy
- ▲ Sylvi Irene Bratteng, studieleder fakultet for lærerutdanning, kunst og kultur, Nesna
- ▲ Per-Stian Michelsen Ekroll, seniorrådgiver kommunikasjonsenheten Nord Universitet, Bodø
- ▲ Henrik Storbakk Jensen, studentrepresentant

Delprosjekt 3 :

Delprosjektleder:

Inga Lill Sundset, kommunalsjef oppvekst og kultur Hattfjelldal kommune, medlem av regjeringsoppnevnt utvalg om fremtidig etter- og videreutdanning

Prosjektgruppe:

- ▲ Elbjørg Larsen, ordfører Herøy kommune
- ▲ Halvor Hilmersen, samfunns- og næringsutvikler i Nesna kommune
- ▲ Lena Jørgensen, Studentinord
- ▲ Elbjørg Larsen, leder utdanningskomite i regionrådet, ordfører Herøy
- ▲ Hanne Maren Reistad , Rekrutteringsansvarlig og prosjektleder skoleutvikling, Kristen vgs Nesna
- ▲ Unni Måsøy, administrasjonssjef, Westcon
- ▲ Alf Schei Martinsen, GLU Nesna, Nord Universitet, RKK Vefsn
- ▲ Anne Vottestad, tidligere student GLU Nesna, Myre
- ▲ Jordy Lokhorst, studentrepresentant

Delprosjekt 4:

Delprosjektleder:

Pål Pedersen, professor i samfunnsøkonomi ved Handelshøgskolen, Nord universitet

Prosjektgruppe:

- ▲ Lars Peder Brekk, direktør ved Brønnøysundregistrene
- ▲ Arne Langset, tidligere rådgiver Nord universitet og sekretariatsleder Indre Helgeland regionråd
- ▲ Iselin Marstrander, administrerende direktør Nordlandsforskning Ole Gunnar Søgne, tidligere rektor Høgskolen i Bergen
- ▲ Torill Risøy, ansatt fakultet for lærerutdanning Nord Universitet Nesna
- ▲ Andreas Walnum, salgssjef Pon Equipment
- ▲ Anna-Viktorja Bjørsvik, studentrepresentant
- ▲ Kathrine Stokke Gjestad , styreleder høgskolen Kristiansund, direktør organisasjon og utvikling Sparebanken Nordmøre

VEDLEGG 1

Problemstillinger og spørsmål på innpillsmøtene, Mo i Rana og Brønnøysund.

Spørsmål fra delprosjekt 1:

- ▲ På hvilke områder opplever organisasjonen størst utfordring med rekruttering av kompetent arbeidskraft i dag?
- ▲ Har organisasjonen vurdert aktiv rekruttering fra EØS-området og vil det medføre behov for kompletterende utdanning eller språkopplæring?
- ▲ På hvilke fagområder har organisasjonen behov for EVU?
- ▲ Er det områder organisasjonen kunne se for seg et samarbeid med Nord universitet?

Spørsmål fra delprosjekt 2:

- ▲ Hva har Nesna og omegn å by på for studenter og ansatte, utover det rent faglige?
- ▲ Hvordan vil en «totalpakke» se ut for de vi ønsker å tiltrekke oss til Nesna?
- ▲ Hva må tilrettelegges lokalt, utover Universitetet, for å at Nesna skal bli attraktivt?
- ▲ Hva vil oppleves som attraktivt med Nesna for ansatte og studenter?
- ▲ Hva skal til for å få studenter og faglige til å flytte permanent til Nesna, sekundært pendle, eller delta på samlinger?
- ▲ Gitt spørsmål over, hva vil være kortsiktige og langsiktige mål for å lykkes?

Spørsmål fra delprosjekt 3:

- ▲ Hva kan din kommune/bedrift/organisasjon bidra med for å skape trivsel for studentene på Nesna, og gjøre studentene kjent med din virksomhet?
- ▲ Hvilken infrastruktur vil være nødvendig for at din kommune/bedrift/organisasjon skal sende ansatte for å ta utdanning eller kurs på Nesna? Eks tilpassede buss eller fergeruter eller mulighet for rimelig og god overnatting.

- ▲ Hva mener dere er det viktigste for å skape trivsel på Nesna som studiested?

Spørsmål fra delprosjekt 4:

Utdanningsbehovene:

- ▲ Er det etter- og videreutdanninger for personal/arbeidstakere? I tilfelle, hvilke bransjer/forvaltningsområder/nivå er mest etterspurt?
- ▲ Grunnutdanninger innenfor UH-sektoren – hva er det behov for?
- ▲ Utdanninger på videregående skoles nivå – trengs det mer?
- ▲ Fagskoleutdanninger/høyere yrkesfaglige utdanninger – er det behov her?

Organisering av utdanninger på Nesna:

- ▲ Ideer til organisering av utdanninger på Nesna – er det ønskelig med flere uh-institusjoner, eventuelt fagskoler, i tillegg til Nord universitet?
- ▲ I tilfelle hvilke institusjoner? Hvordan praktisk organisere den samlede aktiviteten?

Finansiering:

- ▲ Ordinær offentlig finansiering eller privat finansiering av aktiviteter?

VEDLEGG 2 / OPPSUMMERING AV INNSPILL

INNSPILL

DP	Forslag	Kommentarer
Delprosjekt 1	Veiledning; Kommunikasjon og veiledning i Serviceyrker (15. sp).	
Delprosjekt 1	Ønsker flere fulltidsstudium som er campusbasert	
Delprosjekt 1	Videreutdanning i enkeltemner i kunst og håndtverk, rådgivning, norsk, engelsk, friluftsliv.	
Delprosjekt 1	Aquakultur, videreutdanning og bachelor	
Delprosjekt 1	Videreutdanning helsesykepleie	Med det enorme behovet som vil komme er det synd at det ikke finnes noen videreutdanningsmuligheter mellom Trondheim og Tromsø
Delprosjekt 1	Tannlege	
Delprosjekt 1	Veterinær	
Delprosjekt 1	Dyrepleier	
Delprosjekt 1	Klinikkassistent	
Delprosjekt 1	Resepsjonist	
Delprosjekt 1	Media/design	
Delprosjekt 1	Utvikling av moduler til opplæringskontorene i Norge. 1. Veiledningspedagogikk i yrkesfag. 2. Vurdering/ undervisvurdering for yrkesfag. 3. Grunnleggende spesialpedagogikk. Kartlegging og tilrettelegging.	Det er allerede startet arbeid med en modul hos Nord, men jeg er usikker på hvor langt dette arbeidet er kommet. Det jobber opp mot 2000 personer innenfor opplæringskontorene i Norge. Det kan med fordel også vurderes å utvikle moduler innenfor veiledning og vurdering for faglige leder i lærebedrifter. Det er flere tusen faglige ledere bare i Nordland.

Delprosjekt 1	1-årig teaterutdanning rettet mot teatertilbud for barn fra 6-18 år i samarbeid med teatermiljø på Helgeland. Kan tilbys som etter og videreutdanning for lærere, valgfag på masterutdanning, eller som en PPU i teater. Se kommentar/vedlegg for utfyllende informasjon.	Nesna hadde i en periode på 2010-tallet en egen bachelor i teater i tillegg til flere studieenheter i drama, teater og teaterpedagogikk. I den forbindelse ble det også reist en moderne Blackbox, men garderobes, verksteder og lager som ikke blir utnyttet til fulle i dag til tross for at Nesna fortsatt har drama- og teaterkompetanse til å drifte et studietilbud innenfor fagområdet. I tillegg til lokaler og kompetanse har vi en særlig gunstig beliggenhet i forhold til flere teaterfaglig tunge miljøer på Helgeland. Det ene er Mo i Rana som både har dramalinje på VGS nivå, Nordland teater som har gjennom Teater UNG har sin egen ungdomssatsing, og kulturskolen i Rana kommune. Alle disse miljøene har faglig tilknytning til Nesna i form av tidligere studenter og tidligere ansatte. Det andre miljøet jeg vil trekke fram er Kultur- og teaterverkstedet Fyret i Sandnessjøen som gjennom 18 år har bygd om et teatertilbud for barn fra 6-18 år gjennom kulturskolen i Alstahaug. Det tredje er Toppen folkehøgskole i Vefsn som har egen teaterlinje. Alt i alt utgjør disse miljøene et nettverk som har naturlig tilknytning til Nesna. Mitt forslag er derfor å utrede muligheten for å lage en ettårig teaterutdanning rettet mot teatertilbud for barn fra 6-18 år i samarbeid med disse miljøene. Det kan sees som en etter- og videreutdanning for lærere, valgfag relevant skolefag på master, eller også som en PPU i teater. En annen relevant rekrutteringsgruppe er knyttet til at Nord Universitet årlig utdanner 15-20 skuespillere på Verdal. De fleste av disse blir freelancere som kunne hatt god nytte av et ekstra ben å stå på som teaterpedagoger. De fleste jobber innenfor teater er knyttet til Kulturskole, Videregående skole eller Folkehøgskole. Likevel er disse arbeidsplassene lite representert i drama- og teaterutdanning i Norge i dag. Her er det en nisje som Nesna har helt spesielle forutsetninger for å fylle. Disse miljøene er alle interessert i et samarbeid om praksisplasser og veiledning. Det finnes en lignende utdanning på Kunsthøgskolen i Oslo som startet opp rundt 2010. Jeg var da leid inn for å lage studieplanen til for PPU teater. Jeg har også undervist på dette studiet som gjestelærer, og er overbevist om at vi kunne få til en god variant av studiet på Helgeland. Vil gjerne diskutere mulig videreutvikling av forslaget nærmere med dere.
Delprosjekt 1	Utvikle moduler innenfor veiledning og vurdering for faglige ledere i lærebedrifter	
Delprosjekt 1	Kyst- og oppdrettsnæring	Se vedlegg
Delprosjekt 1	Fagområder knyttet til bærekraft	Fagområder som er knyttet til bærekraft har ikke nødvendigvis like mange søkere uten studietilbud, men er også høyst relevante for samfunnsutviklingen og vil sørge for regional kompetanseheving.

Delprosjekt 1	Naturhistorie, økologisk landbruk, skogdrift og forvaltning	Eksempler på noen områder som vil gi utbytte både for tradisjonelt og innovativt næringsliv på Helgeland. Lokasjonen Nesna har gode muligheter for å bruke nærmiljøet som en ressurs for undervisningen, og kan dermed tilby noe mer for disse fagene enn studiesteder mer urbant plassert.
Delprosjekt 1	Jazzimprovisasjon som EVU-emne, 7 sp.	Etterspurt av kulturskolearbeidere og utøvende personer
Delprosjekt 1	Årsenhet musikk 30 + 30 sp	Kan være en del av lærerutdanning
Delprosjekt 1	Årsstudium kunst- og håndverk 1 og 2 (30+ 30 sp).	Nesna har 2 ansatte med førstekompetanse i K&H og lange tradisjoner for samkjøring av EVU og lærerutdanning. Unikt tilbud i landsdelen, da det kun tilbys K&H, 30 sp ved UiT.
Delprosjekt 1	Pilot på master grunnskoleutdanning 1-10	Tilbakemeldinger fra praksisfeltet, skolesjefer og andre er at den nåværende oppdelte 1-7 og 5-10 utdanningen utdanner lærere med for smalt kompetanseområde. Distriktene (også store byer) trenger lærere med kompetanse i flere skolefag, spesielt praktisk estetiske, som kan undervise i alle trinn på grunnskolen. En pilot for 1-10 på Nesna kan ivareta alle 10 skolefag, da fagkompetansen er på plass gjennom eksisterende lærerutdanninger. Dette vil være et perfekt utviklingsprosjekt for å ivareta mandatet om å utdanne lærere til "alle" skoler på Helgeland (og andre steder). Oppstart kan beregnes allerede høsten 2023.
Delprosjekt 1	Pilotprogram formidling, digital kompetanse og kommunikasjon.	Dette vil ha som mål å gi innsikt til kommunikasjon i ulike former, både utenfor og innenfor den digitale verden. Her vil studentene ha mulighet til å lære slikt som hvordan man håndterer store møter i teams, hvorfor Shakespeare fortsatt leses og hvordan musikk brukes for å selge varer. Altså et tverrfaglig studium der hvor både de som ønsker å bli en influencer, rektor eller butikksjef kan få utbytte, og utvikle seg til et fagmiljø i krysningpunktet mellom medievitenskap, IKT og estetiske fag. I pilotstadiet kan dette være et årsstudium som kan tas som valgfag for lærerstudentene, og deretter utvide til en bachelor om tilbakemeldingene er gode. For at det skal lykkes er nok i stor grad avhengig av motiverte forelesere som ønsker å bygge noe nytt, og ikke minst at det blir gitt midler til fasilitetene rundt.
Delprosjekt 1	Master i Naturfagsdidaktikk	Gjenopprette master i Naturfagsdidaktikk. Naturfagmiljøet på campus Nesna har solid erfaring med å drifte denne masteren som også var nasjonalt anerkjent. Ansatte har blant annet sittet i nasjonal gruppe for å utvikle kjerneelementer i naturfag.

Delprosjekt 1	Helse- og sosialfag; Vernepleie, barnevern, sosialt arbeid	Området som det er størst etterspørsel på både fra arbeidsgiverne og studentene er helse- og sosialfag. Vernepleierstudenter som står uten studietilbud er alene større i antall enn befolkningen til Nesna kommune. Dermed er mitt forslag at helse- og sosialfag blir tilbudt som emner i «buffet-stil». Altså at det settes fokus på felles emner som vernepleier, barnevern og annet sosialt arbeid kan bygges grader ut i fra. Hvorvidt fullstendige bachelor- eller masterløp skal etableres bør være ut i fra hvor mye Nord ønsker å satse, men grader for vernepleier og barnevern er gode utgangspunkt.
Delprosjekt 1	Miljø, bærekraft og operativ ledelse	Tema i ny utdanning: ikke ledelse/prosjektledelse med overordnet forståelse for bærekraft. Hvordan forstå bærekraft innen ulike fagfelt. Hvordan se fagfelt sammen i et bærekraftsperspektiv, slik at enkeltaktører kan se egne forhold/tiltak i relasjon til andre. Overordnet miljøledelse - se sammenhenger på overordnet nivå. Når en skal bygge ny industri, hva krever dette og hva er konsekvensene? Må se en helhetlig ressursforvaltning. Fag/målgrupper: Kompetente røktere, mer spisset mot landssatsninga.
Delprosjekt 1	Læring i friluft med bruk av stedsbasert læring som metode	Samarbeid med Friluftsrådernes Landsforbund
Delprosjekt 1	Bachelor trening (1.studieår, med mulighet for utvidelse til full bachelor)	Studiet tilsvarer første studieår Bachelor trening (i Bodø). Til forskjell fra studiet i Bodø ønsker vi, i tillegg til fokus på Personlig Trener (PT), å ha et spesielt fokus på idrettsutøvere. Da spesielt utøvere fra Helgelandsregionen. Studiet kan følge eksisterende fagplaner med noe justering i forhold til praktiske idretter. Med dette studiet vil vi kunne bidra til å utvikle idretten i regionen, ved at utøvere kan tilbringe lengre tid hos sine klubber. I tillegg vil vår vitenskapelige tilnærming til trening kunne være med å løfte regional idrett. Studiet er tenkt gjennomført med tette bånd til idrettslinjer ved regionale videregående skoler, og den regionale idretten. Rekruttering til PT studiet i Bodø virker å være bra. Det kan derfor være bærekraftig å ha et lignende tilbud på Helgeland. Da også med en vir inn mot idrettene. Studentene kan potensielt fortsette i eksisterende Bachelor Trening etter fullført første år. Så kan man også vurdere mulighet og behov for full bachelor på Helgeland på sikt. Denne studiemodellen har vært diskutert internt i Nord, og det er positive tilbakemeldinger både fra ledelse tilknyttet seksjon for Kroppsøving, Idrett og Friluftsliv (KIF) og øvrig faglig ledelse ved Nord.

Delprosjekt 1	Operativ havbruksadministrasjon, årsstudium	Introduksjon til havbruksnæringen (15 dager?): TBD <ul style="list-style-type: none"> • Begreper • Ringvirkninger • Produksjonsløp/livsløp • Tilvekst, fôr og ernæring • Genetikk og avlsarbeid • Smoltanlegg/produksjon • Sjøsiden • Slakteri • Servicebåt/brønnbåt • Kunde/sluttmarked <ul style="list-style-type: none"> • Sikkerhetskurs (2 dager) • Oppdrettsteknologi (3 dager): • Grunnleggende fiskebiologi/fiskehelse (3 dager): TBD • Utvidet fiskevelferds kurs (4 dager): Kristin Ottesen • Akvakulturdriftforskriften i praksis (10 dager?): TBD <ul style="list-style-type: none"> - Rømmingssikkerhet, case studie av eksemplene som ligger ute på Fiskeridirektoratet sine hjemmesider. - Økt dødelighet/sykdom etc. case studie av eksemplene som ligger ute på Mattilsynet sine hjemmesider • Arbeidsrett (10 dager?): Inger Benson • IK og HMS (5 dager), Case studie av reelle hendelser og HMS/IK i praksis; Jan Magne Berglund • Lokalitetsklarering i praksis (4 dager?), gruppearbeid, sette sammen en fiktiv søknad: Caroline Frantzen • Miljøundersøkelser i praksis (4 dager?): Aqua Kompetanse • Produksjonsstyring og produksjonsplanlegging (10 dager?), utsett, MTB, : TBD • Salg, logistikk og sertifisering (5 dager): TBD • Overordnet om økonomi i et havbruksselskap (5 dager). • Valgfri fordypning"
Delprosjekt 1	Bachelor reiseliv	I regionen og ved Nord universitet vil det kunne være potensiale for en Bachelor i reiseliv. En slik bachelor kan kreve ressurser fra flere seksjoner/fakultet ved Nord. Vi mener det vil være naturlig at vi bidrar med praktisk utdanning av guider i dette studiet. Vi ser da for oss at 60stp av bacheloren om befatter friluftslivsrelaterte fag. Seksjonen på Nesna har lange tradisjoner som tilbyder av friluftslivsutdanning . Og kan innen relativt kort tid etablere 60stp med fokus på guide utdanning i Helgelandsnaturen.
Delprosjekt 1	Desentraliserte og fleksible utdanninger	Gå i dialog med fakultetene om å søke om midler fra HKdir til desentraliserte og fleksible utdanninger. Det kommer en utlysning fra HKdir tidlig vår 2023 hvor mye penger vil bli lyst ut, og som kan gi muligheter til finansiering av flere fleksible utdanninger på Nesna.
Delprosjekt 1	Grønn industri, teknologi, havbruk, reiseliv, kompetanse/utdanning i omstillingsstrategi	
Delprosjekt 1	cybersecurity	

Delprosjekt 1	«Nær friluftsliv»	Et studie som retter seg mot friluftsliv i barnehagen og på skolen. Det finnes per i dag ingen valgmoduler eller videreutdanninger innen friluftslivsfag i Barnehagelærer eller Lærerutdanningen på Helgeland. Basiskunnskaper innen friluftsliv er nødvendig for å kunne drive god utendørs undervisning. Et slikt studie kan deles opp i to 30stp moduler eller gjennomføres som en 60stp modul. Fokuset i utdanningen vil være «lavterskel» friluftsliv. Studieplaner for denne type studier finnes. Men, trengs å justeres/redigeres.
Delprosjekt 1	Veiledningsstudie	"Veiledning for service ansatte som møter mennesker i sitt daglige virke"
Delprosjekt 1	"Hvordan undervise på nett? - Digitalt læringsmiljø - Digitale verktøy - Klasseledelse i det virtuelle klasserommet"	
Delprosjekt 1	Master i friluftsliv	"Master i friluftsliv Slik det er nå er det kun USN, Bø i Telemark som tilbyr studiet"
Delprosjekt 1	Master i teologi	"Ser at master i teologi ikke finnes i Nordland, det kunne kanskje vært et godt studie som kunne styrke vår plass som studiested i Nordland. Tror søkere til et slikt studie ville ha sett på Nesna som en flott plass å studere teologi. Historisk var det en prest som i sin tid startet lærerskole her på Nesna. Har ikke fått undersøkt mer om det er mange søkere på de tilbudene som finnes i Norge."
Delprosjekt 1	"Kurs/emner i påvirkningsarbeid, lobbyisme, politikk, retorikk og kommunikasjon"	"E6 gjennom Sørfold og i Hamarøy, Bodø-Fauske, Senja, deler av Lofoten og Vesterålen, storflyplass i Ranaregionen og Bodø, forlengelse av Nordlandsbanen og sjøtransport. Samferdsel er helt avgjørende for fylket og landsdelen, og behovet vil ikke bli mindre med et større havbruk i nord. Likevel vises dette ikke alltid gjennom sentrale prioriteringer og bevilgninger. Nordland trenger sterke og smarte ledere og politikere. Kurs/emner i påvirkningsarbeid, lobbyisme, politikk, retorikk og kommunikasjon kan være veldig nyttig."
Delprosjekt 1	Kortere emner/kurs innen f.eks. prosjektledelse/-styring, digital ledelse og skifte, grønn omstilling, sirkulærøkonomi	"En økonomi i utvikling, større usikkerhet, klima- og miljøtrusler, høyere krav til effektivitet og raskere omstillinger, krever nye og smartere metoder. Det bør være et marked for kortere emner/kurs innen f.eks. prosjektledelse/-styring, digital ledelse og skifte, grønn omstilling, sirkulærøkonomi o.l.? Er Nord-Norge klar for å ta en ledende posisjon i Norge, Europa og verden innen smart og grønn ledelse?"

Delprosjekt 1	Språk, kultur, religion, demokrati og samfunnskunnskap er fagelementer som kan inngå i en utdanning/kurspakke	<p>"Fødselstallene i Norge stuper samtidig som befolkningen blir stadig eldre (flere pensjonister), og i verden har vi opplevd store flyktningekriser fra Midt-Østen, Nord-Afrika og Ukraina de siste årene. Snart kommer klimaflyktninger fra områder ved ekvator, der gjennomsnittstemperaturen øker til et ikke-levelig nivå. Norge trenger og har plass til mange flere, og andre trenger et nytt sted å bo og leve.</p> <p>Norge har gode forutsetninger og mange motiver for å bli best i verden på sosial bærekraft.</p> <p>Språk, kultur, religion, demokrati og samfunnskunnskap er fagelementer som kan inngå i en utdanning/kurspakke. Nordmenn trenger å bli bedre på integrering og forståelse, og innvandrere og flyktninger trenger å integreres på en rask og god måte.</p> <p>Denne type kompetanse og interkulturell forståelse trengs i privat og offentlig sektor og i arbeids- og privatliv.</p> <p>"</p>
Delprosjekt 1	En kombinert utdanning om mathelse (herunder sjømat og vekste), fysisk aktivitet (idrett og friluftsliv) og lignende.	<p>"Norge og andre vestlige land har opplevd økende velstand. Dette gjør seg også gjeldende for folkehelsen. Aldri før har nordmenn vært større og tyngre, og diabetes og andre livsstilssykdommer øker.</p> <p>Norge har ernæringsfysiologer, treningsveiledere, sykepleiere med og uten spesialisering og noen flere yrkesgrupper. Jeg foreslår en kombinert utdanning om mathelse (herunder sjømat og vekste), fysisk aktivitet (idrett og friluftsliv) og lignende. Behovene for slik kombinert kunnskap vil øke med årene, tror jeg.</p> <p>Her er dagens utdanninger innen folkehelse: https://utdanning.no/studiebeskrivelse/folkehelse</p> <p>"</p>
Delprosjekt 1	En kombinert utdanning mellom teori og praksis innen cyberforsvar	<p>"Nord er ledende på samfunnssikkerhet og beredskap, mens andre utdanningsinstitusjoner er god på informasjonsteknologi. Det norske samfunnet, både militært og sivilt, opplever stadig flere og nye trusler mot digital infrastruktur, personopplysninger, økonomi og andre verdier. Kan Nesna bli ledende i Europa på en kombinert utdanning mellom teori og praksis innen cyberforsvar? Her er noe av dagens utdanningstilbud: https://utdanning.no/studiebeskrivelse/datasikkerhet"</p>
Deplrosjekt 1	Reiselivsfag med naturfag, geologi, historie og biologi ala helgelandsvertskap som Nesna hadde tidligere.	Kan kombineres med matkulturstudier.

<p>Delprosjekt 1</p>	<p>Jeg forslår at det etableres et FOU-miljø og undervisningstilbud om teknologirike klasserom og fjernundervisning tilknyttet Campus Nesna.</p>	<p>"Ditt forslag: FOU-og kompetanse innen digitalisert undervisning Jeg forslår at det etableres et FOU-miljø og undervisningstilbud om teknologirike klasserom og fjernundervisning tilknyttet Campus Nesna. Bakgrunnen er at det sommeren 2023 vente å bli vedtatt en ny opplæringslov som blant annet åpner for mer bruk av fjernundervisning i grunnskolen og videregående skole. Hensikten er bl.a. å møte behovene i de rurale skolene som strever med å rekruttere eller finansiere faglærere, og hos elever som av ulike grunner ikke kan være fysisk på skolen alltid. Bortsett fra i enkelte pilotprosjekt, spesielt Rødøyprosjektet 2 under veiledning av Nord Universitet, er slik undervisning til nå vanligvis bare gitt til samisk språkundervisning, utenlands elever eller døvespråk. Rødøyprosjektet har allerede vekket interesse hos skolemyndighetene i flere nordnorske kommuner, som Lurøy, Loppa, Måsøy og Gildeskål. Det er derfor grunn til å tro at denne lovendringen vil skape et stort behov for veiledning og kompetanse blant skoleeiere, rektorer og lærere landet over, siden slik undervisning stiller krav til endrede rammer og roller for lærere og elever for å lykkes. Uten slik kompetanse blir utfallet gjerne et svekket tilbud faglig og sosialt, slik mange opplevde den improviserte undervisningen under pandemien.</p> <p>Hvorfor trenger Norge et slikt FOU-miljø? Digital fjernundervisning, enten som ren nettbasert læring eller ulike blandingsmodeller med kombinert fysisk og digital opplæring, har vært praktisert i en rekke land i snart 30 år, organisert på ulikt vis. Tilbudet møter rurale behov, vanskelige livssituasjoner, men gir også økt faglig valgfrihet i de store byene. Internasjonalt finnes det derfor kompetanse på området, men denne erfaringen kan ikke umiddelbart overføres til norsk kontekst. Eksisterende norske studietilbud på området, som «IKT for lærere» ved høgskolen i Østfold, er heller ikke nødvendigvis designet for den nye virkeligheten som oppstår ved endringene i opplæringsloven. Nåværende kompetanseheving av skoleansatte tar heller ikke utgangspunkt i det skoleslaget som må forventes å være først ute etter å etterspørre råd, nemlig distriktsskoler.</p> <p>Hvorfor bør et slikt fagmiljø og tilbud plasseres ved Nord universitet og Nesna? Siden for eksempel 70 % av nordnorske kommuner ligger i sentralitetsklasse 5 og 6 (bare Bodø og Tromsø ligger i klasse 3), vil behovet for forskning og kompetanse være spesielt stort nord for Trondheim, mens også i store deler av kyst- og innlandskommuner- og fylker ellers i landet. Nord Universitet har allerede førstehånds ekspertise på området på grunn av følgeforskningen tilknyttet Rødøyprosjektet 2, med forskere lokalisert i Bodø og Nesna. Nesna ligger også mellom Rødøy og Hattfjelldal. Ved Sørsamisk Kunnskapspark i Hattfjelldal har man flere år med erfaring på språkundervisning i sørsamisk for grunnskoleelever fra hele landet, og Nord Universitet har et særskilt ansvar for å bistå lule- og sørsamisk kultur. En detalj kan også nevnes: Den nye dekanen ved FLU kommer fra New Zealand, et land med lang erfaring med fjernundervisning. Her er dette organisert i skolenettverk, og startet som et prosjekt nokså likt det i Rødøy.</p> <p>På Helgeland er det også ressurspersoner og nettverk som kjenner til tematikken, som lett kan knyttes til Campus Nesna: Skoleledelsen og lærere i Rødøy kommune og i Hattfjelldal må kunne beskrives som «superbrukere» innen denne pedagogikken, hvor enkelte også besitter betydelig formell kompetanse. Prosjektet «Framtidens Distriktskole» (2021) som ble initiert av eierne av Nova Sea i Lurøy kommune, Aino og Maria Olaisen, legger vekt på muligheten som ligger i digitaliseringen for å gjøre små skoler attraktive og bistå næringslivet. Det er altså betydelig engasjement lokalt for å bistå skolene med dette.</p> <p>Bakgrunnen for min egen interesse i området er at jeg for tiden for tiden skriver en masteroppgave om fjernundervisning i Canada, som student ved University of Saskatchewan og UiT (joint master). Til daglig er jeg lektor med phd ved Kristen Videregående skole i Nordland (KVN), Nesna. *</p>
----------------------	--	--

*Bratteng, S. & Kristensen, A. (2020) Nettbasert undervisning i grunnskolen – hvordan fungerer det? En kvalitativ studie av læreres erfaringer. I Gerd Pettersson, G., Knutsen, O., Silfver E., Ström, K. (Ed.), Praktisk pedagogisk forskning i det lärande nordiska nätverket Gemensamma Vägar: En antologi. (Side 160-174). Umeå Universitet. Rødøy kapittel i Gemensamma Vägar.pdf

Kunnskapsdepartementet. (2021). Høringsnotat: Forslag til ny opplæringslov og endringer i friskoleloven. Det kongelige kunnskapsdepartementet. Side 148-170. Microsoft Word - Høringsnotat - Forslag til ny opplæringslov og endringer i friskoleloven - til pdf (regjeringen.no)

Delprosjekt 3	Ansatt som jobber 100% med velferd og studentaktivitet for å sikre tilbud alle studentene.	
Delprosjekt 3	Markedsføre forskningsopphold m/ lektorbolig	Rekruttering; tilby en av leilighetene i lektorboligen til forskeropphold, lyses ut med varighet på f.eks 3-6 mnd
Delprosjekt 3	Markedsføre "smådriftsfordelene" med Nesna	Studenter; fremsnakke fordelene med å studere på en liten plass, gode boforhold, barnehager etc. Og ha attraktive tilbud.
Delprosjekt 4	Stuedstedet må ha en større selvstyret	Stuedstedet har en lang historie med autonomi og er i dag underlagt detaljstyring som motarbeider effektiv utnyttelse av kompetansen og lokale ressurser. Harmonisering med andre stuedsteder er fordelaktig på noen områder, men ikke alle. Eksempelvis er felles drift av tjenester som bibliotek, brukerstøtte og digital infrastruktur kostnadseffektivt og berikende. Samtidig står ikke Nesna tjent med å ikke kunne bestemme egen organisering av undervisning. Forhold ved et emne i Bodø eller Levanger kan ikke diktere hvordan emnet skal foregå ved Nesna. Dette er særdeles kritisk om stuedstedet skal utvide tilbudet og samtidig levere kvalitetsutdanning. Samkjøring må foregå på basis av at hvert stuedsted finner det gunstig. Opplever ikke stuedstedene harmonisering som positivt, skal de ha retten til å avstå.
Delprosjekt 4	Gjeninnføre Helgelandsmodellen	For å beholde og for å rekruttere både ansatte og studenter, foreslår jeg at vi går tilbake til tidligere Helgelandsmodell, en vellykket modell tilpasset lokale studenter.
Delprosjekt 4	Lokale servicefunksjoner	Organisering; tilgjengelighet og aktiviteter etter kontortid; f.eks aktiviteter på biblioteket; søke-kurs, veiledning og studentgenererte aktiviteter; hva ønsker studentene. Lett å finne frem til den du trenger å snakke med.

Delprosjekt 4	<p>"Helgeland universitetssenter (HUS) er en organisatorisk enhet, lokalisert på Nesna, med eget styre, ledelse og administrasjon underlagt Nord universitetet. HUS vil være vertskap og ha et administrativt tilretteleggingsansvar for alle studietilbud som tilbys på campus Nesna. HUS har egen ledelse, og eget styre for å jobbe for høyere utdanningstilbud på Helgeland."</p>	<p>"Mandat og myndighet: Jobbe for økt aktivitet og full utnyttelse av infrastrukturen for høyere utdanning på Nesna. Inngå avtaler med fakulteter ved Nord, og andre utdanningsinstitusjoner, for å tilføre nye utdanningstilbud på Nesna. Jobbe for at studiestedet etter hvert kan ta en rolle som «et senter for desentralisert og distriktsrettet utdanning og forskning». Profilere og markedsføre Helgeland som region for høyere utdanning og forskning. Egen studieledelse, men myndighet til å utvikle egne profiler og tilpasset organisering, av Nords studieprogrammer på HUS. Lokal tilrettelegging for egne og andres studietilbud på campus.</p> <p>Styre: Styret har ansvar for å fastsette mål, prioriteringer og strategier for universitetets virksomhet på Helgeland, innenfor rammer gitt i regelverk og beslutninger fra universitetsstyret. Styret for Helgeland universitetssenter kan bestå av: -</p>
---------------	---	---

OPPSUMMERT ETTER WORKSHOP 23.08.22

Hva må til for at unge søker seg til mindre studiesteder:

Attraktivitet utover studietilbudene - noe å engasjere seg i, i og utenom studier. Viktig med mulighet for å delta i studentpolitisk arbeid.

Største kvalitet er nærhet til fagmiljø, administrasjon, næringsliv, men synd med bare samlingsbaserte tilbud.

Tilbud må oppleves relevant, knyttes til kjente behov
Attraktivitet i næringslivet.

Sosialt aspekt viktig - ikke alle studerer kun av faglig interesse, men også for å møte andre.

Fremheve det totale tilbudet viktig.

Hva må til for at voksne skal velge utdanning?

Nærhet - bør ikke pendle langt.

Mulighet til å ta utdanning ved siden av jobb

Må være til nytte i egen jobb

Kommunal tilrettelegging - Incentivordning

Tilrettelegging fra arbeidsgivere

Informasjon/kunnskap om kompetansefortrinn - næringsliv må ta en aktiv rolle i å fremheve betydning av kompetanseheving.

Hvor er behovet for kompetanse størst?

Industri

Helse

Reiseliv

Turisme

Teknologi

Havbruk

Eksempler på områder hvor en har lyktes:

Der det er regional vilje

Politiske styringssignaler

Kommuner som tar ansvar for å dekke kompetansebehov, sammen med undervisningsinstitusjoner.

Der man har hatt direkte kontakt med kommuner for å aktivt informere om innhold i studier, tilretteleggingsmuligheter...

Internasjonal tenkning (eks. Freyr) - det jobbes lokalt, men også internasjonalt.

Optimisme i arbeidsmarkedet - attraktivt med sikker jobb.

Viktigste tilbud i regionen

Nettpedagogikk

Må være relevant for kommunene/regionen

Høyere yrkesfaglig utdanning - kanskje flere tilbud fra fagskoler.

Helsesektoren

Barnevern

Hvordan bør studietilbud organiseres

Fleksible studiemodeller - hybridmodeller, men også campusbaserte - økt tid på gjennomføring er også en form for fleksibilitet, rullerende studietilbud.

Åpne for internasjonale studenter

EVU

Pakkeløsninger til kommunene

Tilpasset lokalt/regionalt arbeidsmarked for å sikre jobbmuligheter i egen hjemkommune - attraktivitet og bolyst.

Hvorfor trekkes studentene til byene?

Urbanisering - > attraktivitet og omdømme, aktivitetstilbud og kulturliv, flere studenter og lettere å bygge studentmiljø.

Byene har over tid fått utviklet seg til «universitetsbyer», f.eks. Trondheim.

Hva kan kommunene bidra med?

Samarbeidsavtaler, pakkeløsninger

Økonomiske støtteordninger

Legge til rett for utdanning og jobb

Partnerskapsavtaler

NFK: transporttilbud

Virkemiddelordninger

Tankeskifte fra «hvordan få nordlendingen til å unngå å dra, til hvordan få søringene til å bli» - også etter studietiden.

Velfungerende boligmarked

INNSPILLSMØTE 4.10.22 MO

Kompetansebehov

Mangler sykepleiere. Nord har desentralisert i fem regioner. Personer med fagbrev, uten vdg.skole kommer ikke inn. Hvorfor ikke opprette flere deltidsstudier, sykepleie, i flere regioner – som kan tas ved siden av jobb.

Videreutdanning helsefag, bra med studenthybler på nesna. Velferdsteknologi.

Viktig med fagskoleutdanning for å bygge på vdg.skoleutdanning.

NAVs bedriftsundersøkelser er veldig gode.

50 ledige studieplasser på sykepleie på Helgeland. Kun 8 % fra videregående i Rana er kvalifisert til f.eks. ingeniør. Burde vært noe kvalifiseringstilbud/forkurs.

Ergoterapeut og veterinær. Ingen på Arbeidsplassen.no – Nordland.

Ofte etterspørsel etter vernepleiere.

En styrke for Nesna dersom de ser på seg selv som en nasjonal leverandør. Bør da spesialisere seg, redusere fysiske samlinger og levere digitalt ut til landets kommuner.

Nærmeste desentraliserte vernepleietilbud i Harstad, også i Bodø.

Må samlingene være på Nesna, kan ikke lærerne flytte seg? Ferje og tunnel koster ved pendling.

Studiesentrene kan nå søke midler for samarbeid med UH og fagskoler. Tilbudene trenger ikke koste UH noe.

Sosialt arbeid/barnevern stor etterspørsel (Bodø og Levanger).

Teknisk plan, utvikling. Kommunene blir støvsuget for denne kompetansen. Behov for videreutdanningen inne plan/utvikling («delingeniør»).

Offentlig saksbehandler kompetanse. Stort behov. Gjerne mindre enheter EVU.

Bryte opp tilbudene i mindre enheter.

Vanskelig å få språkkurs, vanskelig å få godkjent utenlandsk utdanning, - bør få komplementert det en har fra før...

Serbiske sykepleiere (mange på Helgeland) mangler 2-3 fag for å få godkjent utdanningen i Norge.

FBA bør etablere seg på Nesna. Havbruksnæringen er stor på Helgeland.

IT-sikkerhet, automatikere m.m

Kvarøy: Sender folkene dit de kan få dekt kompetansebehov. Må sendes langt bort.

Cybersikkerhet. Nord har inne en søknad på en 15 stp enhet.

Andre fremmedspråk, norsk som andrespråk, praktisk estetiske fag.

Forretningsengelsk. Korte kurs, tidligere gitt fra Nesna.

Også behov for tysk

Viktig å tenke internasjonalt, og engelskspråklig undervisning, når en tenker BA på Nesna.

SEA-EU. Bør se på muligheter for Nesna...

Profesjonalisere turismen/reiseliv/mat og drikke/vertskap. Nesna ligger godt plassert i regionen for denne type tilbud.

Mangler tilbud nasjonalt

Bevissthet rundt avtrykket. Helhetlig kvalitetsblikk.

Bærekraftig reiseliv

Sliter med rekruttering til lederstillinger. Tilbud innen ledelse er noe en bør se på.

Nordland fagskole har et tilbud innen matfag.

Andre typer tilbud, ikke bare UH :

Sikkerhetskurs, fiskevelferd, hms, båtføring...

Oppdrett: en internasjonal næring; internasjonal markedsføring, logistikk, transport.

Bruker dere studentsamskipnadens botilbud? Hvor fornøyde er dere med tilbudet? Forslag til forbedringer?

Fritidstilbud må være godt synlig, også før søking til Nesna.

Arbeide for at det først og fremst skal være campusbaserte studietilbud. Bør være plan A.

Tilbudene må være veldig bra. Arbeidsgiverne sender ansatte der de har de beste tilbudene – det er billig å sende folk.

Må rendyrke noen kvaliteter Nesna er gode på.

Hva er målsettinga: mest mulig studenter på Nesna, eller tilbud til flest mulig (distribuert...).

Kun samlingsbaserte tilbud vil ikke kunne skape et aktivt studentmiljø.

Må vise god struktur på utdanningen, god organisering. Forutsigbarhet.

Nærhet til arbeidslivet – utplassering/praksis. Ut i kommunene – praksisavtaler også med de små.

Samarbeidsavtaler med kommunene, ut i kommunene – fædeltskoler. Gi studentene er variert praksis.

Offentlige vikarmidler til bransjer i vekst.

Gode kollektivtilbud. Det er ikke alle som har bil eller førerkort.

Virksomhetene må legge til rette for videreutdanning – sammen med UH.

De som ønsker seg inn i havbruksnæringen og ikke har fagbrev – hvordan få dem inn? Det kreves veldig mange kurs etc.

Medieproduksjon, kreative fag mangler.

Volda: medieutdanninger. Kan være et tilbud på Nesna.

Veldig gode fasiliteter for kreative fag på Nesna.

Hva må til for å flytte til Nesna?

På Nesna: alt nært, enkelt.

Nært ny flyplass

Gode kollektivtilbud

Fokuser på kvalitetene til Nesna

Naturen rundt

Nærhet til kommunikasjonstilbud

Vise frem et aktivt lokalsamfunn

Fastlege

Greit boligtilbud

Også et spørsmål om verdier/premisser.

INNSPILLSMØTE 5.10.22 BRØNNØY

Kompetansebehov

- Alternativ energi. Viktig fremover.
- Frisør, maler bergverk tunge kjøretøy. En måte å utdanne seg videre på for å utdanne seg. Utdanningstilbudene må være mest mulig lokalt.
- Mange små bedrifter med kompetansebehov. Har ikke tid til å håndtere dette, før det er helt prekært.
- Videreutdanning innen økonomi, endringsledelse, org.psykologi, jus, HR i kombinasjon med å være i jobb. Garantert å få søkere.
- Behovene til de minst sentrale kommunene:
- Opplæring i ledelse, økonomi og administrasjon. Stor turnover i kommunene. Viktig med oppdaterte nyskapende ledere i distriktskommunene.
- Stor mangel på kommuneplanleggere.
- Opplæring på videregående og fagskolenivå kanskje like viktig som høyere utdanning.
- Ikke nødvendigvis studiepoeng, men behov for kurs (sertifiseringskurs).
- For få i hver kommune. Organisere i noder og nettverk for å få tilstrekkelig volum.
- Viktig å få frem at de små kommunene er gode «laboratorier» for uttesting. Nettverk og samarbeid som kan levere i et nettverk vil være viktig.
- Tror at studiesentrene vil være en viktig samarbeidspart. Studiesentrene får frem studenter som ellers ikke ville studert.
- Viktig at ikke universitetet er nok med seg selv. Har det de har. Må være i dialog med regionen og strekke seg etter å levere det som det er behov for.
- Sør-Helgeland lite, blir fort kannibalisme.
- Viktig for kommunene å bidra til rekruttering, snakke frem tilbudene.
- Når ungdom vil flytte, vil de gjerne flytte til en mer attraktiv plass enn de kommer fra.
- Nesnas desentraliserte tilbud har vært avgjørende for kommunene på Sør-Helgeland.
- Entreprenører klarer ikke levere anbud, pga manglende kompetanse. Kompetansepåfyll må kan gjøres ved siden av jobb. Viktig at også arbeidsgivere legger til rette for utdanning.
- IT: digitalisering. Br.reg. ca. 100 ansatte, men mangler folk innen de fleste områdene.
- Oppgradering av kompetanse må være lokale tilbud. Det er ikke så viktig hvem som leverer. Det viktigste er relevante tilbud som kan kombineres med jobb.
- Sliter med å få tak i folk, BA krav.
- Br.reg. har gode stipendordninger for ansatte.
- Informasjonssikkerhet
- (havnegata48.no)
- Etterutdanning innen utenforskap
- Utenforskap en utfordring, hvordan få dem til å ta utdanning. Må være modulbasert, fleksibelt, tilpassede løp. Har også økonomiske utfordringer. Hvordan få bedriftene med...? Hva kan bedriftene bidra med, forlenget prøvetid?
- Innvandrere, arbeidsinnvandrere: har en kompetanseflukt i den forstand at de ikke jobber med det de er kvalifisert for. Hvordan legge til rette for samarbeid med karrieresentrene, for å formalisere/ dokumentere kompetanse. Tar for lang tid i dag for å få godkjent kompetanse – mister lett kompetanse, da noen flytter til andre deler av landet.

- Viktig å også tiltrekke seg ungdom utenfra Helgeland. Hvordan få Helgeland attraktiv for denne gruppen.
- Virkemidler: ta utdanning på Helgeland i kombinasjon med arbeid. Krever samarbeid med bedriftene.
- Kompetansekannibalisme. Kun litt over 1 % arbeidsledighet.
- Helgeland begynner å bli attraktiv nasjonalt (reiseliv). Bør se mulighetene som ligger i dette når en tenker markedsføring.
- Må kunne utnytte den økte digitale kompetansen i samfunnet (etter corona)
- Viktig å foredle de vi har. Løsningen er ikke å kun hente fra andre deler av landet/utlandet.
- Digitale samlinger.
- Må være lettvinnt å reise.
- Recom og Dekom falt litt sammen (Jf. møte med RKK).
- Manglende studiekompetanse
- Våre utfordringer gjelder også nasjonalt: bør en se på nye måter å utdanne folk på?
- Viktig å tenke nytt:
- Reiseliv (satsingsområde i fylket) – regionen mangler høyere utdanning innen reiseliv. Reiselivet opplever stor vekst, men vi mangler utdanningstilbud.

Markedsføring og velferdstilbud

Må være god informasjon om fritidstilbud, aktiviteter, og den må være tilgjengelig!

Legge til rette lokalt på Nesna, men også lokalt der folk bor. Mellom samlingene. Et sted å lære lokalt, infrastruktur i kommunene for å lære. Samarbeid med bibliotek, studiesentrene, videregående skoler etc. [eget notat: revitalisere Helgelandsmodellen]

Lokalt vertskap i samarbeid med lokale bedrifter. Bør være enkelt å løse.

Bør også se på desentraliserte tilbud i sin helhet.

Bedre oversikt over kollektivtrafikk, rutetider, reiseruter... Rutene må korrespondere!

Innholdet i de fysiske samlingene. Må være forsiktig å kalle samlinger obligatorisk, når en like gjerne kan lese stoffet. Innholdet i samlingene må oppleves som svært nyttig og relevant.

REFERANSEGRUPPE

Studietilbud og fagmiljø

Forlag til områder utviklingsprosjektet kan utfordres på:

- Master i Barnevern (VID)
- Tidlig innsats, forebygging.
- Behov for idrettsadministrativ (Sports-management)
- Teknologi og digitalisering. IKT-tilbud er tidligere gitt med god søkning
- Fagskoletilbud innen havbruk
- Språk
- Økonomi
- ledelse
- Desentralisert vernepleierutdanning - Stor etterspørsel etter kompetanse og få tilbud.
- Kompetanseheving blant helsefagarbeidere. Fagskoletilbud.
- Utvikling av tilbud innenfor sårbare barn- og unge.
- Barnevernspedagoger. Vanskelig å få søkere og det utdannes få. Mange kommuner behov her.
- Helsesykepleiere. Mange kommuner i Nordland ansetter sykepleiere i disse stillingene. Mangler studieplasser.
- Spesialpedagogikk - her må vi bli bedre. Små moduler, f. eks slik at vi kan spre kompetanse til hele helgeland er viktig.
- Samarbeid med kommuner og næringsliv innen veiledning/veiledning i grenseland til pedagogikk.
- Pleie- og omsorgssektor – veiledning av pårørende veldig viktig. Angår mange profesjoner. Typisk sak som kan kjøres desentralisert.
- Utenforskap
- Barnekoordinator er et nytt krav til kommuner – alle familier med barn med alvorlig sykdom har krav på dette. Nye føringer kommer også med behov for ny kompetanse.
- Mastergrad for de med helse og pedagogisk grunnutdanning. Ligger langt bak i regionen.
- Bærekraft er viktig i mange studieretninger

Markedsføring og velferdstilbud

Viktig at vi klarer å selge hele Helgeland med basis i at vi har et universitetsmiljø på Nesna. Klarer vi det er vi kommet langt. Jobbes på mange ulike fronter med å bygge gode kraftige lokalsamfunn. Viktig om man klarer å komme tilbake til følelsen av at vi på Helgeland klarer å markere oss og klarer å løfte frem Helgeland. Eierskap på Helgeland for Nesna. Viktig at dette ivaretas.

Fritidstilbud viktig for både studenter og ansatte. Viktig med gode tilbud og få disse markedsført slik at alle vet hva som kan tas del i. Ikke kun på Nesna, men også hva som finnes i nærheten. Både mtp. idrett og friluftsliv, kulturtilbud ol. Mange vil nok ønske å bruke naturen. Unik natur til lands og til vanns. Tror det kan være viktig.

Det som er viktig for at Nesna skal bli et godt studiested er at det er aktiviteter for studentene her på Nesna, at det er bygd ut boligsystem.

Markedsføre tilbud som finnes når de kommer slik at de vet hvor de skal ta kontakt for å ta del i det.

Et fungerende studentidrettslag kan være fint. Oppfordre til frivillighet og engasjement. Flere som engasjerer seg som drar opp frivilligheten som får klubber og foreninger som eksisterer til å fungere.

Rekruttering av studenter: mobiliseringsfase, det å finne aktuelle behov avgjørende for rekruttering i store mengder. Stabilere – stort frafall ved desentrale studier. Hvordan kan vi dyktiggjøre studenter i å være studenter i en samlingsbasert tilværelse? Mentorordninger? Lure grep rundt praksiskommuner? Viktig med opplæring også i kommuner/praksissted. Viktig også med tanke på rekruttering i kommuner.

Helgelandsmodell sammen med RKK og Høgskolen på Nesna (møtes 2 ganger per semester) - > samarbeid og nettverk må dyrkes. Avgjørende for å være aktuell. Vi kunne hatt partnerskapsavtaler hvor vi jobber for å gjøre hverandre gode og for å få på plass tilbud fortest mulig. Det er mange tilbud, men vi må faktisk nå ut slik at studenter får lov av lederen til å dra på samling. Må ordninger på plass i bedrifter og kommuner slik at det er gjennomførbart. Må forankres i bedrifter/kommuner. Komplisert å tilby og tilrettelegge, men spennende.

Alt for sterkt fokus på campus – man må ha større fokus på hvordan man oppsøker søkere, og finne ut hvem som er aktuelle kandidater. Fasilitering utrolig viktig; Skape gode studentmiljø. Nord og RKK-systemet må gjøre hverandre gode. Har mye vi kan tjene på å samarbeide tett.

Markedsføring av studiested Nesna er veldig viktig, men det viktigste er å få frem at det er relevante tilbud. Må advare om å kun løfte ett studiested og ikke hele Nord universitet. Må heller bygge en sterk merkevare hvor Nesna er en naturlig del av det, ikke kun Nesna som egen enhet.

Nettverk med arbeidsgivere og bedrifter som jobber for å legge til rette for etter- og videreutdanning. Sterkt ønske for det i arbeidslivet, men snakker ofte ikke nok sammen. Kan være lurt å lage slike nettverk og jobbe tettere sammen.

Angående markedsføring: blitt mye bedre de siste årene. Kommet høyere på agendaen. Tror det kommer av knapphet på folk i distrikt og Nord-Norge. Bedrifter må nå ut på en annen måte enn tidligere. Holder ikke å legge ut en enkelt tekst i lokalavisa eller se til naboen. Trodde ikke det var relevante jobber i Nord-Norge, men så kom jeg hit og fikk en annen opplevelse. Verdt å tenke på – ikke bare hvordan man markedsfører her, men også nasjonalt. Veldig spennende næringsliv i regionen. Vi trenger folk overalt.

Tenke utenfor egen region.

Må tenke todelt- heltid og deltidsstudent. Heltidsstudenter har andre krav og behov når de velger studiested; lokasjon, aktiviteter. Naturlig å trekke frem det Nesna allerede har og Helgeland som et utrolig flott område å bosette seg i og være student i. Ikke alle har bil, så busstilbud og infrastruktur er viktig å tenke på, slik at det er mulig å være med på ting som skjer i området rundt Nesna også.

Få på plass tilrettelegging for at studenter kan gjøre andre ting utenom campus

Fritidstilbud

Studenthus og sosiale møteplasser, trening. Mye kan kommunen legge til rette for i samarbeid med andre, og mye finnes allerede.

Små tiltak som gjør at studenter trives godt

Barnehagetilbud

Studentboliger

Kantinetilbud

Billige studentboliger kan være attraktivt.

Rekruttering er spennende. Viktigste at ryktet går og at man har fornøyde studenter

Målrettet jobbing

Utfordring at dagens studenter ikke er fornøyd mtp. boliger og renhold

Kontakt med studenter på Mo

Markedsføring: bygge opp god merkevare. Høgskolen i innlandet er over hele landet. Greier å tiltrekke seg utrolig flinke folk. Leverer og får tak i gode lærere.

STUDENTER 24.10.22 Spørsmål / Svar**Hva var den viktigste grunnen til at dere valgte Nesna som studiested?**

Nærhet.
 Deltidsstudier
 Tilbud som ikke tilbys overalt
 Samlingsbasert.
 Fleksible studier – jobb/familie
 Selve tilbudet/studieretningen
 Godt rykte, lange tradisjoner
 Mulig barnehageplass, leiligheter
 Enkelt å reis hit med hurtigruta.
 Botilbud nær skolen til rimelig pris.

Bruker dere studentsamskipnadens tilbud? Hvor fornøyde er dere med tilbudet? Forslag til forbedringer?

Reklamere for lokal studenttilbud på hyblene.
 Tilbud til å spise middag ute på kveldstid.
 Bedre renhold.
 Bedre utstyrt kjøkken.
 Bedre varme og lufteanlegg
 Lys ute rundt boligene.
 Et samlingssted på Demma
 Lite parkeringsplasser
 Bedre søppelsortering
 Bedre uteområde, bedre benker.
 Mulighet for å sjekke inn før skolestart
 Like forhold på hyblene. Oppvaskmaskin noen steder, gammel stekeovn noen plasser, ny andre plasser.
 TV med mulighet for chromecast
 Oppvaskmaskin
 Ble lovet billigere hybler, men prisene har økt fra i fjor.
 Pusses opp, en del møbler bør byttes ut.
 Ikke dusjforheng
 Trenger oppussing, spesielt familieleilighetene.

Savner yoghurt og musli/energibarer
 Savner en sofa med komfort i leilighetene, spesielt slik at far og barn har et sted å slappe av utenom sengene.

Jeg er svært lite fornøyd med botilbudene på Demma. Har bodd i leilighetene sammen med mann og barn flere ganger. Det er rett og slett uverdige boforhold der. «Sofaene» gir oppholdsrommet institusjonspreg. Belysningen er deprimerende, stor mangel på utstyr på kjøkkenet. Kaldt på gulvet, ikke mulig for baby å ligge på gulvet. Merkelig lukt av varmtvann, det oppleves usanitært. Blir ikke skikkelig varmt heller. Jeg mistrives veldig mye i leiligheten på Demma. Det er et hull i veggen.
 Veldig kaldt og lytt
 Bedre kontorstoler, nye dyner og puter.
 Bedre vedlikehold av hybler
 Høyere standard på sengetøy, puter og dyner.

Benytter dere kantinetilbudet ved studiested Nesna? Hvor ofte? Innspill til forbedringer?

Større utvalg av bakevarer. Ill
Mer vanlig lunsj, horn, baguetter osv.
Frokost
Større utvalg av drikke, iste, iskaffe, mer brus..
Sunn snacks
Litt for begrensen utvalg utenom lunsjtid.
Middagstilbud etter kl. 15:30
Mulighet for kaffe og vann utenom åpningstid
Dårlig utvalg.
Iskaffe, smurte bagetter, salatbar
Bør være åpent fra 08:00 ll
Mer åpent.
God mat, men veldig dårlig utvalg av mat og drikke.
Grei mat, men dyrt.
Billigere priser.

Hvordan vil dere beskrive det faglige miljøet på Nesna?

Veldig godt.
Godt faglig miljø
Utfordrende organisering i enkelte fag.
Kan jobbe med struktur
Faglig sterke forelesere
God delingskultur og enkelt å spørre/kontakte.
Inkluderende
Varierende. Veldig mye bra, men noen snakker over hodene våre (komplisert)
Dårlig kommunikasjons, men veldig gode lærere.
Mer samarbeid mellom ansatte. Lite kommunikasjon mellom fagseksjonene. Mye rot med beskjeder.
Bedre IKT-kunnskap/Struktur på canvas.
Gode lærere
Utfordringer når ting skal bestemmes på tvers av studiesteder
Bra, men savner litt mer virkelighetsnære situasjoner og måter å undervise på.
Gode forelesere, godt lagt til rette.
Veldig høyt faglig nivå.
Lærerne bærer preg av mye erfaring og brei faglig kunnskap.
Forelesere med bred kompetanse.
Enkelt å få hjelp

Hvordan vil dere beskrive det sosiale miljøet? Er det tilbud som er spesielt viktige? Er det tilbud dere savner?

Godt tilrettelagt.

Inkluderende

Det sosiale miljøet er fantastisk

Savner aktiviteter med ansatte og studenter

Veldig bra.

Godt sosialt miljø, mye egen initiativ fra studentene.

Helt fantastisk.

Godt sosialt miljø.

Lite aktiviteter på ettermiddag som ikke er i regi av klassen.

Opplegg der man kan prate sammen savnes, eks. spillekvelder.

Savner et «allrom» med ulike aktiviteter som f.eks. biljard, shuffleboard.

Litt lite fritidstilbud for samlingsbaserte studenter.

Noen aktiviteter i kantina, f.eks. bingo, lykkehjul, sang, dans...

En samlingsplass, et hyggelig rom man kan slappe av på. Biljard.

Ønsker oppdaterte lister over tilgang til gymsal, evt. faste treningstider i gymsal.

Vi må ha studentvert!

Lite organisert

Savner ei oppslagstavle på skole der lag/foreninger osv. har info om hva/når noe skjer (treninger, øvelser etc.)

Tilbud som går på fysisk aktivitet.

Det sosiale miljøet er greit. Personlig føler jeg meg ofte ensom.

Utlån av friluftsutstyr, eks. kajakk, sup, sykkel osv.

Burde vært f.eks. en fadder en kan ta kontakt med dersom en «faller utenfor».

Bra.

Quiz, grilling

Godt samhold

Varierte aktiviteter.

Setter pris på treningsrom, basseng og hallen.

Savner filmkvelder i auditoriet, spillekvelder

Bra, mye som skjer.

Savner koselige aktiviteter på skolen

Film/juleverksted

Hvordan reiser dere til og fra Nesna? Kollektivtransport eller privat bil? Hva skal til for at dere bruker kollektivtransport?

Gunstigere ankomsttider ferje.
Gratis buss, tilpasset start/slutt på undervisning
Privat. Kollektiv, ferje
Bil, ferje, hurtigbåt, tog
Dårlig kollektivtransport, flere avganger.
Flere avganger buss Mo Nesna Mo
Buss fra Mo må kjøre etter at toget har kommet på kvelden.
Bedre korrespondanse. II
Buss og tog korresponderer ikke, problem på vinter ved forsinkelser med toget.
Korrespondanse må koordineres i forhold til skoledagens start og slutt.
Veldig dårlig kollektivtilbud fra sør på Helgeland til Nesna. Hva med en hurtigbåtrute fra Br.sund – Ssj – Dønna – Nesna to ganger i uka.
Flere muligheter for gode forbindelser, spesielt buss inn til Nesna.
Kjører bil. Hvis jeg skulle bruke kollektiv må det ha gått flere tidspunkter og billigere.
Bedre reiseruter
Dyrt og tidkrevende å reise.

Er det noen fasiliteter eller tilbud dere savner ved studiested Nesna? F.eks treningstilbud

Nei
Organiserte treningstilbud.
Felles bowlingturer, utflukter.
Mer synliggjøring av eksisterende aktiviteter.
Oversikt over hvilke lag/treninger som skjer når. Volleyball, håndball, fotball, etc.
Flere og faste treningstid i gymsal og svømmehall
Vannautomat
Stue/rom hvor studentene kan møtes
Tydelige og oppdaterte timeplan for hallene og svømmehall. II
Fortsatt fri tilgang til treningssenter.
Bruke svømmehall når den er ledig.
Bedre åpningstider på polet
Tilstedeværende studentvert II
Mer info om hva som er tilgjengelig og hvor/når/hvem vi kan snakke med.
Så lenge vi har tilbud på treningssenteret er det bra.
Lett tilgang til basseng og treningssenter.
Lengre åpningstider på biblioteket
Egen tid i gymsal og kino.
Vanndispensere
Eget treningsstudio
Utebane for volleyball
Utstyrsbod, BUA, for lite av utstyr.

Har dere noen forslag til hvordan Nesna som studiested kan bli bedre?

Forutsigbarhet i forhold til videre drift.
 Være med synlig, Påmelding til aktiviteter.
 Lader for el-bil
 Flere studieretninger. – Naturveiledning.
 Muligheter for aktiviteter i pausene, f.eks. volleyball.
 Sitteplasser ute.
 Samarbeid mellom restauranter/utesteder til tross for at de er konkurrenter.
 Studentrabatter på restauranter/utesteder.
 Mer blomster rundt universitetet.
 Bedre informasjonsflyt
 Bedre kantine, bedre renhold på Demma.
 Lengre åpningstider på biblioteket, gjerne også i helgene.
 Bedre åpningstid på biblioteket.
 Lengre åpningstid på Smak i ukedagene.
 Mer samarbeid med f.eks. Vitensenteret og andre institusjoner.
 Polet bør være åpen i starten av uka.
 Utemøbler på campus og Demma
 Plass for å «henge» - sofa, brettspill, fest og sosialisere med medstudenter.
 Et studentlokale som kan være samlingssted for arrangementer (eks. kino, julebord, sammenkomster osv.)
 Gangveier.
 Aktiviteter på skole/bibliotek
 Bedre organisering.
 At tilbakemeldinger fra studentene tas på alvor.
 Fast tid for hall og basseng.
 Når det er samling bør timeplanen være full og med faglig relevant innhold.
 Bedre botilbud, spesielt for dem som har med barn.
 Bedre ventilasjon i rommene
 Fortsett med felles tur ved oppstart på høsten.
 Bedre mobildekning i C og G bygget.
 Flere studietilbud (Samf.fag osv)
 Bedre evt. fler rom til studenter m/barn
 Sitteplasser ute på campus

Andre ting som er viktig for dere som studenter?

Jobbe tettere opp mot kommunene, bli en del av deres opplæringsstrategier. Forpliktende samarbeid.
Studentrabatt på ferje.
Gode fag- og årsplaner.
Presentasjon av lag, foreninger og aktiviteter på skolen.
Vanndispenser i kantina.
Studentvert 100 %!!!
Mer organisert aktiviteter
TV på hyblene
Vaffel i kantina
Flere samarbeidssteder på universitetet, med egnet høyde på stoler og bord.
Utemøbler
Et større lokale der vi kan samles for sosial omgang.
Trygghet, slippe stalkere.
At ukene er fylt med nyttig undervisning, da flere reiser lang for å komme hit.
Bedre kommunikasjon blant seksjonene
Faglig fulle fysiske samlingsuker.
Flere vanndispensere

FOTNOTER

1. [Hurdalsplattformen - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)
2. [Nord-Protokoll-09-02-2022.pdf](#)
3. [oxford-research-2022-studiesentres-betydning-og-utvikling.pdf \(regjeringen.no\)](#)
4. <https://www.nfk.no/aktuelt/tre-prosent-nedgang-i-sokertall-til-vide-regaende-skole-i-2021-flere-velger-yrkesfag.31132.aspx>
5. Regjeringen har en forventning om tett samarbeid mellom universitet, fylkeskommuner og andre relevante aktører for å imøtekomme regionale kompetansebehov og styrke desentraliserte tilbud. Et utvidet EVU-tilbud med utspring fra lokalt fagmiljø vil gjøre studiestedet mer attraktivt for både studenter og ansatte, samtidig som styrker fagmiljøene.
6. Årsstudier og enkeltemnene utlyses og markedsføres enkeltvis i tillegg til de studieprogrammene de inngår i.
7. <https://www.nfk.no/aktuelt/tre-prosent-nedgang-i-sokertall-til-vide-regaende-skole-i-2021-flere-velger-yrkesfag.31132.aspx>
8. <https://fagskolen-viken.no/studiested-nesna>
9. [European University of the Seas \(sea-eu.org\)](https://www.sea-eu.org)
10. <https://www.nord.no/no/om-oss/universitetet/strategi/barekraftsmal>

DELPROSJEKT 1

Studietilbud og fagmiljø på Nesna

Innhold

Sammendrag	85
1 / Innledning.....	87
1.1 Mandat delprosjekt 1	87
2 / Delprosjektets sammensetning og arbeidsmetodikk.....	89
2.1 Sammensetning.....	89
2.2 Arbeidsform.....	90
3 / Grunnlag for anbefaling.....	91
3.1 Rapporter	91
3.2 Innspill	93
3.3 Trender; demografi og utdanning	93
Demografi	94
Utdanning og sysselsetting.....	95
Attraktive studier i Nord-Norge og Trøndelag	95
Universitet.....	96
3.4 Nord universitet	97
3.4.1 Nord universitet på Helgeland	98
3.5 Andre tilbydere av høyere utdanning på Helgeland.....	99
3.6 Internasjonalisering.....	100
3.6.1 University of Split	100
4 / Vurdering av prioritering	103
5 / Fagmiljø.....	105
6 / Studiemodeller	107
6.1 Mastermodell	107
6.1.1 Erfaringsbasert master.....	107
6.2 Høyere yrkesfaglig utdanning og pilot bachelormodell	108
7 / Mulige nye studietilbud	111
7.1 Havbruk.....	111
Havbruk på Helgeland.....	112
Kompetansebehov	112
Mulige samarbeid	113
Eksisterende utdanningstilbud	114
Mulige etableringer	114
Anbefaling	115
7.2 Skolefritidspedagogikk (SFO)	116
Eksisterende utdanningstilbud	116
Kompetansebehov	117

Mulige samarbeid	117
Kompetansemiljø.....	117
Anbefaling	117
7.3 Helsefag	118
Kompetansebehov	118
Helsefag på Helgeland	119
Mulige samarbeid	120
Fagskoletilbud	120
Vernepleie	120
Anbefalinger	121
7.4 Kortere studietilbud og EVU	121
Veiledningsutdanning	121
Praktisk pedagogisk utdanning (PPU)	122
Idrett – årsstudium i trening	123
PPU Teater	124
Barnekoordinator	124
Nærfriluftsliv.....	125
Reiseliv	125
Studiesentermodell	126
7.5 Sommerskole	127
7.6 Fagskole: Høyere yrkesfaglig utdanning på Nesna	128
8 / oppsummert anbefaling	129

VEDLEGG

Vedlegg 1. Mandat for utviklingsprosjektet - Delprosjekt 1: Fremtidige studietilbud og fagmiljø	133
Vedlegg 2. Oversikt over innspill fra innspillmøter, innsendte skjema m.m.	135
Vedlegg 3. Fagmiljøer og tidligere studietilbud.....	136
Vedlegg 4 Attraktive studier ved Nord, UiT og NTNU. (førsteprioritetssøkere) .	136
Vedlegg 5 Videregående opplæring på Helgeland	138
Vedlegg 6 Studietilbud havbruk og reiseliv	142
Vedlegg 7.....	146
Fotnoter	149

SAMMENDRAG

Arbeidsutvalget for delprosjekt 1 (DP1) har hatt som oppgave å foreslå nye, mulige studietilbud som kan legges til studiested Nesna. Mandatet var gitt av Nord universitet.

Under arbeidet som startet i august 2022 har prosjektet mottatt en rekke innspill, både gjennom møter med samfunnsaktører, med enkeltforetak og organisasjoner. Innspillene er vurdert ut ifra en initial vurdering av de ressurser som finnes tilgjengelig, mulig søkermengde og etterspørsel av kompetanse i arbeidslivet. Alle innspill er gjennomgått av utvalget og er lagt ved rapporten. Regionens kompetansebehov har veid særlig tungt i de endelige anbefalinger, men utvalget har også kartlagt studieplasser med nasjonal underdekning for å vurdere muligheten for å tilby dette fra Nesna. Internasjonalt rekrutteringspotensial er også vurdert.

Anbefalingene som presenteres i rapporten er tredelt og peker på muligheter for organisk vekst, nye studietilbud og studiesentermodell. Organisk vekst peker på studietilbud som bygger på eksisterende fagmiljø og videreutvikling av dette. Under forslag til nye studietilbud presenteres utvalgets prioriteringer med tanke på tilbud som har forutsetninger til å bygge varige fagmiljø på Nesna. Andre studietilbud som bidrar til å dekke dynamiske kompetansebehov i regionen kan dekkes gjennom en studiesentermodell, som gir Nord eller andre utdanningsaktører mulighet å levere studier fra Nesna.

I rapporten presenteres ressurseffektive studiemodeller på bachelor- og masternivå. Disse bidrar til at fagkrefter kan benyttes på tvers av utdanningsprogram og sted, og muliggjør tilbud innenfor flere utdanningsretninger som ikke forutsetter lokale fagmiljø. Modellene er overførbare til resten av universitetet.

1 / INNLEDNING

Etter å ha utdannet lærere i over 100 år ble studiested Nesna vedtatt avvirket i 2019. I dag er studiestedet reetablert og tilbyr samlingsbasert grunnskolelærer- og barnehagelærerutdanning, samt to etter- og videreutdanningstilbud i regi av Nord universitet. I tillegg er det mulig å ta høyere yrkesfaglig utdanning i studiet «observasjons- og vurderingskompetanse i helsetjenesten», i regi av fagskolen i Viken og Nordland fagskole.

Etter ønske fra Nord universitet og i samråd med Kunnskapsdepartementet ble utviklingsprosjekt Nesna etablert våren 2022 for å identifisere og vurdere muligheter for videre utvikling av Nesna som et relevant, attraktivt og bærekraftig studiested.

Utviklingsprosjektet er inndelt i 4 delprosjekt, som samlet ser på hvilke andre studietilbud og fagmiljø som kan tilbys fra Nesna, hvordan studiestedet og studiene kan markedsføres, hvilken infrastruktur og velferdstilbud som bør være på plass og mulige modeller for organisering av studiestedet.

Denne rapporten leveres av delprosjekt 1 (DP1) og omhandler forslag til nye studietilbud ved studiestedet.

1.1 Mandat delprosjekt 1

Delprosjekt 1 skal anbefale nye bærekraftige utdanningstilbud til Nesna, både grunnutdanninger og etter- og videreutdanninger. Det er også aktuelt å vurdere tilbud som ikke erdefinert som høyere utdanning. Studietilbudene skal være realiserbare og ha potensial for rekruttering av studenter over tid. Studiene skal bidra til at det skapes et bærekraftig studiested på Nesna.

Mandatet har følgende bestilling som hovedleveranse:

Foreslå fremtidige studietilbud og oppbygging av fagmiljø på Nesna, herunder eventuelle studietilbud levert av andre utdanningsinstitusjoner

I tillegg til hovedleveransen er det angitt åtte delleranser hvor kartlegging av kompetansebehov, forutsetninger for oppbygging av forskningsmiljø, faglig profil, eierskap og synergieffekter med andre utdanningsaktører, studiemodeller og nivå på studietilbud og tilbud rettet mot internasjonale studenter er blant det som skal vurderes.

For fullstendig oversikt over mandat og leveransene til DP 1 se mandat i vedlegg 1¹.

2 / DELPROSJEKTETS SAMMENSETNING OG ARBEIDSMETODIKK

2.1 Sammensetning

Delprosjektet har bestått av følgende arbeidsgruppe:

- ▲ Eigil Dåbakk, leder
- ▲ Aino Olaisen (til oktober 2022)
- ▲ Siw Moxness (fra oktober 2022)
- ▲ Arne H. Krumsvik
- ▲ Siri Jacobsen (til november 2022)
- ▲ Alf Magne Jacobsen
- ▲ Eirik Hågensen
- ▲ Jörgen Tholin
- ▲ Chanice Sørлие Johansen
- ▲ Anette Fosse
- ▲ Truls Paulsen

Eigil Dåbakk er kjemiker med doktorgrad fra Umeå Universitet. Han jobber i dag som Administrerende direktør ved Nemko Norlab AS.

Aino Olaisen har bakgrunn fra oppdrettsnæringen på Lovund, og er i dag medeier og styreleder av Nova Sea AS. Hun ble erstattet av Siw Moxness, sivilingeniør fra NTNU og daglig leder av Vigner Olaisen AS tidlig i prosjektperioden.

Arne Krumsvik er professor i media og kommunikasjon, og tidligere rektor ved Høgskolen i Kristiania.

Siri Jacobsen er i dag prodekan for utdanning ved Handelshøgskolen og var med å etablere senter for industriell forretningsutvikling (SIF), som er et forskningssenter med base på Campus Helgeland. Hun gikk ut av prosjektet da hun gikk over i prorektorstillingen.

Alf Magne Jacobsen er seniorrådgiver ved Nord universitet, og tidligere studiesjef på Nesna.

Eirik Hågensen har lang bakgrunn fra utdanningssektoren og er rektor ved Fagskolen i Viken.

Jörgen Tholin har Ph.d. i pedagogikk, er forsker ved Gøteborgs Universitet og tidligere rektor ved Høgskolen på Gotland.

Chanice Sørleie Johansen har pause i lærerutdanningen for å ivareta vervet som leder av Studentorganisasjonen Nord.

Anette Fosse er tidligere spesialist i allmenntidrett, og leder i dag Nasjonalt senter for distriktsmedisin (NSDM).

Truls Paulsen er administrerende direktør i Dragefossen AS og er styreleder i Nordland Fagskole.

2.2 Arbeidsform

Gjennom prosjektperioden har utvalget i delprosjektet gjennomført åtte møter, hvorav fire fysiske og fire digitale. Tre av fire fysiske møter ble gjennomført høsten -22 på Nesna og i Bodø. Administrative ressurser ved Nord universitet har fungert som sekretariat for gruppen.

I januar ble det gjennomført besøk til Split universitet, som er medlem av SEA-EU alliansen, der Nord universitet er nytt medlem. Hensikten med besøket var to-delt: (i) finne og vurdere muligheter for internasjonale utvekslinger innenfor rammen av European University of the Sea (SEA EU)², og (ii) få erfaringer av universitetets studiemodeller.

Delprosjektet har sikret nødvendig kontakt også utenom møtene.

3 / GRUNNLAG FOR ANBEFALING

Prosjektgruppa har hatt en bred tilnærming for å få innsikt i kompetansebehov og muligheter for å bygge fagmiljø og levere studietilbud fra Nesna. Flere rapporter er gjennomgått og lagt til grunn for arbeidet, for å sikre at anbefalingen er i tråd med nasjonale føringer og rammevilkår for sektoren. Disse presenteres i kapittel 3.1

Søkertall er gjennomgått for å få innblikk i hvilke studier som er attraktive og hvilke studier man har underdekning på i regionen og nasjonalt. Fagområder med flest studenter er også vurdert. Disse er sett i sammenheng med grunnlagsdokumenter og innspill.

Gruppa har hatt en samfunnsorientert tilnærming til vurdering av kompetansebehov. På bakgrunn av mandatet har gruppa vurdert om Nord universitet har fagmiljø som kan levere studietilbud regionen etterspør, eller om andre aktører har forutsetninger for å levere. Anbefalingen vil derfor også inkludere høyere yrkesfaglig utdanning og belyse muligheter for samarbeid med andre utdanningsaktører innen høyere utdanning.

3.1 Rapporter

Følgende er lagt til grunn for forståelse og vurdering av mandat og omfang:

- ▲ Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023-2032³
- ▲ Tilstandsrapport for høyere utdanning 2022. Rapport nr. 9/2022⁴
- ▲ Meld. St. 14 (2019-2020) Kompetansereformen Lære hele livet.⁵
- ▲ Tildelingsbrev for 2022 og 2023 til Nord universitet ⁶
- ▲ Utviklingsavtale mellom Nord universitet og Kunnskapsdepartementet
- ▲ Nords strategi 2030 ⁷

For vurdering av kompetansebehov har bl.a. følgende materiale ligget til grunn:

Kompetansebehov:

- ▲ Mulighetsstudie på Helgeland | SpareBank 1 Helgeland
- ▲ KBU-Temareport 1/2022 Fremtidig kompetansebehov: Høyere yrkesfaglig utdanning for et arbeidsliv i endring
- ▲ NF Rapport 08_2022 Havbruksnæringens kompetansebehov i Nordland og Helgeland
- ▲ NHOs kompetansebarometer 2021 Rapport 2022:3
- ▲ NoU Fremtidige kompetansebehov III Læring og kompetanse i alle ledd
- ▲ NAVs bedriftsundersøkelse

Attraktivitet:

- ▲ Analyse av studentflyt og sektorfracfall i høyere utdanning i Norge (4/2017 Høgestøl, A. Nordhagen, Inger C. Skjervheim, Ø)
- ▲ Søknadsstatistikk – studieprogram med oversøkning (flere førsteprioritetssøkere per studieplass)

Annet bakgrunnsmateriale:

Regjeringen jobber i disse dager med meldinger knyttet til kompetansebehov og utviklingen i Norge; Utsynsmeldingen (kunnskapsdepartementet) ble publisert rett før påske 2023. Distriksmeldingen (kommunal- og distriksdepartementet) ventes våren 2023 og Profesjonsmeldingen (kunnskapsdepartementet) kommer 2024. Detaljert kjennskap til innhold i disse to meldingene foreligger altså ikke p.t., men bakgrunnen er kjent.

Utsynsmeldingen bidrar til å synliggjøre utfordringer og presentere forslag til grep som kan tas i årene fremover i møte med en presset helse- og omsorgssektor. Arbeidslivets ansvar for kompetanseutvikling blant ansatte, mangel på arbeidskraft og kvalifisering av de som står utenfor arbeidslivet, og et bedre tverrsektorielt samarbeid mellom NAV og utdanningssystemet vil være noen av temaene som blir belyst. I distriksmeldingen som offentliggjøres i løpet av våren står også behovet for kompetanse sentralt. Helsepersonellkommissjonen la den 2. februar frem sin rapport om kunnskapsgrunnlag som skal gjøre oss bedre rustet til å møte utfordringene helse- og omsorgssektoren står overfor, med tanke på utdanning, rekruttering og beholde kvalifisert arbeidskraft.

Regjeringen melder at de skal fremme en stortingsmelding om høyere yrkesfaglig utdanning og hvordan fagskolene kan spille en viktigere rolle i møte med arbeidslivets kompetansebehov fremover. Det er forventet at denne legges frem i 2025.

EU-rapporten Vocational education and training (VET) in Croatia beskriver fagskolereformen i Kroatia. Høyere yrkesfaglig utdanning er etablert som eget institutt/fakultet ved University of Split. Denne organiseringen gir mulighet til å ta både fagskolebachelor og – master med overganger mellom akademiske og praktiske grader. Tilsvarende modell finner vi i Tyskland. Slike modeller er interessante da de åpner for større grad av fleksibilitet i utdanningsløpene og kan bidra til å utjevne sosiale forskjeller ved at flere får mulighet til å ta høyere utdanning. For regioner som Helgeland, hvor man har befolkning med høy yrkesfaglig kompetanse, kan slike modeller bidra til at man får tilført kompetanse som er kan være avgjørende for videre samfunns- og næringsutvikling i distrikt.

3.2 Innspill

For å få innsikt i kompetansebehov og muligheter for oppbygging av studietilbud og fagmiljø på Nesna har utviklingsprosjektet lagt til rette for dialog med samfunns- og næringsliv. Prosjektet arrangerte 4. og 5. oktober møte i Mo i Rana og Brønnøysund hvor kommuner og næringsliv i regionen ble invitert til å komme med innspill på kompetansebehov. Delprosjektet har også fått innspill fra aktører som har vært relevante for prosjektet og/eller vist særlig stor interesse for prosjektet. Blant disse er Nova Sea, Campus Blå, ViD, Lovund Laks, KVN, Nordland fagskole, Artic Seafarm.

Skriftlige innspill er mottatt gjennom nettskjema som har vært tilgjengelig fra utviklingsprosjektets nettside, i tillegg til mailer som har gått direkte til prosjektledelsen. Møter og workshop med fagmiljø og øvrige ansatte ved studiested Nesna har gitt prosjektet innsikt i hvordan man blant annet kan lykkes med å utvikle tilbud som er meldt inn til prosjektet.

Over 50 av innspillene som er mottatt av utviklingsprosjektet har gått direkte på kompetansebehov og muligheter for etablering av studietilbud på Nesna. Alle innspill er gjennomgått av utvalget og har vært viktige bidrag for å kunne svare på mandatet. Et utvalg av innspillene er forsøkt plassert i figur 1 s. 21 for å illustrere vurderinger som er gjort med tanke på forutsetninger for å etablere studiene på Nesna. Se vedlegg 2 for fullstendig oversikt over innspill.

3.3 Trender; demografi og utdanning

Demografiske endringer, trender i inn- og utland og generasjonspreferanser påvirker hvordan og på hvilken måte utdanningstilbydere i dag og i fremtiden kan levere studietilbud som er bærekraftige, og ettertraktet av både arbeidslivet og studenter. Disse er derfor viktige å se i sammenheng med grunnlagsdokumentene og innspill som er mottatt av prosjektet.

Demografi

Nesna er en av de 19 kommunene som utgjør Helgeland – den nest største av de fem regionene i Nordland fylke, målt i innbyggertall.

I utgangen av 2022 var det 77.300 innbyggere på Helgeland⁸. Selv om folketallet i Norge har økt jevnt, har folketallet på Helgeland, som i mange deler av Nord-Norge gått tilbake. Nedgangen forklares med lavere fødselstall og økende grad av urbanisering av befolkningen⁹. Trenden hvor folk flytter til byer og sentre har pågått i mange ti-år, men er stadig mer merkbar i distriktene i kombinasjon med lavere fødselstall.

Folketallet i Nordland og Nord-Norge har vært relativt stabilt gjennom de siste ti årene. Ved inngangen til 2023 sto Nordland registrert med 241.084 innbyggere, og viser med det en vekst på 894 fra året før - som er første vekst i innbyggertall på tre år. Veksten forklares med høy innvandring, særlig fra Ukraina¹⁰.

Mens flere bykommuner kan glede seg over en forventet sterk vekst, vil man i 140 kommuner måtte forberede seg på en forventet nedgang i befolkning¹¹. Indeks Nordland viser i sin rapport for 2023 at det spås en nedgang på 707 innbyggere for befolkningen på Helgeland¹². Samtidig viser en mulighetsstudie for Helgeland at det kan gå mot en befolkningsvekst på mer enn 9.000 arbeidstakere og nær 40 milliarder i økt omsetning frem mot 2035 dersom planlagte og mulige etableringer i næringslivet gjennomføres.¹³ Dersom den demografiske utviklingen ikke vokser i tråd med behov for arbeidskraft vil det utfordre samfunns- og næringsutviklingen i distrikt.

Samtidig som tall fra SSB viser at befolkningen i Norge samlet sett vil øke med 11 prosent fram til 2050 forventes det at Nordland, som eneste fylke i landet, vil merke en reduksjon i folketall på 1,6 prosent. Befolkningsprognoser for de neste ti årene viser en vekst på 0,2 prosent. Det hjelper heller ikke at det er historisk lav fruktbarhet i Norge. Kvinner blir eldre før de føder sitt første barn, og barnetallet er nå på 1,96 barn per kvinne. Framskrivninger gjort av SSB forutsetter at barnetallet vil ligge på 1,7 barn per kvinne i år 2060. Frem mot 2050 forventes det å gå mot fødselsunderskudd, med flere døde enn fødte. Befolkningsveksten som fremskrives er derfor utelukkende basert på innvandring¹⁴.

Det betyr at det blir færre ungdommer fremover, og vi ser allerede en reduksjon i søkertallene til høyere utdanning for aldersgruppen 18-19 år som en følge av dette.¹⁵ Det kan også bety at det blir større behov for studietilbud rettet mot andre grupper. Skal Helgelandregionen lykkes med å snu befolkningsutviklingen kan det også være behov for å heve blikket utover landegrensene.

Utdanning og sysselsetting

Norge har en godt utdannet befolkning, og det er stadig flere som velger å ta utdanning. Oversikt fra SSB¹⁶ viser at andelen med høyere utdanning på universitets- og høgskolenivå var på 36 % i 2021. 20,1 % av hadde universitet- eller høgskoleutdanning på lavere nivå, mens 11,2 % hadde universitet- eller høgskoleutdanning på høyere nivå. For Nordland var tilsvarende tall 16,7 % og 6,4%. Nordland er dermed, sammen med Møre- og Romsdal og Innlandet, det fylket med lavest utdanningsnivå. 4,6 % har høyere yrkesfaglig utdanning som høyeste utdanningsnivå i Nordland, mot landsgjennomsnittet på 3,9 %¹⁷.

Antall søkere til høyere utdanning har økt med 2,9 prosentpoeng årlig gjennom de siste ti årene.¹⁸ Selv om det i 2020 og 2021 var rekord økning i antall søkere til høyere utdanning, er dette et sannsynlig resultat av koronapandemien og forventes ikke å vedvare. Nettbaserte studier har økt i popularitet og i 2022 var det totalt 34,2 % flere som hadde rene nettbaserte studier som førstevalg enn året før. Det er de eldste studentene som har hatt størst økning de siste to årene, noe man ser i sammenheng med pandemi og regjeringens satsning på livslang læring og kompetanseheving¹⁹. Andelen kvinner har også økt de siste ti årene, spesielt innen høyere utdanning på universitet- eller høgskolenivå. I 2020 sto kvinner for 61 % av de fullførte utdanningene på bachelornivå. Man ser også en skjevfordeling i kjønn, hvor forskjellen er størst for profesjonsstudiene. Her står kvinner for 73 % av de fullførte utdanningene.

Det er god dekning på videregående opplæring i Nordland fylke. På Helgeland er det fem offentlige videregående skoler og to private; Campus Blå Videregående skole i Sandnessjøen og Kristen Videregående skole på Nesna. Se vedlegg 5 for oversikt over videregående skoler i fylket inkludert utdanningsretninger ved den enkelte skole.

Arbeidsmarkedet i fylket opplever større press enn tidligere. Det har aldri vært så mange sysselsatte i Nordland og det er rekordlav arbeidsledighet. Ved inngangen av 2023 var det registrert 118.497 sysselsatte i fylket²⁰. Raskere omstillinger i arbeidslivet medfører at arbeidsgivere trenger ansatte som bygger kompetanse gjennom et helt arbeidsliv (livslang læring). Særlig i distriktene vil det bli viktigere fremover å jobbe for å beholde ansatte og legge til rette for kompetanseheving. I årene som kommer må vi forvente økt konkurranse for å rekruttere både til studier og distrikt.

Attraktive studier i Nord-Norge og Trøndelag

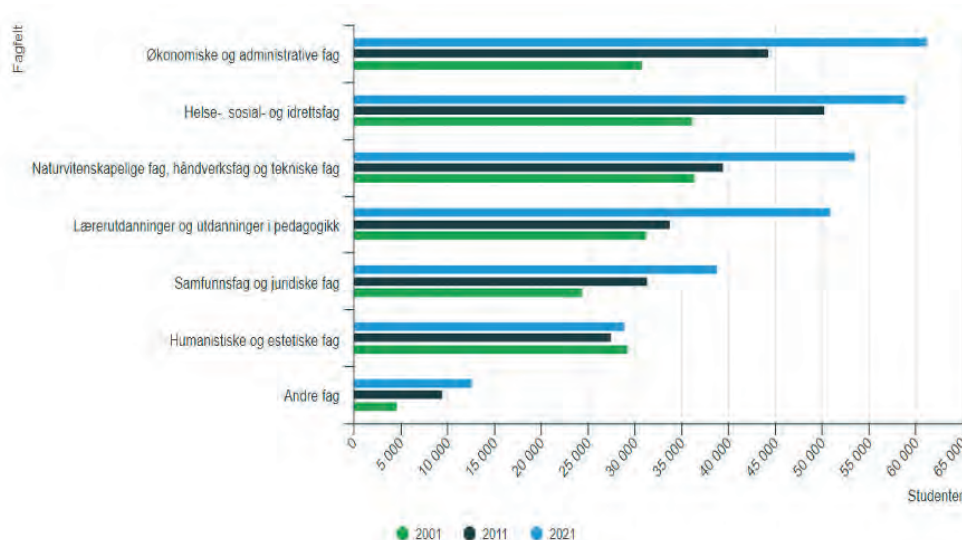
I tillegg til at studier bør være attraktive for studenter som skal ta utdanning, bør de også gi en kompetanse som er ettertraktet av arbeidsgivere.

Vi vet at halvparten av de som studerer i Norge søker seg til de største

studiestedene. Av disse er det Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) og Høgskolen i Kristiania som kan vise til størst vekst i perioden 2020-2021²¹. Økonomiske, og administrative fag er mest populære, etterfulgt av helse-, sosial- og idrettsfag.²²

Nord universitet er ikke på lista over de største studiestedene, men de kan vise til høy gjennomføringsgrad på bachelornivå, hvor 60,4 % av studentene gjennomfører på normert tid. Dette er betydelig høyere enn landsgjennomsnittet på 53,5 %.²³ Fem av seks går også rett ut i relevant jobb etter studiene. Det kan indikere at Nord leverer studier som er attraktive blant studentene og for arbeidsgivere. Når det gjelder masterstudier er det lavere gjennomføringsgrad enn for landsgjennomsnittet. Her er det iverksatt tiltak for å øke gjennomføring, men forventet effekt vil ikke kunne sees før i 2024.

For å vurdere attraktivitet og identifisere mulig marked har prosjektgruppa sett på antall førsteprioritetssøkere per planlagte studieplass i Nord-Norge og Trøndelag og fordeling av studenter på fagfelt.²⁴

Kilde: <https://www.ssb.no/utdanning/hoyere-utdanning/statistikk/studenter-i-universitets-og-hogskoleutdanning>

Universitet

Ved Nord universitet var Bachelor i Vernepleie ved studiested Bodø det studieprogrammet med flest førsteprioritetssøkere per studieplass, med 6,1 søkere per studieplass (totalt 30 studieplasser) i 2022. På topp 10-lista til Nord universitet i Nordland finner vi også bachelor i dyrepleie, eiendomsmegling og markedsanalyse, havbruksdrift og ledelse, personalledelse og kompetanseutvikling, natur- og kulturminneoppsyn og farmasi.

Ved Norges Arktiske Universitet, UiT, var luftfartsfag det studieprogrammet med flest førsteprioritetssøkere i 2022 (16,5 førsteprioritetssøkere på 12 studieplasser), etterfulgt av paramedisin, psykologi, internasjonal beredskap, tannpleie, fysioterapi, ingeniør, rettsvitenskap, medisin, idrett, odontologi, fiskeri- og havbruksvitenskap og vernepleie.

Medisinstudiet er mest attraktivt ved NTNU, etterfulgt av ingeniør, film- og videoproduksjon, psykologi, økonomi og administrasjon, industriell økonomi og teknologiledelse, fysioterapi, paramedisin og nautikk.

En oversikt over de 20 mest attraktive studier, basert på antall førsteprioritetssøkere sett opp mot planlagte studieplasser ved Nord, UiT og NTNU er presentert i vedlegg 4.

Enkelte studieprogram har ikke opptak hvert år og kan derfor ha unngått å bli fanget opp i denne rapporten.

3.4 Nord universitet

Nord universitet er en flercampus-institusjon med campuser i Bodø og Levanger, og seks studiesteder fordelt på strekningen mellom Stjørdal i sør til Vesterålen i Nord. Universitetets faglige profil er definert gjennom fem tematiske satsninger som understøtter doktorgradsprogrammene til universitetet. Disse er blå og grønn vekst, bærekraftig innovasjon og entreprenørskap, helse, velferd og oppvekst, samfunnssikkerhet. De tematiske satsninger skal reflektere regionale fortrinn, behov og nasjonale strategier Universitetet skal særlig bidra til utvikling og forskning innen biovitenskap, økonomi, samfunnsvitenskap, helsevitenskap, utdanningsvitenskap og profesjonsvitenskap²⁵.

3.4.1 Nord universitet på Helgeland

To av studiestedene ved Nord universitet er plassert på Helgeland, på Nesna og i Mo i Rana.

Etter fusjonen mellom Høgskolen i Nesna, høgskolen i Nord-Trøndelag og Universitetet i Nordland i 2016 har studietilbudet på Nesna gradvis blitt redusert. Man har tidligere levert en bred studieportefølje med tilbud innen de fleste fagområdene innen fagmiljøet - alt fra halvårsheter til mastergradsstudier. Det er nå kun grunnskolelærer og barnehagelærerutdanning, samt to videreutdanninger innen spesialpedagogikk igjen. Høsten 2023 tilbys det nettbaserte studietilbudet personlig trener (PT) også fra Nesna.

Ved Campus Helgeland i Mo i Rana har man i dag fagmiljø ved Fakultet for sykepleie og helsevitenskap (FSH) og Handelshøgskolen (HHN) - hvor Senter for industriell forretningsutvikling (SIF) er et eget forskningscenter. Faste årlige studietilbud er bachelor i sykepleie på heltid, samt en regional deltidsmodell,

Foto: Albertine L. Vestvik

bachelor i økonomi, digitalisering og forretningsutvikling og årsstudium i økonomi og digitalisering (1. året av bachelor). MBA i teknologiledelse har opptak hvert 2. år. I tillegg tilbyr Fakultet for samfunnsvitenskap (FSV) Bachelor i sosiologi (sosionomutdanning med opptak hvert 4. år) og et årsstudium i personalledelse- og kompetanseutvikling som samlingsbaserte studier. Høsten 2020 ble det også tatt opp studenter ved bachelor i HRM, som en nett- og samlingsbasert studie (FSV). Det er også enkelte ansatte fra fagmiljøet ved fakultet for lærerutdanning og kunst- og kulturfag med fast kontorsted på Mo.

Det er satt ned et utvalg ved Campus Helgeland som ledes av Nord universitet, som ser på hvordan man kan dekke regionens kompetansebehov på bakgrunn av etableringen av batterifabrikken Freyr.

3.5 Andre tilbydere av høyere utdanning på Helgeland

Det finnes også andre tilbydere av høyere utdanning på Helgeland. Ved Campus Helgeland i Mo i Rana tilbyr UiT fire studieprogrammer tilknyttet sin ingeniørutdanning, hvorav Bygg er basert på y-veien. Fra høsten 2022 tilbys også et erfaringsbasert masterstudium i digitale helsetjenester med samling på ulike steder på Helgeland. UiT tilbyr også bachelor i informatikk ved Campus Helgeland fra høsten 2023.*

VID har de siste årene tilbudt desentralisert utdanning i sykepleie på Helgeland. Studiet foregår på deltid, og med samlingsbasert undervisning i lokalene til Sandnessjøen videregående skole.

Høsten 2024 ønsker VID å starte opp en distriktsrettet master i barnevernsarbeid på Nesna.

Fagskolen i Viken startet høsten 2021 opp en utdanning i observasjons- og vurderingskompetanse på Nesna. Høsten 2022 startet de også opp industrifagskole og batterifagskole i Mo i Rana.

I Campus BLÅ i Brønnøysund har man samlokalisert høyere yrkesfaglig opplæring og videregående skole med Norsk havbrukscenter og Aquaculture Innovation²⁶. Campus BLÅ Fagskole tilbyr driftstekniker Havbruk (30 sp), driftsleder havbruk (60 sp) og modulkurs i driftsplanlegging, økonomi og ledelse (10 sp). Det jobbes også for å etablere Campus BLÅ Folkehøgskole.

* Flere av innspillene som er mottatt i prosjektet peker på behov for økt IT-kompetanse på flere områder på tvers av sektorer. Oppbygging av studietilbud innen IT er ikke tatt med i endelig anbefaling i rapporten på grunn av UiTs satsning i Rana. Flere ansatte ved UiT, Campus Helgeland er ansatt i ll-stillinger ved Nord. Det er gode forutsetninger for å etablere samarbeid med relevante fagmiljø ved Nord og UiT for å dekke etterspørsel i regionen.

3.6 Internasjonalisering

Prosjektutvalget skulle vurdere muligheter for oppbygging av studietilbud som også er rettet mot internasjonale studenter og som legger til rette for økt mobilitet.

For å styrke den internasjonale profilen ved universitet ble Nord i 2022 medlem av universitetsalliansen European University of the Seas (SEA-EU)²⁷ sammen med åtte andre kystnære universitet. Alliansen skal blant annet bidra styrke universitetssamarbeid og bidra til å øke student- og ansattmobilitet. Dette er i tråd med regjeringens forventninger om at kvalitet i utdanning og forskning også skal sikres gjennom mobilitet og samarbeid med internasjonale forskningsmiljø.²⁸

Tabellen under viser utviklingen av internasjonalisering ved Nord universitet.

6. Internasjonalisering

Indikator	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Utreisende utvekslingsstudenter	83	81	102	58	9	90
Innreisende utvekslingsstudenter	152	150	153	88	103	181
Utenlandske studenter	882	717	621	518	528	573
Avlagte doktorgrader med utenlandsk statsborgerskap	3	7	9	8	9	9

Kilde: DBH Database for statistikk om høyere utdanning - DBH (hkdir.no)

Selv om vi ser en økning for innreisende utvekslingsstudenter ved Nord, er tallet fremdeles lavt og det er enda en god vei før man når målet om at 50 % av studentene skal nytte en form for mobilitet gjennom utdanningsløpet. Studentutveksling er mulig i de fleste studieprogram ved Nord universitet i dag, og for profesjonsutdanninger er det ofte lagt til 4. semester. Det er derimot færre studieprogram som er tilpasset innreisende utvekslingsstudenter. Et søk på studieprogram med engelsk som undervisningsspråk på nettsiden til Nord gir 37 treff. 17 av disse har engelske titler og tilbys enten som joint-degrees, eller som enkeltemner tilpasset utvekslingsstudenter til Norge. Et eksempel er MAR-BIO – En nordisk master i bærekraftig produksjon og utnyttelse av marine bioressurser hvor Nord samarbeider med Universitetet i Gøteborg og Hólar.

3.6.1 University of Split

I januar gjennomførte utvalget en studiereise til University of Split, som er ett av universitetene i alliansen SEA-EU. Universitetet ble valgt på bakgrunn av studieportefølje innen områder som ble vurdert som relevante å etablere på Nesna. Under studieturen gjennomførte utvalget møter med universitetsledelsen, internasjonalt kontor, Faculty of Economics, Business and Tourism, og University Department of Marine Studies. Her fikk de presentert

studiemodeller og fagområder innen økonomi, havbruk, helse og reiseliv, og mulige områder for samarbeid ble diskutert.

Kroatia har nylig vedtatt en fagskolereform og utvalget ble presentert for den kroatisk modellen for Høyere yrkesfaglig utdanning²⁹ - et dualt system hele veien til Ph.d etter tilsvarende modell som Tyskland, med mulighet for overganger mellom akademiske og praktiske grader. Dette er en interessant modell hvor en større andel av befolkningen enklere får mulighet til å ta høyere utdanning. Som nevnt i kapittel 3.3 har en stor andel av befolkningen i fylket fagskole som høyeste utdanningsnivå, og modellen er derfor et godt alternativ for å sikre kompetanseutvikling til distrikt. Se kapittel 6.2 for presentasjon av utvalgets anbefaling til en pilot innen høyere yrkesfaglig utdanning på Nesna.

Konseptet sommerskole, som er et tilbud i hovedsak rettet mot utenlandske studenter som ønsker å kombinere ferie og rekreasjon med kompetanseheving, og BIP (Blended Intensive Programs) som er et Erasmus + program hvor intensive fysiske samlinger kombineres med virtuell deltakelse ble presentert som mulige områder for samarbeid. Se kapittel 7.5 for utvalgets vurdering av sommerskole ved studiested Nesna.

Innveksling av studenter og ansatte til Nesna er en fin mulighet å sikre aktivitet ved studiestedet, samtidig som det kan bidra til å gjøre studiestedet attraktivt for studenter og ansatte. Diskusjoner rundt mobilitet under besøket i Split løftet utfordringer knyttet til høye bo- og levekostnader i Norge som utfordrer mobilitet fra utlandet. Norge er dyrt å reise til sammenliknet med andre land i Europa, og kan fort ikke nå frem i kampen mot å tiltrekke seg utenlandske studenter og ansatte.

Selv om det kan være dyrt og tidkrevende å reise til Nesna, kan billigere boligpriser enn mange andre steder i landet bidra til å lokke studenter og ansatte fra utlandet. Studentinord har 86 nyoppussede boenheter fordelt på 10 hybelhus³⁰ på Nesna. TopCamp Havblikk³¹ er også en aktør som blant annet tilbyr rimelig korttids- og langtidsleie av hytter eller leiligheter på Nesna.

Selve reisen kan bli en del av helhetsopplevelsen som kan gjøre at Nesna oppleves eksotisk og som dermed gjør at de skiller seg ut fra andre større universitetssteder i inn- og utland.

4 / VURDERING AV PRIORITERING

Fagmiljøer, arbeidsliv og andre har i løpet av prosjektet kommet med mange forslag og ønsker til nye studier. Mangelen på en del utdanningsgrupper er påtagende mange steder. Grappa har brukt følgende tre-trinnsmodell for sortering og analyse av innspill og forslag:

Relevans for mandatet.

Her er kompetansebehov regionalt, men også områder med nasjonal underdekning vurdert.

Antatt rekrutteringspotensial.

For å vurdere rekrutteringspotensial er det tatt stilling til kjente søkertall fra opptak, innspill fra arbeidslivet og relevante grunnlagsdokumenter. Eksisterende utdanningstilbud på Helgeland er også hensyntatt.

Eksisterende ressurser på Nesna og ved Nord universitet.

En oversikt over kompetanse på de ulike fagområdene samt eksisterende og tidligere studier levert av fagmiljøene på Nesna har blitt brukt som underlag. En oversikt over eksisterende fagmiljø finnes som vedlegg 3. Det er også tatt stilling til det samlede fagmiljøet ved Nord universitet.

Disse er kategorisert etter følgende modell for vurdering av prioritering:

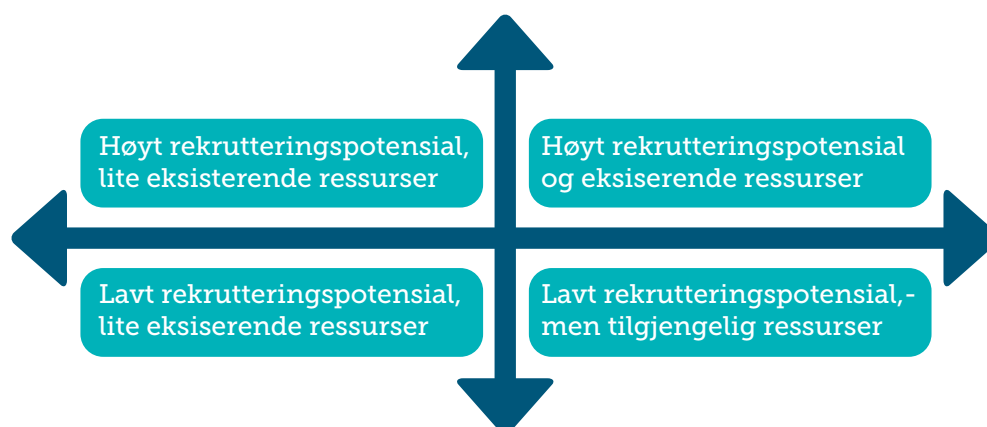

Foto: Albertine L. Vestvik

5 / FAGMILJØ

For å gi Nesna flere ben å stå på har utvalget vurdert om det er andre fagmiljø, i tillegg til eksisterende miljø ved FLU som kan etableres på Nesna. I mandatet presiseres det at forslag ikke skal inkludere flytting av fagmiljø fra de andre studiestedene ved universitet, og anbefalingen vil derfor indikere en nysatsning eller styrking av eksisterende miljø ved Nord. Vurderinger om fagmiljø kommenteres under de mulige fagområdene som presenteres fra kapittel 7.

Nord universitet har i dag fagmiljø fordelt på sine åtte studiesteder, hvor fakultetene i stor grad har organisert ansatte i faggrupper på tvers av studiesteder. Det innebærer at ressurser kan benyttes på tvers av studiestedene ved behov. Utdanningstilbud og fagmiljø lokalisert på Helgeland er tidligere belyst under kapittel 3.4- 3.5.

Regjeringen har en forventning om tett samarbeid mellom universitet, fylkeskommuner og andre relevante aktører for å imøtekomme regionale kompetansebehov og styrke desentraliserte tilbud³². Regionråd og regionale kontor for kompetanseutvikling (RKK'er) har uttrykt et sterkt behov for tettere samhandling og påvirkning i arbeidet med utvikling av studieportefølje i regionen. For å imøtekomme forventninger og behov, vil det være nødvendig med fagmiljø som har sitt faste arbeidssted på Nesna, slik at relevans i utdanningsprogrammene kan sikres gjennom forsknings- og utviklings samarbeid med aktører i regionen.

Det er normalt lettere å styrke eksisterende fagmiljø fremfor å bygge et helt nytt. Det kan være usikkerhet knyttet til nyetableringer og det kan oppfattes mindre attraktivt om man ikke har et sterkt fagkollegium å støtte seg til. Dersom fagkompetansen ikke allerede eksisterer på Nesna og krever tilflytting, er det også andre faktorer utover det universitetet rår over som påvirker rekruttering. Bolig, skole- og barnehagetilbud, kultur- og fritidstilbud i tillegg til familiær tilknytning er faktorer som gjerne vurderes før flytting. Rekrutteringsprosessen til faste vitenskapelige stillinger (fagstillinger) er også tidskrevende og tar fort opp mot ett år. Dette sier noe om tidsperspektivet for oppbygging av fagmiljø på Nesna.

Det kan være avgjørende at initiativ til oppbygging kommer fra fagmiljøet selv. Senter for industriell forretningsutvikling (SIF) ved Nord universitet i Mo i Rana er et godt eksempel på det. I 2010 gikk Marianne Steinmo og Siri Jacobsen i spissen for å etablere et helt nytt forskningssenter på Helgeland, og i 2013 ble senteret åpnet. I dag er 17 medarbeidere tilknyttet senteret som jobber for visjonen å være ledende i Norge på forskning og undervisning i skjæringspunktet industri, innovasjon og forretningsutvikling. Lokale støttespillere og økonomiske insentiver fra næringslivet har vært avgjørende for å få dette til.³³

Det er forutsetninger for å etablere nye fagmiljø på Nesna, men det vil også være viktig å bygge videre på lokale initiativ fra eksisterende fagmiljø. Etablering og videreutvikling av fagmiljø bør skje i tett samarbeid med relevante samarbeidsaktører og næringer om man ønsker å lykkes på Nesna.

6 / STUDIEMODELLER

Universitet- og høyskolesektoren rammes av behov for omstillinger, på lik linje med resten av samfunnet. Det kan vær utfordrende å rekruttere fagmiljø, særlig til distrikt og det er usikkerhet knyttet til studentrekruttering. På bakgrunn av dette foreslår utvalget ressurseffektive og bærekraftige studiemodeller for fremtiden, hvor tanken bak modellene er stordrift og samdrift.

6.1 Mastermodell

3. semester	Metode og masteroppgave (30sp)	
2. semester	Valgfag (15sp)	Spesialiseringsfag (15sp)
3. semester	Fellesfag (15sp)	Spesialiseringsfag (15sp)

Det er mulig å tilby erfaringsbasert masterutdanning (90 sp.) på Nesna. For at det skal være gjennomførbart innenfor økonomiske rammer og ikke avhenge av lokalt fagmiljø, foreslås en modell som tar utgangspunkt i en organisering som legger til rette for fellesundervisning på tvers av program.

Ut fra modellen ser man at det kun trengs tre unike emner for å tilby et nytt studieprogram når modellen er oppe og går. Emner (felles- og spesialiseringsfag) i første og andre semester er modulbaserte på sted, f.eks. Nesna. Valgfag kan være både på sted og nett. Rekrutteringstilfanget kan økes ved at fellesfag, valgfag og spesialiseringsfag også tilbys som enkeltemner i EVU-markedet. Modellen er overførbar til resten av universitetet og kan gi godt utbytte og fleksibilitet om man samler studieprogram over flere studiesteder i modellen.

6.1.1 Erfaringsbasert master

Et konkret forslag er å tilby en erfaringsbasert **master of Rural Management** hvor undervisning i utgangspunktet gis på engelsk for å rette seg mot det internasjonale markedet. Utdanning gis på norsk dersom det kun er norskspråklige studenter. Et ruralt perspektiv understøtter Nesnas styrker og kan brukes i markedsføring av studiestedet og utdanningstilbudet. Rural Educational Leadership, Rural Public Policy og/eller Rural Public Leadership kan være alternative fordypningsretninger i denne modellen.

6.2 Høyere yrkesfaglig utdanning og pilot bachelormodell

Fagskolesektoren har gjennom flere år jobbet aktivt med å åpne muligheten for å tilby fagskolestudier på nivå 6 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. Dette vil være en god mulighet for studenter som har utfordringer med å møte de akademiske kravene i dagens bachelorgrader, eller studenter som rett og slett ønsker en mer praktisk innretning på sin utdanning. Fagskoler har også et bredere opptaksgrunnlag, slik at elever fra yrkesfaglige linjer på videregående skole også vil være kvalifisert til opptak på en fagskoleutdanning.

Etter oppdrag fra NOKUT har det svenske konsulentselskapet Technopolis utformet en rapport med en anbefaling om å utvikle NKR til å gi muligheter for fagskoleutdanninger på nivå 6. Det er bred støtte for dette i fagskolesektoren, partene i arbeidslivet og Organisasjon for norske fagskolestudenter (ONF). ONF har blant annet foreslått at det igangsettes en pilotordning der noen fagskoler gis mulighet til å søke om å opprette et slikt tilbud, også kalt yrkesbachelor. Vi mener at den utvidede etableringen på Nesna vil være en god ramme for en slik pilot. Generelt vil dette gi gode muligheter for å løfte utdanningsnivået i regionen, ved at også elever fra yrkesfag gis mulighet til kompetanse på bachelornivå.

Det vil være noen få fagskoler som har mulighet til å utvikle og tilby denne type utdanning, i samarbeid med lokale aktører. Eksempler på dette er Fagskolen i Viken og Fagskolen Kristiania. Dette er to fagskoler med flere fagområdeakkrediteringer, som dermed har mulighet til å utvikle utdanninger gjennom eget kvalitetssystem. Det må imidlertid gis en fullmakt gjennom en eventuell pilotordning for å utvikle fagskoler på nivå 6, da denne muligheten ikke fins for fagskolene i dag. Både Fagskolen i Viken og Fagskolen Kristiania har et bredt studietilbud og robuste fagmiljø med lang erfaring innenfor fleksible utdanningsformer. Disse kan dermed tilby studier innen mange ulike områder som er relevante for arbeidslivet i Nesna-regionen, som for eksempel helse, oppvekst, teknologi, kunst og kultur, ledelse, reiseliv, hotell og restaurant, matteknikk, kjemi, kreativitet og innovasjon

For å ivareta den stedbundne utviklingen, så vil det være naturlig at Nordland Fagskole også er ledende i samarbeidet om utvikling av fagskolestudier på nivå 6. Skolen arbeider med fagområdeakkrediteringer som en del av skolens strategiske mål. Samhandling mellom Nord universitet og Nordland Fagskole vil derigjennom kunne utvikles videre, for å gi fremtidige studenter nærmere relasjoner gjennom de fagtilbud som utdanningsinstitusjonene i landsdelen tilbyr. Nordland fagskole og Nord sine studenter vil med bedre samhandling, likestilles gjennom sine utdanningsforløp på Nesna.

6. semester	Bacheloroppgave (30sp)**	
5. semester	Metode, felles (15sp)**	Spesialiseringsfag III (15sp)
4. semester	Praksis, utveksling eller 2 x valgfag (15sp)*	
3. semester	Fellesfag (15sp)	Spesialiseringsfag II (15sp)
2. semester	Fellesfag (15sp)	Spesialiseringsfag I (15sp)
1. semester	Temafag (15sp)	Temafag II (15sp)

Fellesfag og metode = felles for alle studieprogram, for eksempel bærekraft, etc.

Temafag = felles for en gruppe av studieprogram innen samme fagfelt.

Spesialiseringsfag = unikt for studieprogrammet, men del I (innføringskurset) er samtidig tilgjengelig valgfag for alle (*).

Bacheloroppgave = Fellesfag for institusjonen med problemstillinger tilpasset det enkelte studieprogram, slik at det blir fordypning for studenten.

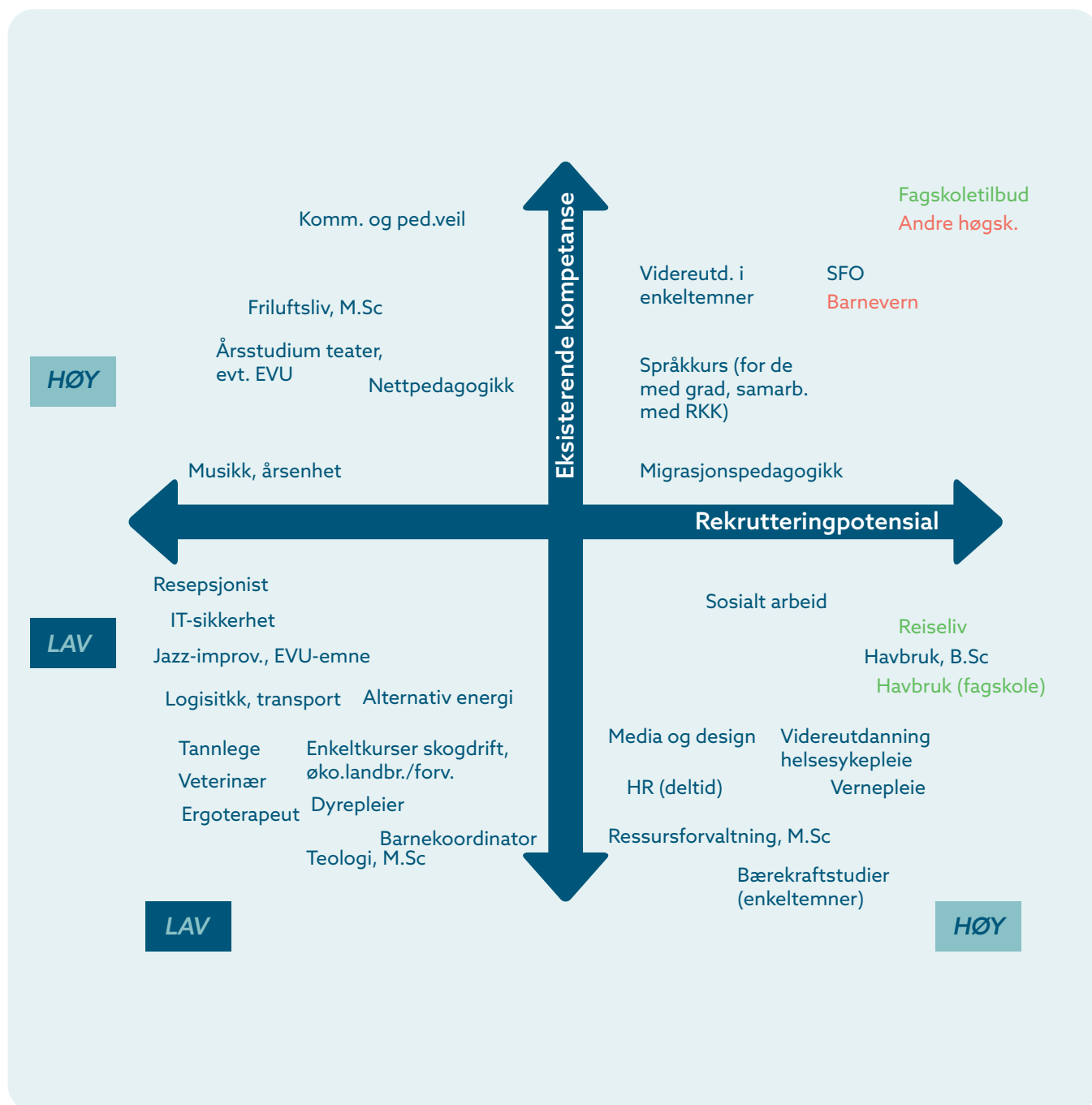
Etter felles første semester innen fagfeltet, utvides perspektivet fra andre semester ved at man både zoomer ut i fellesfag og zoomer inn i spesialiseringfag.

To første semester kan tilbys som årsenhet.

Tema-, Felles-, og valgfag kan tilbys som enkeltemner.

* = Spesialiseringsfag I (15 sp) i 2. semester er tilgjengelig for alle andre som valgfag i 4. semester. Felles gjennomføring.

** = Fagskole har yrkesforberedende kurs i stedet for metode i 5. semester og praksis med refleksjonsnotat i stedet for bacheloroppgave i 6. semester.

7 / MULIGE NYE STUDIETILBUD

Innspill fra arbeidslivet, organisasjoner, kommuner og andre interessepartnere er ført opp i vedlegg 2 og kategorisert etter metode nevnt i kapittel 4, der eksisterende ressurser (fagmiljø) samt rekrutteringspotensial antas å være det viktigste grunnlaget for sortering. Dette kommer frem av bildet nedenfor. Det er ment å gi en oversikt av utvalgets vurderinger av hva som er gjennomførbart, men det gir ikke en eksakt plassering av de ulike innspillene langs aksene. Det er heller ikke nødvendig. Forslag som faller utenfor mandatet, er ikke sortert etter denne modellen. Ved vurdering av tilgjengelige ressurser har gruppa tatt stilling til om fagmiljøet som eksisterer på Nesna og ved Nord universitet, men har ikke hatt forutsetninger for å vurdere hvorvidt universitetet har restkapasitet med hensyn til disse.

I dette kapittelet presenteres områder som scorer høyt i tabellen under, med grundigere beskrivelse av forutsetninger for å lykkes med oppbygging av studietilbud innen disse retningene. Studietilbud som bidrar til å dekke ikke-varige kompetansebehov i regionen, eller som bygger på eksisterende fagmiljø blir viet mindre oppmerksomhet i rapporten. Disse presenteres i kapittel 7.4 og enkelte kan beskrives som såkalte lavt-hengende frukter som kan bidra til å skape aktivitet ved studiested Nesna og dekke kompetansebehov i regionen.

7.1 Havbruk

Havbruksnæringen er den nest største eksportnæringen i Norge, og er en av de viktigste næringene vi har i landet. Den bidrar til enorm verdiskapning og skaper levedyktige kyst- og distriktssamfunn. Det er spesielt gode forutsetninger for næringen i Nord-Norge da regionen har bedre lokaliteter og færre biologiske utfordringer enn andre regioner i Norge.³⁴

Det er bred politisk enighet om at det må satses på blå- og grønne næringer for fremtiden, og det tildeles store summer til hav-relaterte prosjekter gjennom forskningsrådet og EU-midler.

Gjennom regjeringens utdanning- og distriktspolitikk legges det til rette for en bærekraftig utvikling av distrikt, og at utdanning skal gjøres lettere tilgjengelig for flere og være tilpasset samfunnets- og næringslivets behov.

Havbruk på Helgeland

Langs Helgelandskysten finner vi både store og små aktører innen havbruksnæringen som alle har behov for tilgang på kompetanse for å kunne utvikle og innovere sektoren under nye grønnere rammevilkår, og fremstå som attraktive arbeidsgivere. Nova Sea, med hovedbase på Lovund, er blant annet den største lakseprodusenten i Nord-Norge og den 13. største i verden. Sammen har de med aktører som Kvarøy Fiskeoppdrett, Artic Seafarm og Lovundlaks vist stor interesse for utviklingsprosjektet, og vært viktige bidragsytere med å skaffe prosjektet innsikt i næringas kompetansebehov på Helgeland og i regionen ellers. På Helgeland finnes flere smoltanlegg, i tillegg til flere planlagte postsmoltanlegg på land. Det oppdrettes torsk og steinbit på land, samtidig som det finnes forskningsaktivitet for nye arter på Dønna, LetSea. Trænabanken er utpekt som ett mulig område for havbruk til havs.

Kompetansebehov

Havbruksnæringas kompetansebehov i Nordland og Helgeland er kartlagt gjennom NF rapport nr.: 8/2022³⁵ på bestilling fra Nesna kommune og næringslivet. Her beskrives en næring som vil oppleve økt behov for arbeidskraft fremover, som isolert sett betraktes som et godt utgangspunkt for å etablere relevante utdanningstilbud innen sjømatnæringen. Rapporten understreker at studietilbud må oppleves relevante og tilpasset næringas behov, og at et godt utgangspunkt vil være å jobbe systematisk og helhetlig med etter- og videreutdanningstilbud i regionen. Rapporten peker også på at lokaliseringen til Campus på Nesna er godt egnet til å kunne ta en strategisk regional posisjon, utover sjømatnæringen.

Det har også vært gjennomført flere innspillmøter i regi av utviklingsprosjektet på Nesna, som har gitt viktig innsikt i kompetansebehov i regionen.

Tilbakemeldinger fra havbruksnæringa peker blant annet på kompetanseutfordringer knyttet til det grønne skiftet og en bærekraftig utvikling av næringa. Dette er i tråd med det stortingsmeldingen *utdanning for økt omstilling - økt arbeidslivsrelevans*³⁶ slår fast. Innspill fra næringa peker også på at det er ønsket kompetansehevende tilbud rettet mot mellomledere. For at studiet skal oppleves relevant må det være praktisk rettet og ha en fleksibel organisering.

Det er også et stort potensial for utvikling av nye arter innen havbruksnæringen, men det tar tid og det er viktig med et godt kunnskapsgrunnlag både i forhold til næring og miljøet næringen skal utvikles i.

Mulige samarbeid

Artic Seafarm³⁷ er et landbasert oppdrettsanlegg, lokalisert på Nesna. Sammen med partneren Kvarøy Fiskeoppdrett har de en visjon om å produsere mat med svært lavt klimaavtrykk.

Det ble høsten -22 gjennomført et møte med Artic Seafarm for å kartlegge samarbeidsmuligheter med Nord universitet. Artic Seafarm er svært positive til samarbeid med utgangspunkt i anlegget deres på Nesna, og disse områdene er presentert som mulige områder universitetet og Artic Seafarm kan samarbeide om:

- ▲ Et lokale hvor en kan tilby forskere og andre til å komme for å se hva Arctic Seafarm gjør.
- ▲ Samarbeid mellom forskningsmiljøer.
- ▲ Kunnskapsformidling.

Prosjektet foreslår ikke at Nord skal investere i nye laboratorier, men for næringen kan det være søkbare midler for etablering av nødvendige laboratorier i samarbeid med andre.

Nord universitet er også medlem i havbruksnettverk Helgeland³⁸ sammen med 63 andre virksomheter som har tilknytning til den blå sektoren på Helgeland. Aktiviteter i nettverket innebærer blant annet utveksling av kunnskap og ressurser, etablering av felles infrastruktur for forskning, utvikling og innovasjon, og samarbeid om felles forsknings- og utviklingsprosjekt.

Nova Sea³⁹ har også vært svært engasjert i utviklingsprosjektet, gitt innspill på kompetansebehov og belyst muligheter for samarbeid innenfor samme områder som Artic Seafarm. De kan også bidra med praksisopphold for studenter.

Det er også flere andre kompetansemiljø i regionen som gir mulighet for verdifulle samarbeid; Lets sea⁴⁰ er lokalisert på Dønna og er Norges største forsøk- og forskningssenter for havbruk. Norsk Institutt for Bioøkonomi (NIBIO)⁴¹ har kontorer ved 15 lokasjoner, blant annet i Bodø og på Tjøtta. De forsker og leverer kunnskap på flere områder, f.eks mat- og planteproduksjon, arealbruk og miljø. Matforskningsinstituttet Nofima⁴², forsker og utvikler akvakulturnæringen, fiskerinæringen og matindustrien, er også lokalisert i Nord-Norge. SINTEF Helgeland⁴³ er lokalisert i Mo i Rana og har blant annet prosjekter på landbasert havbruk i Mo Industripark og gjenvinning av plastavfall fra oppdrettsnæringen. IRIS Produksjon, Løvold Solution, Nova Sea, Retura HAF og Lofotteina har gått sammen om etableringen av Helgeland Plastterminal for å utvikle gjenbruk av plastavfall i Stokkvågen. Nordlandsforskning⁴⁴ er lokalisert i Campus Helgeland og Campus Blå⁴⁵ i Brønnøysund.

Eksisterende utdanningstilbud

Det finnes en rekke studietilbud rettet mot havbrukssektoren i Norge. En oversikt over studieprogram på universitetsnivå er presentert i vedlegg 6.

Fakultet for biovitenskap og akvakultur (FBA) ved Nord universitet leverer studier på ulike nivå for havbrukssektoren. Studiene tas normalt på heltid fra studiested Bodø og Steinkjer. Studiene er attraktive, og for bachelor i havbruksdrift og ledelse i 2022 var det 3,5 førsteprioritetssøkere per studieplass i Bodø. (175 søkere til 50 studieplasser).

FBA har også tilbud tilrettelagt for utvekslingsstudenter i Bodø. De har blant annet utviklet en nordisk master i bærekraftig produksjon og utnyttelse av bioressurser i samarbeid med Göteborg Universitet og Hólar Universitet på Island.

Mulige etableringer

Kristen Videregående Skole, KVN⁴⁶, er en privat videregående skole lokalisert på Nesna.

De tilbyr i dag to fullverdige yrkesfaglør, i tillegg til studiespesialisering. KVN er nå invitert inn i et samarbeid gjennom omstillingsprosjektet i Nesna kommune for å få på plass et tredje yrkesfaglør med mulighet for å velge retning innen akvakultur. Kompetansebehovet til næringa er kartlagt på bestilling av omstillingsprosjektet og er bakgrunnen for denne satsningen. 12 næringsaktører i regionen har også signert en støtteerklæring for etablering av et nytt yrkesfaglør. Med dette grunnlaget kan man etter lærlingetiden gå videre på fagskole eller ta påbygging for kvalifisering til høyere utdanning på høgskole eller universitetsnivå.

Nordland fagskole har som et strategisk satsingsområde å utvikle og bygge opp et offentlig tilbud innenfor høyere yrkesfaglig utdanning som ivaretar behovene til havbruksnæringen for godt utdannede mellomledere og ledere med høy operasjonell kvalitet. Fagskolen mener Nesna har potensialet til at de kan etablere en egen avdeling med ledelse, lærere og studenter. Dette kan omfatte ulike utdanninger med ulike krav til studenters tilstedeværelse. Utdanningsnivå kan omfatte fagskoleutdanning som fører frem til fagskolegrad og høyere fagskolegrad. Campus Nesna har i dag fysiske lokaliteter for undervisning og gode boforhold. Imidlertid må det investeres i ulike teknologiske anleggsfasiliteter og utstyr dersom man skal være et fullverdig fagskoletilbud knyttet til den teknologiske og operasjonelle bredden i havbruksnæringen. Det innebærer tilbud som i et bærekraftperspektiv ivaretar krav til praktisk kompetanse på områder som ledelse, prosjektledelse, kvalitetssystemer og HMS, teknologi, biologi, fiskevelferd, produksjonsplanlegging og planlegging av krevende operasjoner for eksponerte anlegg. En slik oppbygging vil medføre at en avdeling av Nordland fagskole på Nesna vil fremstå som fremst på utdanningstilbud på området nasjonalt, og også ha en nasjonal posisjon som tilbyder.

Anbefaling

Nord universitet har fire tematiske satsningsområder som skal understøtte doktorgradsprogrammene ved universitetet og gjenspeile nasjonale strategier og regionale fortrinn og behov. Et av disse er blå og grønn vekst. I årsrapport for 2021-2022⁴⁷ presiseres det at forskningsinnsatsen og utdanningene innenfor blå og grønne fagfelt skal styrkes.

Gjennom *Blått bygg* i Bodø har universitetet allerede satt i gang en storsatsning på marin forskning og utdanning. I 2023 får universitetet også tilgang til forskningsfartøyet «Prinsesse Ingrid Alexandra» som skal opereres av Nord universitet og havforskningsinstituttet. Gjennom å utnytte Nesnas strategiske plassering på Helgelandskysten har Nord universitet en unik mulighet til å ytterlig styrke sin posisjon innen blå og grønn vekst i Nord-Norge, og tilføre regionen verdifull kompetanse.

Nord universitet og Universitetet i Tromsø tilbyr studier innen fiskeri og havbruk i Nord-Norge i dag, men tilbakemelding fra næringa peker på at det er en rekke behov som ikke dekkes av dagens utdanningstilbud. Utvalget ønsker i sin anbefaling å foreslå at det utvikles komplementerende tilbud, og at mulige samarbeid mellom fakultet og utdanningstilbydere utredes. Nesnas lokalisering er godt egnet til å ta en nasjonal posisjon for Nord under forutsetning av tett integrasjon med miljøet i Bodø. I denne sammenheng bør også mulighetene for økt forskning bl.a. med flere stillinger som nærings-Ph.D. utvikles.

Utvalget anbefaler at det etableres en bachelorretning innen havbruk på Nesna og at det rekrutteres lokale fagkrefter som kan inngå i fag- og forskningsmiljøet ved Fakultet for biovitenskap og akvakultur (FBA). Dette vil også kunne utgjøre en rekrutteringsbase for masterprogram i Bodø. Nord universitetet har ikke fagsansatte ved FBA på Nesna i dag, og en oppbygging av nytt fagmiljø vil naturligvis ta tid. Det foreslås derfor at det etableres en studiemodell som møter næringas behov for fleksibilitet og universitetets forutsetninger for å levere tilbud i en oppstartsfase, hvor man åpner for opptak til enkeltmoduler i programmet. Et konkret forslag på bakgrunn av innspill fra næringa er å tilby et årstudium i operativ havbruksledelse med emner som blant annet arbeidsrett og internasjonal kulturforståelse. Studiet kan tas over to år og organiseres slik at det er mulig å melde seg opp til enkeltemner. Det er viktig for å nå de som allerede er i jobb og tas opp etter realkompetansevurdering. Ved gjennomført årstudium, 60 sp., vil de kunne oppnå generell studiekompetanse. Årsstudiet tilsvarer første studieår i bachelormodellen.

Undervisning kan organiseres gjennom samlinger på Nesna. Relevans i utdanning kan sikres gjennom samarbeid med næringsaktører i regionen.

Posisjonen innen havbruk kan styrkes ytterligere gjennom samarbeid med

Nordland fagskole. Det er allerede også startet et arbeid med et yrkesfagstilbud på den lokale videregående skolen (KVN). Dette gir muligheter til både lokal rekruttering av studenter, og samarbeid på ulike områder.

Det vil også være naturlig å utforske mulighetene som ligger i SEA-EU alliansen, som Nord nylig ble medlem av, og vurdere om det er enkeltemner som kan tilbys på engelsk. Her har FBA allerede god erfaring gjennom MAR-BIO samarbeidet, som er nevnt tidligere i rapporten. Universitetet i Split har også vært positive til å utrede muligheter for samarbeid.

7.2 Skolefritidspedagogikk (SFO)

Skolefritidsordning (SFO) og aktivitetssenter (AKS) er et tilbud før og etter skoletid for elever i 1.-4.klasse og 1.-7. klasse ved behov.

Tall fra 2021 viser at 61 % elever mellom 6-9 år benytter seg av tilbud i SFO eller AKS⁴⁸. Tallet har stort sett vært økende fra 2006 og gir et bilde på betydningen av tilbudet og mulighetsrommet som ligger i videre profesjonalisering av SFO og kompetanseheving for ansatte i SFO. Det ble i 2018 gjennomført en nasjonal evaluering av SFO for første gang; *lek, læring og ikke-pedagogikk*⁴⁹. Evalueringen peker på at det er store variasjoner i SFO-tilbud, som spriker fra aktivitet som bygger på gode pedagogiske planer til å være et sted hvor barn får tilsyn. SFO er et viktig kontaktpunkt mellom skole-hjem og er et viktig ledd i arbeidet med inkludering, forebygging og sikre at barn får den oppfølgingen de trenger og har krav på.

SFO fremkommer i dag ikke som en del av utdanningssystemet. Til tross for at det ikke stilles krav til kompetanse for ansatte i SFO, ser man tydelige forventninger om økt kompetanse og tverrfaglig samarbeid mellom skole, hjem, SFO og offentlige hjelpe-instanser^{50, 51}.

Eksisterende utdanningstilbud

Det finnes ikke utdanninger som er direkte rettet mot arbeid i SFO i dag. Barne- og ungdomsarbeiderfag⁵² finnes som egen retning på videregående nivå, hvor man kan ende opp med fagbrev etter to år videregående opplæring og to år lærlingtid. 66% av de som tar denne retningen på videregående ender opp med å jobbe i SFO. Videreutdanning er mulig gjennom fagskole, hvor det nordligste tilbudet pt. leveres i Trondheim. Barnehagelærerutdanning kvalifiserer som pedagogisk leder ved SFO.

I Sverige har man utdannet fritidspedagoger siden 1964. Fritidspedagog ble en høgskoleutdanning som et resultat av en reform i 1977 og inngår i dag som en retning i grunnlærerutdanningen.

Fra høsten 2023 tilbyr Universitetet i Stavanger Norges første bachelorutdanning innen skolefritidspedagogikk, som et nett- og samlingsbasert studium. Medlearn fagskole opplevde enorm pågang til det nyopprettede deltidsstudiet kvalitetsarbeid i SFO, som tas over to år og gir 60 studiepoeng⁵³.

Kompetansebehov

Utviklingsprosjektet har sendt ut en spørreundersøkelse til rektorer på Helgeland for å få innsikt i kompetanse i SFO og behov for studietilbud rettet mot ansatte i SFO. Tilbakemeldinger fra 32 rektorer viser at 60 % opplever noen grad av utfordring, mens 25 % opplever i stor grad utfordringer med å rekruttere godt kvalifiserte søkere til stillinger i SFO.

Det er like mange som mener tilbud på fagskolenivå eller et årsstudium på høgskole-/universitetsnivå (60 %) vil treffe behovet for kompetanse best, mens 22 % mener det er behov for en 3-årig bachelorutdanning.

Dersom det skal etableres SFO-utdanning på Nesna mener 78 % at nett- og samlingsbaserte studier vil være best egnet studieform, 34 % ønsker rene nettbaserte studier og 3 % foretrekker fulltids campusbasert utdanning.

Dersom utdanningen organiseres slik at den kan kombineres med jobb vil 88 % legge til rette for at 1-2 ansatte kan ta utdanningen, 6 % vil legge til rette for 3-4 ansatte, 3 % vil legge til rette for flere enn 4 ansatte mens 3 % ikke vil kunne legge til rette for sine ansatte.

Mulige samarbeid

Kommuner, fagmiljø ved universitet og fagskoler.

Kompetansemiljø

Fakultet for lærerutdanning og kunst- og kulturfag (FLU) er godt representert med ansatte på Nesna, Mo i Rana og Bodø.

Anbefaling

Regjeringen har bidratt til et løft i SFO gjennom innføring av nasjonal rammeplan. Å styrke SFO er en viktig del av arbeidet med å styrke utdanningssystemet. Nord universitet kan videreføre arbeidet regjeringen har lagt opp til ved å bygge videre på tiltak som allerede er satt i gang for å heve kompetansen blant yrkesgrupper som jobber med barn og unge i opplæringsystemet⁵⁴.

Det er en stor nasjonal utfordring å få rekruttert nok studenter til læreryrker.

Gjennom å opprette studietilbud for å øke kompetansen blant SFO-ansatte, vil en kunne bidra til å avlaste en presset sektor og legge til rette for nye innovative måter å organisere skole-SFO-hjem-samarbeid.

Det eksisterer allerede et fagmiljø på Nesna innenfor flere av områdene som vil være relevante ved oppbygging av studietilbud rettet mot skolefritidspedagogikk. Dette gir et godt utgangspunkt for oppbygging av tilbud innen skolefritidspedagogikk.

På kort sikt vil det være mulig å bygge opp enkeltmoduler som kan settes sammen til halvårs- og årsheter. Dersom utdanningskrav kommer og etterspørsel skulle tilsi markedsgrunnlag kan det etableres bachelortilbud innen skolefritidspedagogikk.

Studietilbudet støtter opp under Nord universitets tematiske satsningsområde Helse, velferd og oppvekst.

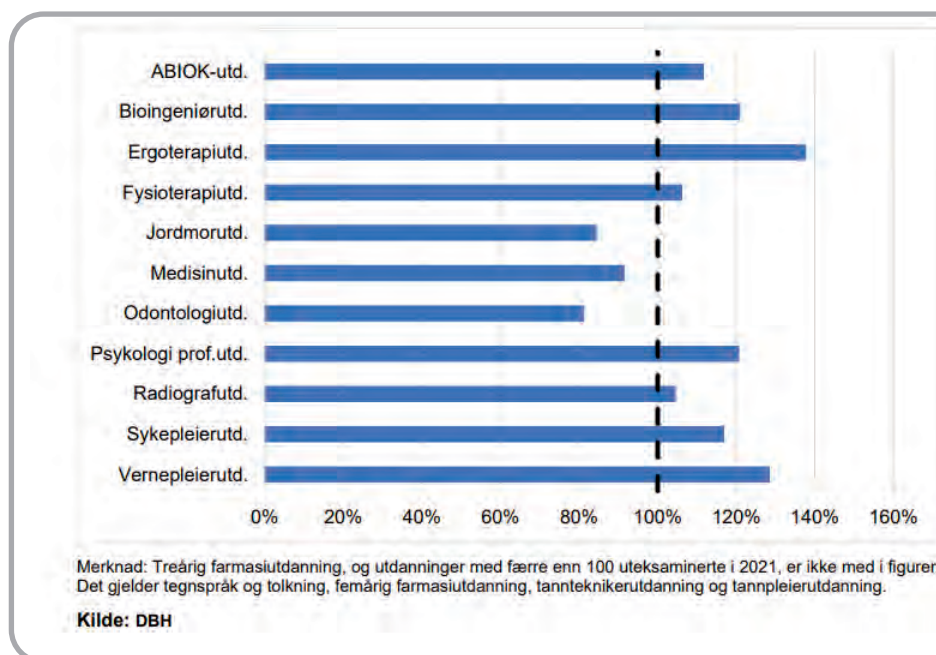
7.3 Helsefag

Norge er kjent for å levere helsetjenester av høy kvalitet i verdensklasse, men velferdsstaten er under økende press med en aldrende befolkning, mindre ungdomskull og økonomiske rammevilkår i endring. Det er en stor utfordring å rekruttere kvalifisert personell, og Nord-Norge og distrikter er særlig utsatt. I Helse-Norge er over 1000 stillinger ubesatte og framskrivninger fra SSB viser at vi kan mangle 28 000 sykepleiere og 57 000 helsefagarbeidere i 2035⁵⁵. Det medfører at behovet må dekkes gjennom kostbar innleie av vikarer og gjør sektoren avhengig av utenlandsk arbeidskraft.

Regjeringens plan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i den kommunale helse- og omsorgstjenesten og fylkeskommunale tannhelsetjenesten er definert gjennom kompetanseløft 2025 (K2025)⁵⁶. Planen skal bistå kommuner i til å rekruttere og beholde helse- og sosialfaglig personell. Det er større forventninger til at kommunale helse- og omsorgstjenester tar en aktiv rolle i forskning og opplærings- og fagutviklingsarena⁵⁷. Dette forutsetter tett samarbeid mot blant annet universitet. Kommuner oppgir regionale utdanningstilbud som en viktig forutsetning for kompetanseheving, særlig til distrikt.⁵⁸

Kompetansebehov

Navs bedriftsundersøkelse 2022 peker på at det er størst mangel på arbeidskraft innen helse- og sosialtjenestene i alle fylker. Sykepleiere, spesialsykepleiere og helsefagarbeidere skiller seg særlig ut. Kunnskapsdepartementet har satt måltall for uteksaminerte kandidater fra helsefaglige utdanninger. Figuren under er hentet fra tilstandsrapporten for høyere utdanning 2022, og viser at det kun er odontologi, jordmor og medisindanning som ikke leverer på måltallet for 2021.

Figur Oppfyllelse av måltall på helsefagutdanninger i 2021. Prosent ⁵⁹

Regjeringen planlegger å legge frem ei stortingsmelding om profesjonsutdanninger våren 2024 og gjennomfører i den forbindelse et innspillsmøte om helse- og sosialfagutdanningene. Denne er planlagt 27. mars, etter utvalget har levert sin endelige anbefaling. De prioriterte områdene som man ønsker å diskutere i innspillsmøtet er hvilken kompetanse tjenestene har behov for og hvordan man kan sikre undervisningskompetanse for fremtida, kvalitet og kapasitet i praksis og tverrprofesjonelt samarbeid og arbeidsdeling mellom profesjoner⁶⁰. Oppgavedeling i helsevesenet er veldig i tiden og man kan forvente at det vil bli økt behov for studier som legger til rette for denne utviklingen.

Innspill som er mottatt av utviklingsprosjektet peker på at det er stort behov for tilbud rettet mot kompetanseheving av ufaglærte og ansatte med fagbrev som jobber i sektoren. Kommuner på Helgeland har meldt at behovet for vernepleiere er stort. Det er også en utdanningsretning med stor søkning både ved Nord universitet og nasjonalt. Andel førsteprioritetssøkere i 2021 ved Nord var 7,2 i Bodø og 3 i Namsos. I 2022 var tallene 6,5 i Bodø og 2,5 i Namsos.

Helsefag på Helgeland

Nord universitet tilbyr i dag bachelor i sykepleie heltid, og en regional deltidsvariant ved Campus Helgeland i Mo i Rana. VID tilbyr også en samlingsbasert bachelorutdanning i Sandnessjøen. Nordland fagskole har også leid lokaler til høyere yrkesfaglig utdanningstilbud innen helsefag ved Campus Helgeland siden høsten 2022.

VID vitenskapelige høgskole i Oslo jobber sammen med RKK og kommuner på Helgeland for å få til en barnevernsmaster tilpasset distrikt på Helgeland (MABA Helgeland – Master i Barnevernsarbeid) fra høsten 2024. Masteren retter seg mot flere utdanningsgrupper, som sosionomer og vernepleiere, i motsetning til master i barnevern som er for barnevernspedagoger. Bakgrunn for etablering av tilbud er nye kompetansekrav for barnevernstjenesten i 2031. Det er ca. 80 ansatte i barnevernstjenesten på Helgeland og flere av disse møter ikke kompetansekrav om mastergrad. VID har uttrykt at det er aktuelt å legge fysiske samlinger til Nesna, eventuelt i kombinasjoner med flere steder på Helgeland.

Mulige samarbeid

Mange studietilbud innen helsefag krever praksisopphold. Samarbeid med kommuner eller spesialisthelsetjeneste er derfor ofte nødvendig. Dette gjelder både universitets- og fagskolenivå.

Fagskoletilbud

De fleste helse- og oppvekstutdanninger innenfor fagskolen er godt egnet til å arrangere på Nesna, og ett fagskolestudie er allerede i gang med stor oppslutning; «observasjon og vurderingskompetanse i helsetjenesten». ⁶¹

Vernepleie

Det er stor mangel på vernepleiere i Norge. Fellesorganisasjonen (FO) antyder at det mangler opp mot 20 000 og at det kun utdannes 1 000 vernepleiere i året⁶².

Høsten 2022 var det oppstart i vernepleierutdanning på heltid ved studiested Namsos og deltid ved studiested Bodø. For høsten 2023 er det kun oppstart av tilbud på heltid i Namsos og deltid i Bodø høsten 2024. Vernepleie tilbys av Fakultet for sykepleie og helsevitenskap (FSH) og har i hovedsak fagmiljø plassert i Namsos.

Vernepleiere jobber ofte som miljøterapeuter i kommune – eller spesialisthelsetjenesten. Utdanning gir en allsidig kompetanse som gir muligheter for jobb i skole- og barnehage, hjemmebaserte tjenester og barnevern.

Vernepleierutdanningen gir mulighet for videre utdanning på masternivå og videreutdanninger innenfor helse- og samfunnsvitenskapelige områder. Her tilbyr Nord psykisk helsearbeid, folkehelsearbeid, demensomsorg, velferdsteknologi, veiledning, musikkbasert miljøbehandling og kunnskapsledelse. Sosialt arbeid og barnevern er to av spesialiseringsretningene man kan velge ved Master i sosialvitenskap.

Anbefalinger

På bakgrunn av kompetansebehov og nasjonal underdekning i studieplasser, foreslår gruppa at det etableres bachelor i Vernepleie på Nesna i regi av Nord universitet. Det er stort underskudd av vernepleiere nasjonalt, og det er god søkning til studieplassene. Et samlingsbasert tilbud vil derfor ha potensial for rekruttering nasjonalt og regionalt. Det er et av de studiene hvor flest kvalifiserte søkere ikke får plass. I 2022 var det hele 4805 kvalifiserte søkere som ikke fikk plass på studieprogrammet i Norge. Bachelor i Vernepleie øker rekrutteringsgrunnlaget til Master i sosialvitenskap i Bodø, og støtter opp under Nord universitets tematiske satsningsområde Helse, velferd og oppvekst.

Nasjonale måltall nås gjennom dagens utdanningstilbud, men innspill fra kommuner kan tyde på at det er stor lekkasje fra distrikt. En regional deltidsvariant, tilsvarende bachelor i Sykepleie, kan være en mulighet for å unngå lekkasje og bidra til å beholde kompetansen i regionen.

Det er også stort behov for ulike yrkesfaglige videreutdanninger innen helse og oppvekst. De fleste helse og oppvekstutdanninger innenfor fagskolen er godt egnet til å arrangere på Nesna, og ett fagskolestudie er allerede i gang med stor oppslutning. Dersom det ikke er aktuelt å etablere faste studietilbud på fagskolenivå eller høyere yrkesfaglig utdanning (pilot), kan satsningen sorteres under en studiesentermodell, hvor Nord legger til rette for andre utdanningstilbydere kan etablere seg på Nesna. Se neste kapittel for utfyllende informasjon.

7.4 Kortere studietilbud og EVU

Søkertall tyder på at fleksible utdanninger og etter- og videreutdanningstilbud (EVU) har økt i popularitet. Slike studietilbud retter seg normalt mot en annen målgruppe enn de som søker seg til høyere utdanning for første gang, og muliggjør kompetanseheving for de som allerede er i arbeidslivet. Utviklingstrekk i demografi og høyere utdanning, kan tyde på at dette er en viktig målgruppe å rette utdanningstilbud mot i fremtiden. Innspill har synliggjort behov og muligheter for å utvikle og tilby studier fra Nesna. Et utvalg av disse presenteres kort her.

Veiledningsutdanning

Forslag:

- ▲ Utvikling av moduler til opplæringskontorene i Norge:
 - ◆ Veiledningspedagogikk i yrkesfag

- ◆ Vurdering/ undervisvurdering for yrkesfag
- ◆ Grunnleggende spesialpedagogikk. Kartlegging og tilrettelegging.
- ▲ Utvikle moduler innenfor veiledning og vurdering for faglige ledere i lærebedrifter

Begrunnelse:

- ▲ Nord universitet Nesna her i flere år tilbydd kortere studietilbud innen veiledning
- ▲ Opplæringskontorenes landsforening har meldt inn ønske om at Nesna kan levere veiledningsutdanning tilpasset opplæringsbedriftene, og moduler innenfor veiledning og vurdering for faglige leder i lærebedrifter. Det er flere tusen faglige ledere bare i Nordland. Det jobber opp mot 2000 personer innenfor opplæringskontorene i Norge.
 - ◆ Nord kan bli en Nasjonal leverandør inn mot ansatte i opplæringskontorene.
- ▲ Studietilbudet støtter opp under Nord universitets tematiske satsningsområde Helse, velferd og oppvekst.

Praktisk pedagogisk utdanning (PPU)

Forslag:

- ▲ Samlingsbasert årsstudium deltid over 2 år.

Begrunnelse:

- ▲ Bygger på eksisterende fagmiljø, kompetanse og tradisjoner på Nesna.
- ▲ Muligheter for studietilbud innen flere studieretninger – tilbys i dag retninger innenfor samfunnsfag, naturfag, fremmedspråk, matematikk, kroppsøving og musikk ved Nord universitet.
- ▲ Studietilbud kan også inkludere høyere yrkesfaglig utdanning.
- ▲ Studietilbudet støtter opp under Nord universitets tematiske satsningsområde Helse, velferd og oppvekst.

Idrett – årsstudium i trening

Forslag:

- ▲ På kort sikt: Årsstudium i trening (1.studieår, med mulighet for utvidelse til full bachelor)
- ▲ På lang sikt: Bachelorstudium dersom etterspørselen skulle tilsi markedsgrunnlag til dette.

Begrunnelse:

- ▲ Studiet tilsvarer første studieår Bachelor trening (i Bodø).
- ▲ Til forskjell fra studiet i Bodø ønskes, i tillegg til fokus på Personlig Trener (PT) utdanning, å ha et spesielt fokus på idrettsutøvere. Da spesielt utøvere og trenere fra Helgelandsregionen.
- ▲ Studiet kan følge eksisterende fagplaner med noe justering i forhold til praktiske idretter.
- ▲ Med dette studiet vil vi kunne bidra til å utvikle idretten i regionen, ved at utøvere/trenere kan tilbringe lengre tid i sine klubber. I tillegg vil vitenskapelige tilnærming til trening kunne være med å løfte regional idrett.
- ▲ Studiet er tenkt gjennomført med tette bånd til idrettslinjer ved regionale videregående skoler, og den regionale idretten.
- ▲ Det er også et økende behov av faglærte personlig trenere tilknyttet treningssenterbransjen og bedriftshelsetjenester.
- ▲ Studentene kan fortsette i eksisterende Bachelor Trening etter fullført første år. Så kan man også vurdere mulighet og behov for full bachelor på Helgeland på sikt.
- ▲ Denne studiemodellen har vært diskutert internt i Nord, og det er positive tilbakemeldinger både fra ledelse tilknyttet seksjon for Kroppsøving, Idrett og Friluftsliv (KIF) og øvrig faglig ledelse ved Nord.
- ▲ Fagmiljøet på Nesna har spesiell kompetanse innen dette fagfeltet, også førstekompetanse.
- ▲ God infrastruktur på campus for idrettsutdanning (Gymsal, svømmehall, kunstgressbane, treningssenter og testlab)
- ▲ Studietilbudet støtter opp under Nord universitets tematiske satsningsområde Helse, velferd og oppvekst.

PPU Teater

Forslag:

- ▲ 1-årig teaterutdanning rettet mot teatertilbud for barn fra 6-18 år i samarbeid med teatermiljø på Helgeland. Kan tilbys som etter og videreutdanning for lærere, valgfag på masterutdanning, eller som en PPU i teater. Se kommentar/vedlegg for utfyllende informasjon.
- ▲ Samlingsbasert utdanning

Begrunnelse:

- ▲ God infrastruktur på Nesna, med blant annet Black Box
- ▲ Fagmiljø med førstekompetanse på Nesna.
- ▲ Mulighet for samarbeid med Nordland Teater og ansatte ved FLU, Verdal/Levanger.
- ▲ Mulig samarbeid med universitetet i Cadiz, som har vist særlig interesse for drama og dans i hht innspill.
- ▲ Kan rekruttere fra skuespillerutdanningen til Nord universitet på Verdal.

Barnekoordinator

Forslag:

- ▲ Enkeltemner som imøtekommer nye krav til kommuner.

Begrunnelse:

- ▲ Fra 1. august 2022 fikk kommuner en lovfestet plikt til å utpeke barnekoordinator. Det er ikke kompetansekrav for å kunne oppnevnes til stillingen, men helsedirektoratet har definert sentrale kompetanseområder for barnekoordinatorer⁶³.
- ▲ Enkeltemnene kan tas samlingsbasert fra Nesna og Mo i Rana og leveres av fagmiljø fra FLU Nesna, FSH og HHN i Mo i Rana. Enkeltemnene kan tilpasses slik at de imøtekommer kompetansebehov innenfor andre områder innen offentlig tjenesteyting generelt og helsesektoren spesielt.

Nærfriluftsliv

Forslag:

- ▲ Modulbasert (2x30 sp.) årsstudium i Nærfriluftsliv, rettet inn mot friluftsliv i barnehagen og på skolen.

Begrunnelse:

- ▲ Det finnes per i dag ingen valgmoduler eller videreutdanninger innen friluftslivsfag i Barnehagelærer eller Lærerutdanningen på Helgeland.
- ▲ Basiskunnskaper innen friluftsliv er nødvendig for å kunne drive god utendørs undervisning. Et slikt studie kan deles opp i to 30stp moduler eller gjennomføres som en 60stp modul. Fokuset i utdanningen vil være «lavterskel» friluftsliv.
- ▲ Studieplaner for denne type studier finnes, men, trengs å justeres/ redigeres.
- ▲ Fagmiljøet på Nesna har lang erfaring med friluftslivsemner.
- ▲ Friluftsrådene Landsforbund har henvendt seg til Nord universitet med ønske om samarbeid om et studium i Læring i friluft med bruk av stedsbasert læring som metode.
- ▲ Studietilbudet støtter opp under Nord universitets tematiske satsningsområde Helse, velferd og oppvekst.

Reiseliv

Reiseliv trekkes i mulighetsstudie på Helgeland⁶⁴ frem som en av næringene med størst potensial for vekst på Helgeland, og det er behov for kompetanse på flere områder i sektoren. Fagmiljøet på Nesna har lang erfaring med å tilby relevante friluftslivsemner som kan inngå en reiselivsutdanning. Fagmiljøet har selv foreslått et modulbasert årsstudium i opplevelsesbasert reiseliv. Nordland fagskole er positiv til etablering av tilbud på Nesna, og kan levere tilbud innen camping, guding og event- og arrangementledelse. Se vedlegg 7.

Forslag:

- ▲ På kort sikt: Modulbasert årsstudium i reiseliv.
- ▲ På lang sikt: Bachelortilbud med fleksible moduler dersom rekrutteringsgrunnlag.
- ▲ Fagskoletilbud

Begrunnelse:

- ▲ På Helgeland har man «arenaer» for opplevelsesbasert friluftsliv innen rekkevidde som vil kunne serve hele landet på ett sted. Regionen er naturgitt med fjell, hav, strand, fisk, grotter, vann, villmark, skog og isbre som man når innenfor en kort reisetid fra Campus på Nesna
- ▲ Studietilbudet støtter opp under Nord universitets tematiske satsningsområde Bærekraftig innovasjon og entreprenørskap.
- ▲ Profileringen av tilbud kan styrkes gjennom fagskoletilbud.

Studiesentermodell

Erfaringer fagskolen i Viken har med å desentralisere tilbud til distrikter viser at studietilbudene må rullere i områder med få innbyggere og spredt bosetning. Det innebærer at studier kan tilbys ett eller to år i gangen, for så å skifte studietilbud. På denne måten vil man treffe behovet til flere mulige studenter, kommuner og helseforetak. Man bør også styre unna svært utstyrskreven studier, da utstyr er krevende å anskaffe, vedlikeholde og sikre gjenbruk etter endte studietilbud.

Det som fungerer best for å få voksne studenter som har fagbrev eller realkompetanse til å begynne på ordinær utdanning eller EVU er at det er tilpasset arbeidshverdagen, oppleves som relevant og at arbeidsgiver er motivert til at sine ansatte skal delta.

Utvalget foreslår en studiesentermodell for å imøtekomme regionens kompetansebehov uten at det nødvendigvis krever oppbygging av lokale fagmiljø. En slik modell gir mulighet til å tilby fleksible og dynamiske utdanninger på Nesna, som kan dekke varierende kompetansebehov. På bakgrunn av innspill nevnes disse forlagene som mulige tilbud som kan leveres fra Nesna. På enkelte områder vil eksisterende fagmiljø på Nesna ha en forutsetning for å levere, mens andre tilbud kan forutsette at andre fagmiljø eller utdanningstilbydere leverer fra Nesna. Studiesentermodellen må ikke forveksles med de etablerte Studiesenterorganisasjonene.⁶⁵

Her presenteres forslag til studietilbud/fagområder som kan tilbys gjennom en studiesentermodell basert på innspill og kompetansebehov:

- ▲ Barnekoordinator
- ▲ Bachelor i Vernepleie
- ▲ Reiseliv
- ▲ Nærfriluftsliv
- ▲ Helse- og omsorg
- ▲ Barnevern (VID)

7.5 Sommerskole

Flere universitet arrangerer sommerskoler hvor målet er å kunne kombinere ferie og rekreasjon med kompetanseheving. University of Split er at av disse, og utvalget fikk lære om deres opplegg på studieturen de hadde i januar -23.

University of Split tilbyr ulike kurspakker knyttet til 6 programområder gjennom sommeren; Engineering & Architecture, Arts, Interdisciplinary Area and Science, Social Science, Biomedicine & Health, Humanities. Felles for kursene er fokuset på tverrkulturell- og erfaringsbasert læring. Sommerskolen er spesielt rettet mot studenter og yngre arbeidstakere fra inn- og utland, og undervisningsspråket er i hovedsak på engelsk. Gjennomføring av ett program er beregnet til 60 timer og gir normalt 2 ECTS.

Programmene er ulikt organisert, men går vanligvis over 5 dager med undervisningsopplegg mellom 3-7 timer per dag. Undervisningen består blant annet av forelesninger, workshop og bedriftsbesøk. Prisen varierer mellom 300-450 euro per kurs. Overnatting kan organiseres gjennom sommerskolen, men er ikke inkludert i kursprisen.

Nesna har gode forutsetninger for å kunne oppleves som et eksotisk studiested for både norske og utenlandske studenter. Gjennom prosjektperioden har gruppa fått innblikk i et næringsliv og en region som verdsetter og ønsker samarbeid. Ved å utvikle og tilby sommerskole vil en kunne bidra til verdiskapning ut over universitetets virksomhet.

Helgeland har som reiselivsdestinasjon opplevd sterk vekst de siste årene, noe som kan bidra positivt ved markedsføring av kombinert sommerskole og ferie. Det kan være flere kurspakker som er relevante å tilby fra Nesna, og disse trenger ikke være like fra år til år. Det kan likevel være fornuftig å bygge kursene rundt primærvirksomheten til studiestedet med tanke på tilgang på fagmiljø omdømmebygging over tid. Kurs rettet mot pedagogikk, havbruk, turisme og idrett kan være attraktive og enkle å markedsføre med tanke på nærhet til variert natur, og nærhet til relevante samarbeidsaktører.

Hva med å kombinere et kurs over 5 dager innen turisme med et besøk hos den avsidesliggende, men meget vellykkede restauranten «Til Elise fra Marius», med ørnesafari med Visit Nesna, forelesninger og workshop? Kurset kan avsluttes på Trænefestivalen!

Dersom det utvikles flere kurs som arrangeres samtidig, vil utvalget oppfordre til å legge til rette for undervisningsmoduler som kan tilbys på tvers av kursretningene. I tillegg til at det er en effektiv måte å benytte lærerkrefter, vil det bidra til økt tverrfaglighet og verdiskapning. Med tanke på Nesna som tettsted vil det også være nødvendig med en helhetstenkning rundt organisering av sommerkursene. Det kan være at man finner fellesnevner på tvers av kurs, men

også at det legges til rette for mulige aktiviteter og utflukter i fritiden mellom undervisningsopplegget.

Gjennom SEA-EU har Nord universitet tilgang på et internasjonalt marked hvor samarbeidsmuligheter kan utredes. Tilbudet kan også markedsføres gjennom nettverket.

7.6 Fagskole: Høyere yrkesfaglig utdanning på Nesna

For mange studenter vil muligheten for å kunne ta en Høyere Yrkesfaglig Utdanning (Fagskoleutdanning) være et godt alternativ, og flere muligheter er løftet gjennom rapporten. En fagskoleutdanning er på nivå fem i Nasjonalt Kvalifikasjonsrammeverk (NKR), og har en praktisk innretning, der tett dialog med lokalt og regionalt arbeidsliv er sentralt. Det er utviklet en rekke modeller for desentraliserte studietilbud i fagskolesektoren, og flere høyere yrkesfaglig utdanning tilbyr studier med ulike gjennomføringsformer, som for eksempel nettstudier med samlinger, gjerne i samarbeid med lokale studiesentre eller andre relevante aktører. Dette er en modell som gjør det mulig å tilby en bredde av studier, også i områder der rekrutteringsgrunnlaget ikke er så høyt, og derfor en modell vi mener kan være aktuell på Nesna. Nordland Fylke er et av Norges største yrkesfagfylke der hele 60 % av de som velger videregående utdanning velger yrkesfag.⁶⁶ Dette utgjør en stor målgruppe som ikke vil være kvalifisert til å få opptak til universitet og høyskole etter endt utdannelse. Nesna-utvalget anbefaler at det opprettes virkemidler for å nå denne viktige målgruppen for å sikre aktivitet på Nesna, og kunne tilby relevant utdanning til alle innbyggere uavhengig av hvilken videregående skole innbyggeren har valgt. Nordland Fagskole er positive til å utrede samarbeid og muligheter er presentert i vedlegg.

8 / OPPSUMMERT ANBEFALING

Med bakgrunn i mandatet med å foreslå fremtidige studietilbud og oppbygging av fagmiljø på Nesna, som også inkluderer studietilbud levert av andre utdanningsinstitusjoner, grunnlagsdokumenter og innspill oppsummeres endelige anbefalinger i denne modellen:

Studiesentermodell	Organisk vekst	Nye studieprogrammer
<ul style="list-style-type: none"> ▲ Barnevern (VID)* ▲ Reiseliv ▲ Vernepleie ▲ Helse og omsorg ▲ EVU 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ SFO ▲ Idrettsfag ▲ EVU 	<ul style="list-style-type: none"> ▲ Erfaringsbasert Master of Rural Management ▲ Fagskole nivå 6 ▲ Havbruk
		

Modellen er tredelt og sorterer studietilbud under studiesentermodell, organisk vekst og nye studieprogrammer. Disse er ikke gjensidig utelukkende og enkelte studietilbud kan passe under flere overskrifter. Gjennom modellen ønsker utvalget å synliggjøre prioriteringer som er gjort i arbeidet. Studieprogram som er sortert under *nye studieprogrammer* skal bidra til å styrke universitetets profil og utgjør nye permanente studier som etableres på Nesna. Studietilbud som kan plasseres under *organisk vekst* bygger på eksisterende lokalt fagmiljø og videreutvikling av dette. For å lykkes som et studiested med en bærekraftig profil er det viktig å bygge videre på lokale initiativ og at fagmiljøet i størst mulig grad benyttes der de er geografisk lokalisert. Studietilbud som ikke avhenger av lokalt fagmiljø eller oppbygging av dette på Nesna, er sortert under *studiesentermodell*.

Ingen av de foreslåtte studietilbudene finnes på Helgeland pr. i dag. De vil dermed være et supplement av det som finnes fra før i regionen, og vil styrke Helgeland som utdanningsregion.

Ny-satsning innen havbruk - Nesna har en unik plassering på Helgelandskysten med umiddelbar nærhet til flere aktører i havbrukssektoren som har etterspurt utdanningstilbud og ønsker samarbeid. Nord universitet har ikke fagmiljø på

Nesna innenfor disse retningene i dag, og utvalget erkjenner at det vil ta tid å bygge robuste fagmiljø. Lokale fagmiljø som kan forske og sikre relevans i utdanningsprogram er likevel en forutsetning for å skape et bærekraftig og attraktivt studiested, og bør etterstrebes selv om studier kan leveres av fagmiljø ved andre studiesteder. På bakgrunn av innspill, kompetansebehov og fremtidsutsikter for næringa anbefaler utvalget at det satses på havbruk på Nesna, og at det etableres et lokalt fagmiljø innen havbruk på Nesna. Fagmiljø fra fakultet for biovitenskap og akvakultur (FBA) og fagmiljø fra fakultet for lærerutdanning og kunst- og kulturfag (FLU) foreslås derfor som hovedmiljøene ved et fremtidig studiested på Nesna.

Erfaringsbasert Master of Rural Management organisert etter modellen presentert i kap. 6.1 er egnet til å tilby ved studiested Nesna. Den kan bygge på fagmiljø som er lokalisert på Helgeland eller ved andre studiesteder ved Nord, avhengig av fagportefølje.

Pilot Høyere yrkesfaglig utdanning nivå 6

En stor andel av befolkningen i Nordland har yrkesfag som høyeste gjennomførte utdanningsnivå. Samtidig lever vi i et kunnskapssamfunn med et utdanningssystem som ikke er utnyttet i tilstrekkelig grad. En yrkesbachelor, som beskrevet i pkt. 6.3 gir flere mulighet til å ta utdanning på bachelornivå. Nesna er en god ramme for å teste en pilot, og satsningen vil understøtte den rurale profilen til studiestedet. For å imøtekomme kompetansebehov i regionen foreslås en pilot innen helsefag.

Organisk vekst - som bygger på eksisterende fagmiljø ved FLU vil være naturlig å satse på ved en videreutvikling av tilbud som leveres på Nesna. Initiativ fra lokalt fagmiljø kan være en viktig forutsetning å lykkes med å etablere nye studietilbud på Nesna. Utvalget foreslår på bakgrunn av eksisterende fagmiljø på Nesna og innspill at det etableres tilbud rettet mot SFO-ansatte, idrett og EVU.

Studiesentermodell - Nesna antas å ha gode forutsetninger for å kunne bygge aktivitet som studiesenter og regjeringens forventning om satsning på livslang læring, desentraliserte og fleksible tilbud blir ivaretatt på en god måte gjennom en slik modell. Gjennom samlokalisering av flere utdanningstilbydere i en studiesentermodell med høyere yrkesfaglig utdanning og universitet vil en kunne bidra til tilstrekkelig aktivitet ved studiestedet. En slik organisering vil også styrke den «bærekraftige» profilen til studiestedet. Modellen åpner for at studietilbud kan leveres av Nord universitet uten at det bygges fagmiljø på Nesna, i tillegg til at det åpner for at andre kan levere studietilbud på Nesna. Det er kjent at det jobbes med mastertilbud i barnevern i regi av VID, som blant annet ønsker å legge samlinger til Nesna. Det er også et stort underskudd av vernepleiere nasjonalt, og det er god søkning til studieplassene. Et samlingsbasert tilbud vil derfor ha potensiale for rekruttering nasjonalt og regionalt. Fagskolen i Nordland er positive til å utrede samarbeid og tilby studier fra Nesna. Muligheter skisseres i vedlegg 7.

Internasjonalisering - Innreisende utvekslingsstudenter kan bidra til økt aktivitet og attraktive studentmiljø ved studiested Nesna. Flere studieprogram kan tilbys

på engelsk for å tiltrekke seg internasjonale studenter og øke muligheter for forskningssamarbeid på tvers av land. Engelskspråklige studier kan også møte et marked i regionen, som forventer økt bosetting av utenlandsk arbeidskraft på bakgrunn av etablering av næringsvirksomhet. SEA-EU alliansen gir tilgang på et verdifullt marked i denne sammenhengen.

VEDLEGG

Vedlegg 1. Mandat for utviklingsprosjektet - Delprosjekt 1: Fremtidige studietilbud og fagmiljø

Mandat:

Delprosjektet skal kartlegge, vurdere og anbefale nye bærekraftige studietilbud på Nesna som kan komme i tillegg til studieprogrammene barnehagelærerutdanning og grunnskolelærerutdanning. Dette gjelder både grunnutdanninger og etter- og videreutdanninger. Det er også aktuelt å vurdere utdanningstilbud som ikke er høyere utdanning. Det må tilstrebes at studietilbudene har potensial for rekruttering av studenter over tid og at studiene bidrar til at det skapes et bærekraftig studiested på Nesna. Forslagene skal kunne realiseres og ikke være en liste av gode politiske ønsker. Studietilbudene som foreslås må også beskrives med forslag til eierskap.

Delprosjektet skal gi anbefalinger i forhold til studiemodell; campusbasert, samlings- og nettbaserte tilbud.

Delprosjektet må ta utgangspunkt i at det bygges gode fagmiljø på Nesna som kan støtte øvrige fagmiljø i Nord universitet.

Det er viktig at gruppen jobber seg frem til klare anbefalinger i hovedprosjektet.

Hovedleveranse ► Delprosjektet skal foreslå fremtidige studietilbud og oppbygging av fagmiljø på Nesna, herunder eventuelle studietilbud levert av andre utdanningsinstitusjoner.

Delleveranser

Delprosjektet skal:

1. Vurdere relevante studietilbud ved å kartlegge behov for utdanning og kompetanse på Helgeland, Nordland, Trøndelag og nasjonalt. Kartleggingen skal ta for seg behov rettet mot både offentlig og privat arbeidsliv. Det vurderes tilbud som gjør det mulig å rekruttere tilstrekkelig med studenter over tid. Delprosjektene skal også vurdere trender i inn- og utland som det kan være verdt å vurdere i arbeidet med nye studieretninger på Nesna.
2. Vurdere bærekraftige studiemodeller for studietilbudene på Nesna.
3. Vurdere hvilke tilbud som kan tilbys på Nesna rettet mot internasjonale studenter.

4. Vurdere hvorvidt det spesielle forutsetninger for forskningsaktivitet og faglig profil knyttet til fagmiljøene som blir etablert på Nesna med nye studietilbud.
5. Vurdere om utdanningsbehov på fagskole/videregående nivå/høgskole kan være aktuelle tilbud.
6. Vurdere muligheten for at studietilbud som ikke kan leveres av Nord universitet alene på Nesna, enten kan leveres av andre utdanningsinstitusjoner eller i samarbeid med Nord universitet.
7. Vurdere om det finnes potensiale for å ta ut eventuelle synergieffekter med andre studiesteder og regionale utdanningsaktører som videregående skole, fagskoler og UH. I dette ligger det også at gruppen må vurdere om det kan etableres regionale skoletilbud på videregående nivå og fagskolenivå som kan understøtte nye satsninger ved Nord universitet på Nesna.
8. Vurdere eierskap for de mest aktuelle studietilbudene.

Vedlegg 2. Oversikt over innspill fra innspillsmøter, innsendte skjema m.m.

Kommentar: Vedlegget er fjernet fra delrapporten, men kan leses i hovedrapporten.

Vedlegg 3. Fagmiljøer og tidligere studietilbud

Oversikt over ansatte ved Studiested Nesna fordelt i hht. til fagmiljø *

Fagområde	Professor	Dosent	Første-amanuensis	Førstelektor	Universitetslektor	Stipendiat	Totalt
Naturfag			3	1	2		6
Drama		1					1
Engelsk			1	1	1		3
Idrett			1		2		3
Matematikk	1		1		2	1	5
Norsk			1	2	2,2		5,2
Samfunnsfag	1	1	1				3
Kunst og håndverk			1	1			2
Musikk				1			1
Pedagogikk		1	1	2	4	1	9

*Det bemerkes at det i løpet av prosjektperioden/våren 23 kan komme nye utlysninger av stipendiatstillinger.

Eksempler på tidligere studietilbud (ikke uttømmende) levert av fagmiljøene på Nesna

Masternivå	Bachelornivå	Kortere studier
Master i profesjonsrettet pedagogikk	Bachelor i musikkvitenskap	Div. spesialpedagogiske utdanninger
Master i musikkvitenskap		Montessoripedagogikk
Master i profesjonsrettet		Sosialpedagogikk
		Veiledningspedagogikk
		Flerkulturell pedagogikk
		Pedagogisk entreprenørskap i skole og barnehage
		Ledelse i barnehage
		Musikkteknologi og studioarbeid
		Kunst og håndverk
		Engelsk
		Samfunnsfag
		Matematikk
		Samisk kulturkunnskap
		Personlig trener (PT)
		Friluftsliv
		Guiding
		Forretningsengelsk
		Div. drama-/teaterutdanninger
		Kreativt musikkarbeid
		Naturfag

Vedlegg 4 Attraktive studier ved Nord, UiT og NTNU. (førsteprioritetssøkere)

Fjernet fra rapporten for å spare plass. Oversikt finnes på Samordna opptak.

Vedlegg 5 Videregående opplæring på Helgeland

Kommune	Eier	Videregående skole	Utdanningsprogram	Retning	Kvalifikasjoner	
Brønnøy	NFK	Brønnøysund videregående skole				
			Studieforberedende	Studiespesialiserende	Realfag eller språk, samfunnsfag og økonomi	Generell studiekompetanse
			Yrkesfaglig	Elektro og datateknologi	Automatisering, datateknologi og elektronikk, dronemag, flyfag, elenergi og ekom, kulde- og ventilasjonsteknikk	Fagbrev eller påbygging
				Informasjonsteknologi og medieproduksjon	Informasjonsteknologi, medieproduksjon	Lærling etter 2 år
				Påbygging generell studiekompetanse		Generell studiekompetanse
				Helse- og oppvekstfag	Helsefagarbeider, barne- og ungdomsarbeider	Fagbrev eller påbygging
				Teknologi og industrifag	Industrieteknologi	Fagbrev eller påbygging
				Restaurant og matfag	Kokk og servitørfag	Fagbrev eller påbygging
				Bygg- og anleggsteknikk (for voksne)		Fagbrev, masterbrev eller påbygging
				Alternativ opplæring	Innføringsår grunnskoleopplæring for minoritetsspråklige	
Brønnøy	Privat	Campus Blå Videregående skole				
			Yrkesfaglig	Naturbruk	Akvakultur, Fiske- og fangst, Naturbruk (studieforberedende)	Fagbrev

Vefsn	NFK	Mosjøen videregående skole			
		Studieforberedende	Idrettsfag	Idrettsfag	Generell studiekompetanse
			Musikk, dans og drama	Musikk	Generell studiekompetanse
			Studiespesialiserende	Realfag eller språk, samfunnsfag og økonomi	Generell studiekompetanse
		Yrkesfaglig	Bygg- og anleggsteknikk	Ttømrer	Fagbrev eller påbygging
			Helse- og oppvekstfag	Barne- og ungdomsarbeiderfag, helsearbeiderfag	Fagbrev eller påbygging
			Naturbruk	Heste- og dyrefag, landbruk og gartnerernæring, skogbruk	Fagbrev eller påbygging
			Restaurant og matfag	Kokk og servitørfag	Fagbrev eller påbygging
			Elektro og datateknologi	Elenergi og ekom	Fagbrev eller påbygging
			Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign	Frisør	Fagbrev eller påbygging
			Teknologi- og industrifag	Industrieteknologi eller Kjemiprosess- og laboratoriefag	Fagbrev eller påbygging
		Alternativ opplæring	Innføringsår grunnskoleopplæring minoritetsspråklige		
Sandnessjøen	NFK	Sandnessjøen videregående skole			
		Studieforberedende	Idrettsfag	Idrettsfag	Generell studiekompetanse
			Studiespesialisering	Realfag eller språk, samfunnsfag og økonomi	Generell studiekompetanse
		Yrkesfaglig	Elektro- og datateknologi	Elenergi og ekom	Fagbrev eller påbygging
			Helse- og oppvekstfag	Ambulansefag, Helsearbeiderfag	Fagbrev eller påbygging

			Naturbruk	Naturbruk med marinefag, yrkes- og studiekompetanse/Akvakultur med marinefag, yrkes- og spesialkompetanse 4 årig (TAF)	Fagbrev eller påbygging
			Teknologi og industrifag	Industrieteknologi, maritime fag, transport og logistikk	Fagbrev eller påbygging
		Alternativ opplæring	Innføringsår grunnskoleopplæring minoritetsspråklige		
Nesna	Privat	Kristen videregående skole Nesna			
		Studieforberedende	Studiespesialisering	Realfag eller språk, samfunnsdag og økonomi	Generell studiekompetanse
			Studiespesialiserende	Informasjonsteknologi. Kan kombineres med toppidrett med e-sport	Generell studiekompetanse
		Yrkesfaglig	Informasjonsteknologi og medieproduksjon		Fagbrev eller påbygging
			Helse- og oppvekstfag	Helsearbeiderfag	Fagbrev eller påbygging
		Alternativ opplæring	Spesiell studiekompetanse	Fysikk, kjemi 1 og 2, matematikk R1 og R2	
			Enkeltfag	Matematikk VG3, fysikk VG2, Norsk VG2, Engelsk VG1	
Rana	NFK	Polarsirkelen videregående Skole			
		Studieforberedende	Idrettsfag	Idrettsfag eller idrettsfag med nordiske grener	Generell studiekompetanse

			Studie- spesialisering	Realfag, realfag med forskerlin- je eller språk, samfunnsfag og økonomi	Generell studiekompetanse
			Musikk, dans og drama	Drama	Generell studiekompetanse
		yrkesfaglig	Bygg- og anleggsteknikk	Tømrer, rørlegger	Fagbrev eller påbygging
			Restaurant- og matfag	Kokk og servitørfag	Fagbrev eller påbygging
			Elektrofag og datateknologi	automatisering, elenergi og ekom- - automatiserings- faget	Fagbrev eller påbygging
			Informasjons- teknologi og Medieproduk- sjon	Informasjons- teknologi	Lærling etter 2 år
			Teknologi- og industrifag	Bilskade, lakk og karosseri, Industrieteknologi, Kjemiprosess- og laboratoriefag, Kjøretøy	Fagbrev eller påbygging
			Helse- og oppvekstfag	Barne- og ungdomsarbeider- fag, helsearbeider- fag, helseservice- fag	Fagbrev eller påbygging
		Alternativ opplæring	Innføringsår grunnskoleopp- læring minori- tetspråklige		
Meløy	NFK	Meløy videregå- ende skole			
		Studie- forberedende	Studie- spesialisering	Realfag eller språk, samfunnsfag og økonomi	Generell studiekompetanse
		Yrkesfaglig	Elektro og datateknologi	Elenergi og ekom	Fagbrev eller påbygging
			Helse- og oppvekstfag	Helsearbeiderfag	Fagbrev eller påbygging
			Naturbruk	Akvakultur, fiske og fangst	Fagbrev eller påbygging
			Teknologi og industrifag	Industrieteknologi, Kjemiprosess- og laboratoriefag	Fagbrev eller påbygging

Vedlegg 6 Studietilbud havbruk og reiseliv

Universitet	Studieprogram	Type studie	Sted	Organisering	
Nord universitet	Vannkjemi og vannbehandlingsteknologi	10 sp./ Kortere studium	Gildeskål	Samlingsbasert	
	Molecular Biosciences	30 sp./ Kortere studium	Bodø	Semesterpakke utvekslingsstudenter, heltid.	
	Økologi og arktisk marinbiologi	30 sp. / Kortere studium	Bodø	Semesterpakke utvekslingsstudenter, heltid.	x
	Naturforvaltning	60 sp./ Årsstudium	Steinkjer		
	Naturforvaltning	180 sp./ Bachelor	Steinkjer	Heltid, 3 år	
	Sirkulær bioøkonomi	180 sp./ Bachelor	Steinkjer	Heltid, 3 år. Nytt fra 2023	
	Havbruksdrift- ledelse	180 sp./ Bachelor	Bodø	Heltid, 3 år.	
	Biologi	180 sp./ Bachelor	Bodø og Steinkjer	Heltid, 3 år.	
	Aquaculture and Environment	30 sp. / Enkeltemne masternivå	Bodø	Tilrettelagt for utvekslingsstudenter	x
	Biovitenskap	120 sp./ Mastergrad	Bodø eller Steinkjer	Heltid, 2 år.	x
	Nordisk master i bærekraftig produksjon og utnyttelse av marine bioressurser	120 sp./ Mastergrad	Bodø, Gøteborg, Holar	Fellesgrad 3 nordiske universitet. 50 ulike valgemenner. Minimum 30 sp. må tas ved et av partnerskapsuniversitetene.	
	Akvatisk biovitenskap	Phd.		Aktuelle faggrupper: akvakultur, økologi, genomill	
UiT, Norges arktiske universitet	Fiskevelferd i havbruk	5 sp./ Enkeltemne masternivå	Tromsø	Tilgjengelig for utvekslingsstudenter	x
	Aquatic Animal Welfare	5 sp./ Enkeltemne masternivå	Tromsø	Tilgjengelig for utvekslingsstudenter	x

	Extreme animal physiology	20 sp./ Enkeltemne masternivå	Tromsø	Tilgjengelig for utvekslingsstudenter	x
	Fiskepatologi	10 sp./ Kortere studium	Tromsø	Tilgjengelig for utvekslingsstudenter	kan tilbys på engelsk
	Biologi	180 sp./ Bachelor	Tromsø		
	Bioteknologi	180 sp./ Bachelor	Tromsø		
	Biology	120 sp./ Mastergrad	Tromsø		x
	Fiskeri- og havbruksvitenskap	180 sp./ Bachelor	Tromsø		
	Fiskeri- og havbruksvitenskap	120 sp./ Mastergrad	Tromsø		
	Marine Biotechnology	120 sp./ Mastergrad	Tromsø		x
	Akvamedisin	120 sp./ Mastergrad	Tromsø		
	Law of the sea	120 sp./ Mastergrad	Tromsø	3 semester.	
	Ocean Leadership	90 sp./ Mastergrad	?	MBA, 3 år. nett- og samlingsbasert	
NTNU	Biomarin Innovasjon	180 sp./ Bachelor	Ålesund		
	Master of Science in health management in Aquaculture		Avhenger av emnevalg	Samarbeid med Ghent University, Belgia. NTNU tilbyr emner innen økosystem og helse	x
Universitetet i Bergen	Havbruk	Integrert master eller profesjon		Sivilingeniør. 5 - eller 6 årig.	
	Fiskehelse - akvamedisin	Integrert master eller profesjon		5- eller 6 årig.	
	Havteknologi	Integrert master eller profesjon		Sivilingeniør. 5- eller 6 årig.	
	Biologi	120 sp./ Mastergrad			
	Havteknologi	120 sp./ Mastergrad			

NMBU, Norges miljø og biovitenskaplige universitet	Akvakultur	180 sp./ Bachelor	Ås		
	Aquaculture	120 sp./ Mastergrad	Ås		x
	Aquatic Food Production - Safty and quality (AQ-food)	120 sp./ Mastergrad	Avhenger av emnevalg	Samarbeid mellom NMBU, NTNU og Uol (Reykjavik)	x

Her presenteres eksisterende utdanningstilbud reiseliv og idrett ved Nord universitet og UiT:

Institusjon	Studium	Type studie	Stuedsted	Kommentarer
Nord universitet	Adventure Knowledge	1. sp	Bodø	Samlingsbasert
	Extreme environments	1. sp	Nordland/ Bodø	1 samling; deltakelse på turer i Nordland/ Bodø.
	Ferdighets- og prestasjonsutvikling i idrett	1. sp	Levanger/ Meråker	Deltidsstudium tilrettelagt for toppidrettsutøvere primært innen langrenn og andre utholdenhetsidretter. Samarbeid med videregående skole.
	Fleksibel videreutdanning i personlig trener	1. sp	Nett	
	Fleksibel videreutdanning i trening	1. sp	Nett	
	Friluftsliv	Årsstudium	Bodø	Praktisk og teoretisk studie. 60 utedøgn.
	Idrett	Årsstudium	Levanger	Praktisk og teoretisk. Mulig del av bachelorgrad.
	Idrett	1.	Levanger/ Meråker	Bachelorfordypning, deltidsstudium over 2 semester. Må ha bestått 30 sp. av årsstudium i idrett.

Nord universitet	Idrett	Års-studium, 2 år	Meråker	Deltidsstudium over 2 år. Engelsk og Norsk undervisningsspråk. Tilrettelagt for idrettsutøvere på høyt nivå innen langrenn og skiskyting.
	Idrettsvitenskap	Bachelor, 3 år	Levanger	
	Kroppsøving og idrettsvitenskap	Master, 2 år	Levanger	Nett- og samlingsbasert. Opptakskrav: Lærer, barnehagelærer eller fysioterapeut.
	Personlig trener	Års-studium	Bodø	
	Trening	Bachelor, 3 år	Bodø	
	Uteområdet som læringsarena	30, sp.	Levanger	Samlingsbasert. 3 samlinger per semester (fredag-lørdag) 1 høsttur med overnatting (fredag-lørdag).
	Kompetanse for kvalitet: Kroppsøving 1 for 1.-10. trinn	1. sp	Nett- og samlingsbasert	4 samlinger på 3 dager per semester.

UiT, Norges arktiske universitet	Artic Adventure Tourism	Bachelor, 3 år	Alta	15 studieplasser
	Artic Nature Guide	Årsstudium	Svalbard	
	Arktisk friluftsliv	Årsstudium	Alta	24 studieplasser
	Arktisk friluftsliv og naturguiding	Bachelor, 3 år	Alta (2. studieår gjennomføres på Svalbard)	1. Studieplasser. Undervisning på norsk i 1. og 3. semester. Deler av undervisning på engelsk.
	Idrett	Årsstudium	Alta og Tromsø, nett og samlingsbasert	20 studieplasser i Alta, 20 studieplasser i Tromsø, 25 studieplasser på nett- og samlingsbasert studium.
	Idrettsvitenskap	Bachelor, 3 år	Alta og Tromsø	20 studieplasser Alta, 30 studieplasser Tromsø
	Idrettsvitenskap	Master, 2 år	Alta	Samlingsbasert 4 ukesamlinger per semester. 1-2 av samlingene kan være i Tromsø av faglige hensyn.
	Naturbasert reiseliv og entreprenørskap	Årsstudium, 1 år	Nettbasert	
UiT, Norges arktiske universitet	Reiselivsledelse	Erfaringsbasert master	Alta og Tromsø	70% progresjon, samlingsbasert i reiselivets lavsesong. 3 og 2 samlingsuker på 3 dager per semester. Oppstart i januar.
	Tourism Studies	Master, 2 år	Alta	15 studieplasser

Vedlegg 7

Nordland Fagskole

Reiseliv:

Nordland fagskole har en avdeling; Opplevelsesbasert reiselivs hvis primæraktivitet er høyere yrkesfaglige studietilbud innen opplevelsesbasert reiseliv. Avdelingen tilbyr i dag to studieprogrammer for reiseliv- og opplevelsesnæringene:

- ▲ Reiseliv og opplevelser (60 studiepoeng, deltidsstudium over to år, samlings- og nettbasert)
- ▲ Bærekraftige matopplevelser (90 studiepoeng, deltidsstudium over tre år, nett- og samlingsbasert).

Avdelingen har også en betydelig sekundæraktivitet tilknyttet digital kursvirksomhet gjennom Kompetanse Norges bransjeprogram for reiselivsnæringen.

Avdelingen har geografisk base i Svolvær, men fasiliteter tilbud både i Narvik, Mosjøen, Stjørdal og Otta.

Avdelingen er per høsten 2022 positive til å igangsette nye tilbud- og generere reiselivsspesifikk aktivitet tilknyttet studiested Nesna, og har med bakgrunn i forespørselen (med kort frist) utredet muligheter for perioden 2023- 2026, presentert i vedlegg X følgende mulighetsrom fra 2022-2026:

Kortsiktige muligheter:

- ▲ Opprettelsen av studiested Nesna som del av 'Reiseliv og opplevelser' fra høsten 2023 ut fra suppleringsopptak til eksisterende kull som startet høsten 2022, eller helst etablering av nytt kull ved studiestedet med oppstart høsten 2024
 - ◆ Behov: 20% koordinatorstilling for programmering av fysiske samlinger tilknyttet studiested, praksisoppfølging, vurderingsarbeid, veiledning og oppfølging av studenter tilknyttet studiestedet.
- ▲ Muligheter for å bruke campus Nesna som base for enkeltsamlinger for studiet Bærekraftige matopplevelser.
 - ▲ Behov: Tilfredsstillende infrastruktur til å gjennomføre matverksted på Campus?
- ▲ Benytte campus Nesna som arena for bransjespesifikk kursvirksomhet for reiseliv- og opplevelsesnæringene i Nordland/Salten/Helgelandregionen

Langsiktige mål for avdelingen som kan knyttes til studiested/campus Nesna:

Avd. Opplevelsesbasert reiseliv ser muligheter til å kunne utvikle nye tilbud og potensielt etablere fagmiljøer på Nesna tilknyttet følgende strategifestede studietilbud:

- ▲ Utvikling- og opprettelse av Campingstudium (30 studiepoeng)
 - ◆ Studieplan utvikles per høsten 2022 i samarbeid med Norsk Turistutvikling AS. Mål om NOKUT-godkjenning i løpet av vår/sommer 2023.
 - ◆ Mulig oppstart vår/høst 2024. Avhenger av:
 - ➔ Finansiering av studieplasser
 - ➔ Ansettelse av faglig ansvarlig 50%
 - ➔ Ansettelse av utdanningsfaglig ansvarlig 50%
- ▲ Utvikling- og opprettelse av studium innen Event- og arrangementsledelse (30-60 studiepoeng)
 - ◆ Studieplan utvikles i 2023. Mål om NOKUT-godkjenning i løpet av vår/sommer 2024.
 - ◆ Mulig oppstart høst 2024/høst 2025. Avhenger av:
 - ➔ Finansiering av studieplasser
 - ➔ Ansettelse av faglig ansvarlig 50%
 - ➔ Ansettelse av utdanningsfaglig ansvarlig 50%
- ▲ Utvikling- og opprettelse av Guidestudium (30-60 studiepoeng)
 - ◆ Studieplan utvikles i 2024. Mål om NOKUT-godkjenning i løpet av vår/sommer 2025
 - ◆ Mulig oppstart høsten 2026. Avhenger av:
 - ➔ Finansiering av studieplasser
 - ➔ Ansettelse av faglig ansvarlig 50%
 - ➔ Ansettelse av utdanningsfaglig ansvarlig 50%

FOTNOTER

1. <https://www.nord.no/no/om-oss/studiesteder/nesna/Documents/Mandat-utviklingsprosjekt-nesna-2022-2023.pdf>
2. <https://sea-eu.org>
3. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-5-20222023/id2931400/>
4. <https://hkdir.no/rapportar/tilstandsrapport-for-hoeyere-utdanning-2022>
5. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-14-20192020/id2698284/>
6. <https://www.nord.no/no/om-oss/universitetet/tall-og-fakta/Documents/Tildelingsbrev-2022-Nord-universitet.PDF>
7. <https://www.nord.no/strategi>
8. <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/voksende-byer-og-aldrende-bygder>
9. Index Nordland
10. <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/befolkningsframskrivinger-for-kommunene-2020-2050>
11. [IndeksNordland2023ny-web.pdf \(squarespace.com\)](#)
12. <https://www.menon.no/publication/helgelandsregionen-en-mulighetsstudie-frem-mot-2035/>
13. [Et historisk skifte: Snart flere eldre enn barn og unge - SSB](#)
14. <https://hkdir.no/rapportar/tilstandsrapport-for-hoeyere-utdanning-2022>
15. [Befolkningens utdanningsnivå \(ssb.no\)](#)
16. <https://hkdir.no/rapportar/tilstandsrapport-for-hoeyere-utdanning-2022>
17. <https://hkdir.no/rapportar/tilstandsrapport-for-hoeyere-utdanning-2022>
18. [Nå er det over 300 000 studenter i Norge \(ssb.no\)](#)
19. Index nordland

20. [Dette er de største studiestedene i Norge \(ssb.no\)](https://ssb.no)
21. [Universitet og høyskoler \(ssb.no\)](https://ssb.no)
22. Arsrapport-2021-2022-Nord-universitet.pdf
23. Statistikk samordna opptak; alle studier rangert etter søkere førstevalg per plass. Apriltall 2022.
24. [Strategi 2030 - Nord universitet](https://norduniv.no)
25. [Campus BLÅ Videregående skole \(campusbla.no\)](https://campusbla.no)
26. [European University of the Seas \(sea-eu.org\)](https://sea-eu.org)
27. Tildelingsbrev Nord universitet 2023
28. [Vocational education and training in Europe: Croatia 2020 | CEDEFOP \(europa.eu\)](https://europa.eu)
29. [Demmabakken studentboliger \(studentinord.no\)](https://studentinord.no)
30. [Overnatting og camping | Nesna | Campingplass | Kysteveien | Helgeland | Topcamp | Topcamp](https://nesna.no)
31. Tildelingsbrev Nord universitet 2023
32. Suksess i samspill med hele Helgeland (nord.no)
33. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/havbruksstrategien-et-hav-av-muligheter/id2864482/>
34. [NF-rapport+08_2022+Havbruksnæringens+kompetansebehov+i+Nordland+og+Helgeland.pdf \(unit.no\)](https://unit.no)
35. [Meld. St. 16 \(2020–2021\) - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)
36. <https://arcticseafarm.no/om-oss/>
37. <https://www.havbruksnettverkhelgeland.no/>
38. [Hjem - Nova Sea](https://nova-sea.no)
39. [Om oss - LetSea](https://letsea.no)
40. [Om NIBIO - Nibio](https://nibio.no)
41. [Nofima - vi forsker på mat | Matforskningsinstituttet](https://matforskning.no)
42. [SINTEF Helgeland - SINTEF](https://sintef.no)
43. [Hjem | Nordlandsforskning \(nordlandsforskning.no\)](https://nordlandsforskning.no)
44. [Campus BLÅ Folkehøgskole \(campusblafolkehogskole.no\)](https://campusblafolkehogskole.no)

45. [Studietilbud - Kristen Videregående Skole Nordland \(kvn.no\)](#)
46. [Arssrapport-2021-2022-Nord-universitet.pdf](#)
47. [Fakta om utdanning - Statistisk sentralbyrå \(ssb.no\)](#)
48. [Evaluering av skolefritidsordningen \(SFO\) \(udir.no\)](#)
49. [Rammeplan for SFO \(udir.no\)](#)
50. [Meld. St. 6 \(2019-2020\) - regjeringen.no](#)
51. [Barne- og ungdomsarbeider | Utdanning.no.](#)
52. [Enorm pågang på ny SFO-utdanning – fem søkere til hver studie plass \(khrono.no\)](#)
53. [Meld. St. 6 \(2019-2020\) - regjeringen.no kap. 5](#)
54. [Norge mangler nesten 7000 sykepleiere \(nsf.no\)](#)
55. [Kompetanseløft 2025 - Helsedirektoratet](#)
56. [Strategiområder - Helsedirektoratet](#)
57. [kompetanseloft-2025-2.pdf \(regjeringen.no\)](#)
58. [Tilstandsrapport for høyere utdanning 2022 \(hkdir.no\)](#)
59. [Innspelsmøte om helse- og sosialfagutdanningane - regjeringen.no](#)
60. <https://fagskolen-viken.no/studiested-nesna>
61. [Norge mangler 20.000 vernepleiere](#)
62. [Barnekoordinator - Helsedirektoratet](#)
63. [Helgelandsregionen - En mulighetsstudie frem mot 2035 - Menon Economics](#)
64. [oxford-research-2022-studiesentres-betydning-og-utvikling.pdf \(regjeringen.no\)](#)
65. <https://www.nfk.no/aktuelt/tre-prosent-nedgang-i-sokertall-til-videregaende-skole-i-2021-flere-velger-yrkesfag.31132.aspx>

DELPROSJEKT 2

Rekruttering av studenter og ansatte

Innhold

1 / Innledning	157
1.1 Mandat	157
1.2 Prosjektorganisering	157
2. Profil for studiestedet. «Nær og bærekraftig»	159
2.1 Sammensetning.....	159
3 /Strategi for rekruttering av studenter / mulige profiler for utdanninger	161
3.1 Havbruk	161
3.2 Reiseliv	161
3.2 SFO	162
3.3. Idrettsfag	162
3.4. Skole og Barnehage (eksisterende fag)	163
4 / Virkemidler	165
4.1 Studiestedet Nesna.....	165
Rekruttering via næringsliv og offentlige institusjoner.....	166
Rekruttering av studenter uten grunnleggende studiekompetanse	167
Studenttilbud.....	167
Bærekraftuka	168
4.2. Mulige budskap.....	168
5 / Rekruttering av ansatte	169
Bolig.....	169
Historiefortelling.....	169
Faglige nettverk.....	169
Samarbeid med lokalsamfunnet.....	169
Fotnoter	171

1 / INNLEDNING

1.1 Mandat

Delprosjektet skal utarbeide forslag til strategier og tiltak for rekruttering av både studenter og ansatte, med mål om et godt og bærekraftig student- og fagmiljø på Nesna. Delprosjektet skal fokusere på omdømme og budskap, målgrupper, kanaler og virkemidler som bør brukes i rekrutteringssammenheng.

I arbeidet må delprosjektet ha kjennskap til arbeidet i delprosjekt 1 som skal vurdere studietilbud og fagmiljø til Nesna, og delprosjekt 3 som skal se på velferdstilbud og lokal infrastruktur.

Det er viktig at gruppen jobber seg fram til klare anbefalinger til hovedprosjektet.

Hovedleveranse

Delprosjektet skal levere et forslag til strategi for markedsføring og rekruttering av studietilbudene på Nesna, samt Nesna som studie- og arbeidssted.

Delleveranser

Delprosjektet skal

- ▲ Kartlegge og eksemplifisere gode eksempler nasjonalt eller internasjonalt hvor universitets- og høyskolemiljø har lyktes med å rekruttere studenter og bygge gode fagmiljø utenfor de store byene.
- ▲ Vurdere en egen profil for studiestedet, som markedsføringsarbeidet kan bygge på.

1.2 Prosjektorganisering

Delprosjektleder:

Jan Oddvar Sørnes, professor Handelshøgskolen ved Nord universitet, fram til 15. oktober, og Kristian Sivertsen, daglig leder Raus Bryggeri, formannskapsmedlem Nesna kommune, Nesna.

Prosjektgruppe:

- ▲ Ellen Marie Sæthre-McGuirk, professor fakultet for lærerutdanning, kunst og kultur, styremedlem i Nord universitet, Bodø (til medio februar 2023)

- ▲ Anne Wally Falch Ryan, førsteamanuensis, fakultet for samfunnsvitenskap, Levanger
- ▲ Ida Knutsen, SoMe- ansvarlig i Kvarøy fiskeoppdrett, Lurøy
- ▲ Sylvi Irene Bratteng, studieleder fakultet for lærerutdanning, kunst og kultur, Nesna
- ▲ Per-Stian Michelsen Ekroll, seniorrådgiver kommunikasjonsenheten Nord universitet, Bodø
- ▲ Henrik Storbakk Jensen, studentrepresentant

2. PROFIL FOR STUDIESTEDET «NÆR OG BÆREKRAFTIG»

2.1 Sammensetning

Nær

Utdanningene på Nesna er kjent for å kunne tilby et tett-på undervisningsopplegg med mindre grupper og god og direkte tilgang på fagfolkene. Dette er noe studentene trekker frem som positivt i interne undersøkelser¹, og i studiebarometeret hvor studiestedet hadde landets mest fornøyde lærer- og barnehagelærerstudenter i 2020 og 2022². Dette regner prosjektgruppen som et verdifullt særpreg ved studiestedet, som er naturlig å videreføre ved opprettelse av nye studier.

Skolen har også historisk hatt et tett og nært samarbeid mellom institusjon og kommuner / næringsliv i regionen. Dette nære samarbeidet er noe man bør utvikle både med hensyn til utvikling av studieprogrammer, praksissamarbeid og ikke minst rekruttering til studiene som tilbys.

Nesna som studiested er et naturgitt lite sted, og studentene skal oppleve et nært og tett studiemiljø, samtidig som man er en del av et lite lokalsamfunn med den tryggheten det tilbyr. Naturen er nært på, og stedet tilbyr gode tur og naturopplevelser på hav og fjell i umiddelbar nærhet til klasserommet.

Studentene på Nesna skal oppleve et nært samarbeid med fagpersonalet i tillegg til en praksisnær utdanning hvor man gjennom praksis og besøk kommer tett på bedrifter / skoler / institusjoner, hvilket i sin tur kan virke positiv for rekruttering av nyutdannet fagpersonell i regionen.

Bærekraftig

Ved etablering og revitalisering av studiestedet Nesna har man en unik mulighet til å bygge studiene og profilen til studiestedet rundt FNs bærekraftsmål. Bærekraftsmålene representerer en ny og helhetlig tilnærming til utvikling og samfunnsansvar, omfatter alle land og berører alle deler av samfunnet. Det er derfor gruppens syn at en helhjertet satsning på bærekraft for studiestedet vil sikre institusjonens relevans, ikke bare i regionalt men nasjonalt og internasjonalt.

Denne strategien sammenfaller med Nord Universitets Strategi 2030: «Nord i verden, Kunnskap for fremtiden» og universitetets bærekraftsmål: «å bidra til en miljømessig, sosial og økonomisk bærekraftig utvikling»³.

Bærekraft kan tilbys som fellesfag som «Ex.Phil. Etikk, bærekraft og samfunnsansvar» (7,5 stp) som allerede i fagporteføljen til Nord, i tillegg til innlemming i kjernefagene i de ulike utdanningene. Ved samlingsbaserte studier hadde det vært en fordel at noen bærekraftsfag er felles for alle studenter ved campus, slik at man bygger fellesskap rundt bærekraftstanken som skal være ledende ved studiestedet.

3 /STRATEGI FOR REKRUTTERING AV STUDENTER / MULIGE PROFILER FOR UTDANNINGER

3.1. Havbruk

Kjennetegn/profil:

- ▲ Sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft
- ▲ Internasjonal kulturforståelse
- ▲ Utendørsliv
- ▲ Marin forsøpling
- ▲ Maritim beredskap og sikkerhet

Muligheter:

- ▲ Internasjonale studenter innen relevante emner
- ▲ Mye praksis og feltarbeid, i samarbeid med regionalt næringsliv
- ▲ Årlig strandrydding og beredskapsøvelse

3.2 Reiseliv

Kjennetegn/profil:

- ▲ Sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft
- ▲ Utendørsliv

- ▲ Samskaping med havbruksnæringen
- ▲ Lokal natur, historie og matkultur

Muligheter:

- ▲ SEA-EU
- ▲ Mye praksis og feltarbeid, i samarbeid med regionalt næringsliv
- ▲ Årlig ekskursion og reiselivsfestival

3.2. SFO

Kjennetegn/profil:

- ▲ Sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft
- ▲ Utendørsliv
- ▲ Samskaping med Skole og barnehage
- ▲ Lokal natur, historie og matkultur

Muligheter:

- ▲ Mye praksis og feltarbeid, i samarbeid med regionalt næringsliv
- ▲ Årlig utendørsprosjekt med tilrettelegging for barn og unge i lokalsamfunnet

3.3. Idrettsfag

Kjennetegn/profil:

- ▲ Sunnhet / kosthold
- ▲ Bærekraftig trening – bruk av natur
- ▲ Sosial bærekraft - inkludering

Muligheter:

- ▲ Samarbeid med idrettslag i regionen
- ▲ Praksis og feltarbeid i samarbeid med idrettslag og toppidrett

3.4. Skole og Barnehage (eksisterende fag)

Kjennetegn/profil:

- ▲ Sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft
- ▲ Utendørsliv
- ▲ Praktisk estetiske fag som kunst og håndverk, musikk og idrett

Muligheter:

- ▲ Lærerutdanning 1-10 tilpasset distriktsskoler
- ▲ 4.-5.året: samarbeidsprosjekter initiert av regionale skoler
- ▲ Årlig utendørsprosjekt med tilrettelegging for barn og unge i lokalsamfunnet

4 / VIRKEMIDLER

4.1 Studiestedet Nesna

Prosjektgruppen mener at studiestedet Nesna må tydelig bli markedsført som studiested med alle nødvendige funksjoner og tilbud en student måtte ha behov for. Studiestedet må tydelig komme frem i porteføljen til Nord Universitet under profilen «Nær og bærekraftig», hvor disse verdiene blir tydelig kommunisert.

Man ser ved søkertallene til lærerutdanningen(e) ved Nord Universitet at Nesna har anerkjennelse som et godt sted å ta lærerutdanning, og at to år på rad (2022/2023) har studiestedet hatt flere førsteprioritetssøkere på Grunnskolelærer 1-7, og 5-10. enn de større studiestedene Bodø og Levanger. Dette underbygger gruppens oppfatning om at en tydelig markedsføring av studiestedet og dets kvaliteter er viktig.

Friluftsliv og bruk av naturen i utvidet klasserom-sammenheng og er noe man bør prioritere i markedsføringen.

Studentene bør brukes aktivt i markedsføringen, spesielt i sosiale medier. Man har sett småkommuner ha suksess med type «bygde-influensere» hvilket dagens studenter kunne deltatt i.

I tillegg til ordinære metoder for rekruttering av studenter, har vi sett på følgende aktiviteter for å skape oppmerksomhet og kunnskap om Nesna og Helgeland:

1. **Bærekraftseilas** langs nordlandskysten med NRK på slep. Vi bemanner båten med ulike mennesker, og drar innom havner der vi møter lokale innbyggere, ildsjeler og gründere, næringsaktører og artister. Ulike ordstyrere som historieprofessor Steinar Aas, forsker Maiken Bjørkan (EmpowerUs), NRKs Knut Folkestad m.fl.

Mulige samarbeidspartnere: Coop Nordland, SpareBank 1 Nord-Norge/ Helgeland Sparebank, oppdrettsbedrift, Visit Helgeland, Nord universitet, kommuner, Nordland fylkeskommune, Innovasjon Nordland osv.

- 2. Verdensomspennende videokonkurranse «Gullbillett til Nesna»:** Unge mennesker fra alle verdenshjørner sender inn video – via en eller flere digitale plattformer – med argumenter for hvorfor de ønsker å vinne gullbillett til Nesna. Vi tilbyr gratis reise, seilas, orientering om utdanning og næringsliv samt VIP-pass til Trænafestivalen. Hensikten er å overbevise 2-3 personer til å etablere seg i eller rundt Nesna, enten gjennom utdanning og/eller arbeid.

Rekruttering via næringsliv og offentlige institusjoner

Campus Nesna bør aktivt søke forpliktende samarbeidsavtaler med kommuner og næringsliv i regionen. Gjennom slike samarbeid får man en dialog over utdanningsbehov både innen ordinære utdanninger og EVU. Bedriftene selv kan bidra til rekruttering gjennom å (1) heve kompetansen til sine ansatte ved studere på Nesna, eller (2) samarbeid om markedsføring av relevante studier for å øke sin rekrutteringsvenne.

Flere av omkringliggende kommuner har incentivordninger for lærerstudenter, dette er noe som bør ses på i samarbeid med næringslivet.

Rekruttering av studenter uten grunnleggende studiekompetanse

Det er kun 34,3% av ungdom i fylket som velger studiespesialisering⁴. I SSB sin statistikk over befolkningens utdanningsnivå i Nordland i 2021 er det i aldersgruppen 20-29 år 7724 personer med kun grunnskolenivå eller uoppgitt/ikke fullført utdanning⁵. Det er gruppens oppfatning at prosjektet bør søke ordninger for å kvalifisere denne gruppen for studier, enten gjennom forberedende fag eller gjennom fagskoletilbud.

Studenttilbud

Nesna er et lite studiested uten den store floraen av tilbud som man finner ved større studiesteder. Derfor er det viktig at institusjonen legger til rette for at studenter og ansatte kan benytte seg fritt av fasilitetene man har på campus:

- ▲ Gratis trening for studenter og ansatte (idrettshall, svømmebasseng, styrketreningsrom og utendørsaktiviteter som kajakk/kano, fjelltur, fiske og ski).

- ▲ Introduksjonsprogram i samarbeid med vertskommune(r) og bedrifter for å bli kjent med natur og samfunns- og næringsliv. (kajakkurs etc)
- ▲ Årlig avslutning – på tvers av studieretninger – der hvert førsteårskull har ansvar for ulike delelementer (destinasjon/lokalitet, aktiviteter og mat).

Bærekraftuka

En kan arrangere «bærekraftsuka» hvor man har fokus på bærekraft i et samarbeid mellom institusjon-studenter-næringsliv-kommune. Her kan man invitere inn ungdomsskole/videregående for å relevantgjøre institusjonen blant aldersgruppen(e)

4.2. Mulige budskap

De mest fornøyde studentene studerer på Nesna!

Du forlenger livet på Nesna.

- ▲ 15 000 minutter per år (40 minutter per dag)
- ▲ 3-årig utdanning: 44 000 minutter (30 dager/en hel måned)
- ▲ 10 år: 150 000 minutter (104 dager)
- ▲ 50 år: 750 000 minutter (520 dager)

Du sparer penger på Nesna.

- ▲ Bo/levestandardene er 5000kr mindre pr mnd enn i en storby

Du blir rik på vennskap og naturopplevelser på Nesna.

5 / REKRUTTERING AV ANSATTE

Det er gruppens mening at ved rekruttering av ansatte kan man bruke stor grad av samme virkemidlene som ved rekruttering av studentene.

Institusjonen bør markedsføre seg selv aktivt og tydelig, og kommunisere fordelene ved å jobbe og bo i et mindre sted som Nesna, for eksempel lavere levekostnader, en mer familievennlig livsstil, vakker natur og kulturelle opplevelser.

Bolig

Gruppen er kjent med at Nesna kommune jobber for å få bygd boliger med havutsikt med høy arkitektonisk kvalitet i nærhet til campus. Her er det mulighet for at Nord universitet kan leie en eller flere boliger til rekrutteringsboliger for nyansatte / utveksling / besøkende ansatte.

Historiefortelling

Man bør ta tak i de gode historiene rundt ansettelse på Nesna. Det er de siste årene ansatt en god del yngre fag- og administrativt ansatte. Man bør lage profilintervjuer med disse og hvorfor de valgte Nesna med fokus på kvalitetene som er der (natur, nærhet og oppvekstvilkår).

Faglige nettverk

Institusjonen bør utvikle og markedsføre sine faglige nettverk og samarbeid med andre lignende institusjoner både nasjonalt og internasjonalt.

Samarbeid med lokalsamfunnet

Institusjonen bør samarbeide med lokalsamfunnet for å skape en positiv oppfatning av Nesna som et sted å jobbe og bo. Dette kan være gjennom samarbeid med lokale bedrifter og organisasjoner, samt å delta i lokale arrangementer og festivaler.

FOTNOTER

1. Intern spørreundersøkelse blant studenter 26.10.22, Utviklingsprosjektet
2. Studiebarometeret 2020 / 2022
3. <https://www.nord.no/no/om-oss/universitetet/strategi/barekrafts-mal>
4. <https://www.kbnn.no/artikkel/ungdom-i-nord-status-og-utvikling>
5. <https://www.ssb.no/statbank/table/13677>

DELPROSJEKT 3

Velferdstilbud og lokal infrastruktur

Innhold

1 / Innledning	177
1.1 Mandat	177
1.2 Prosjektorganisering	178
Kunnskapsgrunnlag	180
2 / Hvordan gjøre Nesna til et attraktivt studiested?	183
Samfunnsutvikling	184
Erfaringer fra andre studiesteder	186
Forslag	188
Framtidsscenario	189
Vurderinger	189

1 / INNLEDNING

1.1 Mandat

Delprosjektets mandat var å komme med forslag til konkrete velferdstiltak som bør iverksettes for å skape et godt student- og arbeidsmiljø på Nesna. Forslagene skulle inkludere eventuelle infrastrukturtiltak som det er viktig at man får løst på Nesna og i regionen for å øke attraktiviteten for både fagpersoner og studenter. Når prosjektet avsluttes vil resultatet innarbeides i campusutviklingsplanen til studiested Nesna, der dette er relevant.

Delprosjektet har innhentet kunnskap om hva kommunale og regionale myndigheter kan tilrettelegge for, med hensikt om å avklare hvem som kan bidra med velferdstilbud og lokal infrastruktur.

Gruppen har jobbet seg fram til klare anbefalinger til hovedprosjektet.

Hovedleveranse

- ▲ Delprosjektet foreslår en plan for oppbygging av velferdstilbud og infrastrukturtiltak for ansatte og studenter på Nesna, både i kommunen og regionen.

Delleveranser

Delprosjektet har:

- ▲ Undersøkt best practise fra mindre studiesteder nasjonalt og internasjonalt som har bygd opp gode studenttilbud utenfor de store byene.
- ▲ Kartlagt velferdstilbud ved øvrige studiesteder ved Nord universitet og foreslå tiltak ved campus Nesna.
- ▲ Utarbeidet forslag til incentivordninger som offentlige og private virksomheter kan etablere for å bidra til rekruttering både av studenter og ansatte til et godt fagmiljø.
- ▲ Foreslått infrastrukturtiltak med hensyn til bolig, kommunikasjon og steds kvaliteter.

1.2 Prosjektorganisering

Delprosjektleder: Inga Lill Sundset

Prosjektgruppe:

- ▲ Halvor Hilmersen, Nesna kommune
- ▲ Elbjørg Larsen, Herøy kommune
- ▲ Lena Jørgensen, Studentinord overtok 01.01.23 etter Truls Dahl.
- ▲ Hanne Maren Reistad, Kristen videregående skole Nesna
- ▲ Alf Schei Martinsen, Nord Universitet og RKK Vefsn
- ▲ Anne Vottestad, studentrepresentant
- ▲ Unni Måsøy, Westcon
- ▲ Jordy Lokhorst, studentrepresentant

Status pr. i dag

I juni 2019 gjorde styret ved Nord universitet sitt endelig vedtak om å legge ned campus Nesna. 30. april 2019. I forkant av styrebehandlingen av studiestedsstruktur ved Nord universitet, ble Folkeaksjonen for høyere utdanning på Helgeland etablert og i løpet av to år var de sterkt medvirkende til at Nesna ble en helt sentral sak i stortingsvalgkampen høsten 2021. Å gjenopprette et studiested på Nesna var en viktig sak i den nye Ap-Sp-regjeringens plattform og i deres alternative budsjett. Den 1. desember kunne så Ola Borten Moe fortelle Stortinget at han hadde gitt Nord universitet marsjordre om å reetablere studiestedet Nesna under sin paraply, og at det skulle ansettes en Nesna-ansvarlig.

I styremøtet den 9. desember vil vedtaket om endelig studieportefølje for studieåret 2022/2023 tatt 28. oktober, som blant annet innebar at opptaket til barnehagelærerutdanning og grunnskolelærerutdanningene 1 til 7 og 5 til 10 på Helgeland ble lagt til Mo i Rana, gjøres om. Dette for å kunne gjøre en utlysning allerede til våren i Samordna opptak.

De nye kullet med studenter på barnehagelærerutdanningen er fylt opp. Nesna har også 52 studenter innenfor forskjellige tilbud om videreutdanning for lærerfaget.

- ▲ Barnehagelærer: 30 plasser pr kull
- ▲ Grunnskolelærer, 1.-7. trinn: 30 plasser pr kull
- ▲ Grunnskolelærer, 5.-10 trinn: 40 plasser pr kull

Det er 60 ansatte ved Nord Universitet som er registrert med Nesna som arbeidsted.

Omstillingsarbeidet i Nesna skal bidra til økt robusthet og styrke utviklingsevnen i næringslivet og i Nesna kommune. Formålet er at Nesna skal være en attraktiv kommune å bo i og attraktiv for næringsetableringer.

På velferdssiden har Studentinord levert følgende tjenester; kantinedrift åpen og tilgjengelig ifb med studiesamlinger, og andre bestillinger til arrangementer og lignede. Kantina er delvis oppgradert med ny maskinpark og leverer et fullverdig tilbud når det er åpent. Driften er ikke lønnsom per i dag, men drives ved hjelp av Nesna-tilskuddet. Videre har Studentinord et bredt utvalg av studenthybler og studentleiligheter til en pris som er lavere enn ved de fleste andre studiestedene i Norge. Det er i dag i overkant av 70 tilgjengelige hybelenheter, og disse leies ut både til korttids- og langtidsleie. Et svært lavt antall studenter (under 10) bor der fast.

Rabben barnehage og Studentinord har en samarbeidsavtale som sikrer tilrettelegging for studenter:

- ▲ Barnehagetilbud for studenter som er på samlinger på Nesna.
- ▲ Eksamensgaranti: tilsyn for syke barn på foreldrenes eksamensdager
- ▲ Utvidet åpningstid i eksamensperioder.
- ▲ Bygging av nettverk mellom studentforeldre.

Tilbudet er lite brukt.

Studentinord har også en fast tilsatt rådgiver i 40% stilling som driver rådgivningstjenesten og bidrar til aktivitet og engasjement i studentgruppen som studentvert. Ved sykdom har rådgivningssamtaler blitt tilbudt som en digital løsning. Pågangen og behov er svært lite, ingen andre studiesteder har tilsvarende ressurs tilgjengelig sammenlignet med studenttallet. Rollen har imidlertid vært viktig særlig knyttet til studentvert-oppgaver som bidrar til aktivitet og tiltak ifb med studiestart og eksamensperioder.

Studentinord har også over det siste året arbeidet aktivt med å bistå studentorganisasjonen med å få Nesna involvert i studentdemokratiet på en god måte. Dette er man nå godt i gang med og Nesna-studentene ligger nå under paraplyen Studentorganisasjonen på Helgeland. På Nesna ligger alt til rette for en aktiv fritid. Studenter som ønsker å låne utstyr til ulike aktiviteter kan ta kontakt

med BUA. Studentinord opplever lokalsamfunnet som en aktiv pådriver for aktivitet og deltakelse i nærmiljøet.

Kunnskapsgrunnlag

Som kunnskapsgrunnlag er Studentenes helse- og trivselsundersøkelser (SHoT) fra 2018, 2021 og 2022 lagt til grunn. SHoT kartlegger studentenes helse og trivsel i bred forstand, med hovedvekt på psykososiale forhold. SHoT gir viktig innsikt i hvordan studentene har det og hvordan velferdstilbudet til studenter kan forbedres. Dette er Norges største studentundersøkelse om temaet. SHoT undersøkelsen har fått noe kritikk for spørsmålsstillingene sine, samt varierende svarprosent. Det anses likevel å være valide tall gitt at tendensene og resultatene vi kan lese ut av SHoT-undersøkelsen er i samsvar med øvrige store nasjonale, og regionale undersøkelser gjort knyttet til barn og unge. Herunder de store UNGundersøkelsene, UNGdata osv. Hovedtrekkene går i retning av redusert psykisk og fysisk helse, dårlig selvbilde og stor grad av ensomhet.

Det ble gjennomført innspillmøter 4. oktober 2022 i Mo i Rana og 5. oktober 2022 i Brønnøysund. I tillegg til møte med referansegruppa for utviklingsprosjektet. Det er også kommet innspill fra regionrådene, Nesna kommune og fra representantene i delprosjektgruppen. Det er gjennomført en spørreundersøkelse blant nåværende studenter mens de var på samling på Nesna i november 2022. Det ble også gjennomført en workshop blant ansatte ved Nord universitet på Nesna i januar 2023.

I tillegg ble det gjennomført en studietur for delprosjektgruppen til Høgskolen i Volda i månedsskiftet oktober/november i 2022. Vi har også fått informasjon fra Universitetet i Urbino, Italia og gjennomført en digital studietur til UNIS på Svalbard i februar 2023.

Møte med Ungdommens fylkesråd i Nordland

Foto: Hans-Petter Sørensen

2 / HVORDAN GJØRE NESNA TIL ET ATTRAKTIVT STUDIESTED?

Nesna har en lang historie som studiested i Norge. På Nesna ble den Offentlige lærerskolen etablert i 1918, og var den andre eldste institusjonen for høyere utdanning i Nord-Norge. Den tidligere høyskolen hadde over 1000 studenter med ca 120 ansatte.

Nesna er omstillingskommune og man må se både på utviklingsarbeidet for kommunen og regionen som sådan, og utviklingen av Nesna som studiested. I forslaget er det lagt vekt på at man må se utviklingen av Nesna som studiested i flere trinn;

- ▲ Nåværende status for studiestedet
- ▲ Tiltak som kan iverksettes kort sikt
- ▲ Tiltak på lengre sikt

På bakgrunn av studentundersøkelser og inspirasjon fra andre studiesteder er det enkelte kjerneelementer som må ligge til grunn for å skape et attraktivt studiested:

Et attraktivt studiested har et fysisk og sosialt miljø som fremmer studentenes læring, vekst og velvære. Selve undervisningsbyggene må inneha moderne og funksjonelle undervisningsrom, studieområder og fellesrom som innbyr til læring og sosial interaksjon.

Studiesteder som lykkes får studentene til å føle seg knyttet til campus, medstudenter og lokalsamfunnet. Dette oppnås ved å gi studentene muligheter for å engasjere seg i studentaktiviteter, delta på interessante arrangementer og gode møtesteder som bidrar til en studentkultur for inkludering og mangfold.

Tilby kvalitetsboliger: Studentboligene skal være rene, trygge og komfortable. Campus bør tilby ressurser som treningsfasiliteter, helsetjenester og sunne kantinetilbud.

Og ikke minst. Nesna kan bli en av Europas grønneste studiesteder.

Oppmuntre til bærekraft: Studiestedet kan redusere sin miljøpåvirkning og fremme bærekraft ved å iverksette grønne initiativer som resirkulering, delingsøkonomi, energieffektive bygninger og bærekraftige transportalternativer.

Prosjektgruppa har valgt å konsentrere seg om fire målgrupper:

- ▲ Samlingsstudentene
- ▲ Ansatte med/uten familie
- ▲ Heltidsstudenter som er ved studiestedet fast
- ▲ Sommerskolestudenter

Samfunnsutvikling

Helgeland og Nesna er i en positiv utvikling med mange store industriprosjekter som er under etablering, og Nesna har bla en hjørnesteinsbedrift, Westcon, som er aktuell som leverandør til den kommende havvindsatsingen i Norge.

Omstillingsprosjektet for Nesna skal bidra til økt robusthet og styrke utviklingsevnen i næringslivet og i Nesna kommune. Formålet er at Nesna skal være en attraktiv kommune å bo i og attraktiv for næringsetableringer. Omstillingsarbeidet skal bidra til 250 nye arbeidsplasser i løpet av omstillingsperioden (utgangen av 2025), i hovedsak innenfor havbruk, industri og utdanning, og 600 nye innbyggere.

I tillegg er Helgeland et stadig viktigere område for reiseliv. Opplevelsesbasert reiseliv er stadig viktigere for å skape en attraktiv region, ikke bare for tilreisende, men også for studenter og ansatte for å skape bo- og blilyst gjennom bidrag til den såkalte kveldsøkonomien. Et godt kulturtilbud og et variert utvalg av serveringssteder bidrar til økt attraktivitet og trivsel. Reiselivet skiller seg fra en del andre næringer og industrier ved at produksjon og forbruk skjer på samme sted. Det er grunnen til at turismen i stor grad påvirker samfunnet det utøves i. En sterk reiselivsektor kan bidra til bedre samferdsel og kollektivtilbud i regionen gjennom at tilreisende øker etterspørselen og bruken av de ulike tilbudene.

Samferdselstilbud

I 2021 pendlet ca 100 personer til Nesna pga jobb fra andre kommuner i Norge. I dette utviklingsprosjektet er det en forutsetning at det skal bidra til utvikling på hele Helgeland, ikke bare Nesna. Da forutsettes det at det må legges opp til gode muligheter for å pendle til Nesna, enten det er pga jobb, utdanning eller kortere kurs.

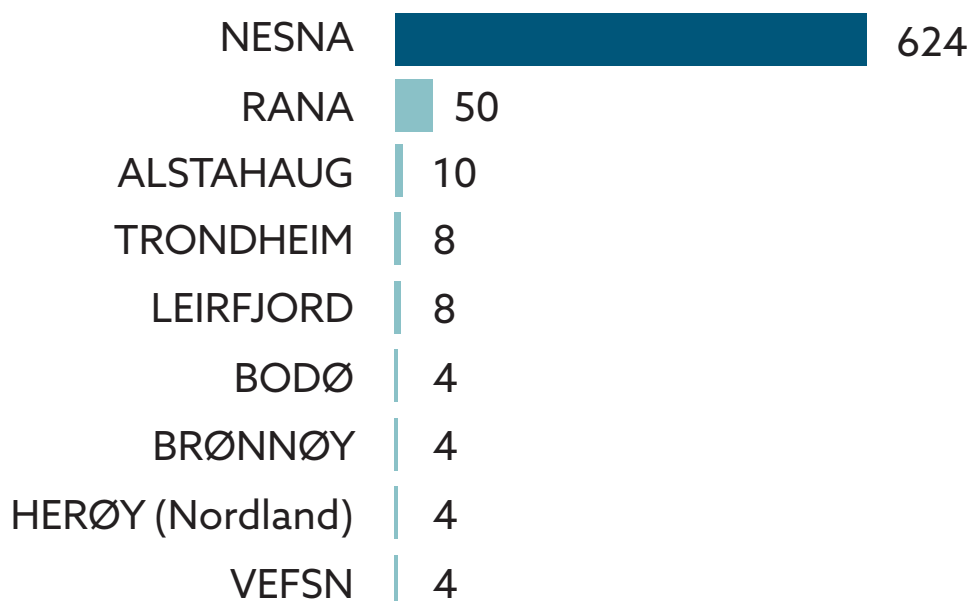
I dag er det to bussavganger t/r Levang- Sandnessjøen. En om morgenen og en om ettermiddagen. Fra Mo i Rana er det tre avganger t/r Nesna, hvor av den ene medfører bussbytte i Utskarpen. Det er i dag ingen direktebuss til flyplassene verken i Sandnessjøen, Mosjøen eller Mo i Rana. I tillegg korresponderer ikke toget nordfra med bussavgangene fra Mo i Rana til Nesna.

For noen år siden var det mulig å pendle med hurtigbåten fra øyene på Helgelandskysten t/r Nesna, men hurtigbåtenes tidtabeller gjør det ikke lenger mulig å følge ordinær undervisningstid eller kontortid på Nesna. Dette gjelder spesielt øykommunene Dønna og Herøy.

Mange pendler derfor med egen bil i dag, både blant studenter og ansatte. For å gjøre det mer attraktivt må det være trygge pendlerveier og muligheter for elbillading på studiestedet.

Indre Helgeland regionråd har over flere år spilt inn behovet til RTP for en utbedring av veien fra Mo i Rana over Bustneslia. Det er en vei med mye trailertransport pga fiskeindustrien, og vinterstider spesielt, får mange problemer over Bustneslia og farlige trafikksituasjoner kan oppstå.

Antallet sysselsatte i Nesna etter bostedskommune:

Erfaringer fra andre studiesteder

Delprosjektgruppa har brukt studiebesøk og nasjonale studentundersøkelser som underlag for de foreslåtte forslagene. (Sivertsen, 2022) Tilbakemeldingene er tydelige på at et godt studiemiljø med god kvalitet på studiene gjør studiestedene attraktive. SHoT-undersøkelsen viser at store flertall av studentene (75 %) er fornøyde med studiestedet. Eldre studenter er mer fornøyd enn yngre studenter, og studenter i Midt-Norge og Vestlandet er mer fornøyde enn studenter i Nord-Norge og i Sør-Øst Norge.

Tilbakemeldingene og erfaringene fra studiested som har lyktes med å skape et godt studiested er at et godt studiemiljø skapes gjennom god samhandling mellom lokalsamfunnet, studentorganisasjonene, universitetet og studentsamskipnaden. Oppstartsucene legger positive føringer for resten av studietiden hvis man får til gode aktiviteter og arrangementer som gir mulighet for å bygge relasjoner. Ikke bare mellom studenter, men også mellom studenter og ansatte, og ikke minst også ansatte seg imellom. I oppstartsucene bør man legge til rette for å bygge relasjoner og også avklare forventninger. Dette kan gjøres gjennom grundig og god informasjon som er tilgjengelig på flere plattformer, en til en samtaler og arrangementer.

Det er allerede i dag fadderperiode på Nord universitet i samarbeid med studentorganisasjonene, Nord Universitet og studentsamskipnaden Student i Nord. Her bør også næringslivet, vertskommunen Nesna og andre aktører som KVN (Kristen Videregående skole) kobles på formelt. Det anbefales også at oppfølgingslærer og praksisgruppe møtes så tidlige som mulig i semesteret.

Noen arrangementer på Nesna er allerede i samarbeid med KVN slik som «Bli kjent med Nesna» og rebusløp. Det er også en studentvertfunksjon ved studiestedet, men den bør videreutvikles og det er også viktig å se på det totale tilbudet for alle studentene ved Nord universitet. Lokal tilstedeværelse er viktig for å skape de nødvendige båndene med samarbeidspartene som f.eks vertskommunen. Men en strategi for tilgjengeliggjøring av velferdstilbud gjennom digitalisering vil kunne gi et bedre og mer samlet godt tilbud for alle studiesteder tilknyttet Nord Universitet.

Tilbakemeldingene er også tydelige på at ansatte også må få egne oppstartsarrangement og muligheter for å bli kjent seg imellom og også med lokalsamfunnet. Spesielt unge nyansatte uten tilhørighet til stedet og uten partner/familie trenger gode system for å få en god velkomst og start. Et godt kulturliv og gode muligheter for friluftsliv gjør et sted attraktivt utover det som selve arbeidsplassen tilbyr. Spesielt erfaringene fra UniS på Svalbard viste hvor viktig attraktiviteten til det å bo i Arktis betydde for rekrutteringen. Tilbakemeldingene fra Svalbard peker også på viktigheten av å gjøre en vurdering av hvilke målgrupper man ønsket å tiltrekke seg. En for vid satsing kan bidra til at

det ikke blir en satsing på noen, så det å være bevisste på hvilken studentgruppe man ønsket å nå, hvilke typer ansatte ville trives i lokalsamfunnet osv, gjør at man kan rekruttere på en mer treffsikker måte.

En tidligere studie gjort av Telemarksforskning i samarbeid med Kunnskapsverket viser at kommuner som satser på kultur kan påvirke tilflyttingen (Vareide 2018). I utgangspunktet så trenger det ikke bety flere innbyggere, men hvilke type innbyggere og sjansen for at tilflytterne i større grad trives og blir. Flere steder har brukt kultur og kulturbygg som en vellykket regional utviklingsstrategi. Et av de mest kjente har til og med fått eget navn – "Bilbao-effekten". Det trenger ikke være internasjonalt anerkjente museum som bygges, men at man får et kulturbygg med mulighet for å lage arrangementer og møteplasser for studenter, ansatte og lokalsamfunnet som helhet, viser blant annet Høgskolen i Volda til som avgjørende for å skape tilhørighet og trivsel.

Tilbakemeldingene på hvilke studiesteder som var attraktive hang også sammen med kvalitet og hvilke fortrinn studiestedet hadde. Høgskolen i Volda har fått et rennommé for sin journalist og mediautdanning, og Svalbard er i særstilling for sin feltbaserte undervisning i Arktis. Hvilke eventuelle nye tilbud som studiested Nesna skal tilby, er det en annen delprosjektgruppe som skal vurdere, og prosjektgruppen har derfor ikke vurdert hvilke tilbud. Det som denne prosjektgruppen vil understreke er viktigheten av at man bygger på Nesna og Helgelands fortinn og bygger kvalitet både i nye tilbud og de eksisterende tilbudene.

Kvaliteten på tilbudene bør sikres gjennom et systematisk studiekvalitetsarbeid med kvalitetsutvalgsrepresentanter på hvert studietilbud. Det anbefales å ha en åpen og transparent dialog med studentene om dette, slik sikres det at både den målbare kvaliteten gjennom f.eks studiebarometeret blir målt, men også studentenes egen opplevelse av kvalitet.

Det må også gjøres en stor innsats for å rekruttere ansatte og studenter til Nesna i de kommende årene. Det er viktig at det er brukte studenter fra Nesna når det gjelder rekruttering. Spesielt når det er utdanningsmesser på Helgeland. Dette kan gjøres i tett samarbeid med studiested Mo i Rana samt Nord sin markedsavdeling og fakultetet. Dette fordi Nesnas suksess er avhengig av å rekruttere studenter, ikke minst fra sitt nærmiljø, hvis man skal kunne levere på oppgaven som regional utdanningsaktør som bidrar til utvikling av nødvendig kompetanse lokalt.

Næringslivet, offentlige virksomheter og kommuner må gis en formell rolle i rekrutteringen av studenter. Da ikke bare når studentene skal rekrutteres inn på studier eller ut i jobb, men også underveis i studiene gjennom praksisplass, deltidsjobb eller sommerjobb.

Forslag

Tiltak som kan iverksettes i første omgang:

- ▲ Samarbeidsavtale med vertskommune og regionråd
- ▲ Opprettelse av en sosial møteplass – ta i bruk den gamle ansattekantinen som sosial møteplass. Studentinord har allerede satt av midler til innkjøp av møbler
- ▲ Samarbeidsavtale med frivillige lag og foreninger for å gi studenter mulighet til å delta i aktiviteter og arrangementer
- ▲ Hospiteringsavtaler med lokale bedrifter og helgelandskommuner
- ▲ Studentvert samt utvikle digitale velferdstjenester i felleskapet med andre Nord-campuser
- ▲ Tett oppfølging med sosiale tiltak under eksamenstiden i tillegg til faglig hjelp
- ▲ Etablering av ladestasjoner i samarbeid med kommunen
- ▲ Flybuss i forbindelse med samlinger
- ▲ Arbeide for bedre korrespondanse mellom buss og tog
- ▲ Satse på kompetansebygging hos ansatte for å bygge nødvendig formalkompetanse
- ▲ En samarbeidsavtale med KVN hvor en kan se på muligheter for felles aktiviteter, elever fra KVN kan spise middag på Nord, faglig samarbeid og felles prosjekter

Tiltak som anbefales iverksettes på lengre sikt:

- ▲ Få tilbake heltidsstudentene
- ▲ Samferdselstiltak tilpasset dagpendling og ukependling
- ▲ Eget studenthus med konsertarena for studenter og lokalbefolkning
- ▲ Studietilbud som underbygger Helgelands fortrinn
- ▲ Sommeruniversitet for både norske og internasjonale studenter
- ▲ Bidra til å styrke Nesnas vertskapsrolle som studiested, arbeidssted og reisemål
- ▲ Sommerjobbgaranti til heltidsstudenter
- ▲ Bruke Campus som vertskap også for studietilbud fra andre tilbydere
- ▲ EVU tilbud tilpasset arbeidslivet på Helgeland
- ▲ Et helhetlig samferdselstilbud tilpasset Helgeland som arbeidsregionen.

Framtidsscenario

Nesna som studiehub på Helgeland med unike tilbud med godt faglig innhold. Nesna i 2040 har 2500 innbyggere og 2500 studenter.

Vurderinger

Det skjer mye på Helgeland og hvis man skal lykkes med en god gjenoppbygging av Nesna som studiested må man klare å få til en felles satsing hvor samfunnsutviklingen går hånd i hånd med utviklingen av Helgeland. Det betyr til at man overordnet må få til gode lokalsamfunn på Helgeland hvor Nesna kan være med og bidra til å dekke dagens kompetansegap slik at man får til en god og bærekraftig samfunnsutvikling. Det bygges opp ny industri og nye næringer samtidig som små kommuner skal levere på stadig flere oppgaver.

Utdanningsløpet er også annerledes enn for få ti år siden da normen var utdanning og etterpå jobb. I dag forventes det at man må både oppdatere seg faglig oftere samtidig som mange også vil komme til å skifte karriere flere ganger i løpet av yrkeslivet.

I tillegg må en gjenreisning av studiested Nesna gjøres på en sånn måte at det er økonomisk bærekraftig over tid, også når de ekstra midlene som er gitt for en periode faller bort. Utfordringene knyttet til dette vil gjøre seg gjeldende på flere områder, eksempelvis gjennom det å skulle kunne klare å holde en kantine gående uten tilskuddet man legger til grunn i dag. Det er også unaturlige begrensinger på hvem kantina kan levere mat til i dag. Tilrettelegge for et offentlig/privat samarbeid hvor kantina også kan levere til andre enn studenter og ansatte vil også kunne garantere bedre økonomi for driften av kantina. Gruppen er bekymret for hvorvidt det lar seg gjøre å gjennomføre foreslått tiltak uten et varig økonomisk insentiv i saken. Å få på plass et tilstrekkelig antall heltidsstudenter vil være avgjørende for å løfte studiestedet.

DELPROSJEKT 4

Organisasjonsform

Innhold

1 / Innledning	195
1.1 Mandat	195
1.2 Prosjektorganisering	195
2 / Krav til organisering.....	197
2.1 Mandat og oppgaver	197
3 / Alternative organisasjonsmodeller	199
3.1 Fagmiljø	199
3.2 Administrativ organisering.....	199
4 / Vurdering	203
4.1 Modell 2: Egen organisatorisk enhet	203
4.2 Modell 4: Sentermodell m/flere eiere	203
4.3 Ivaretagelse av interessenter	204
4.4 Avveiinger	204
5 / Anbefaling	207
Fotnoter	209

1 / INNLEDNING

1.1 Mandat

Delprosjektet skal utrede alternative organisasjonsformer for høyere utdanning på Nesna, og foreslå hvordan den samlede aktiviteten (delprosjekt 1, 2 og 3) på studiested Nesna kan organiseres i fremtiden. I arbeidet kan man høste erfaringer fra organisering av andre studiesteder nasjonalt og internasjonalt som har fungert. Det er viktig at gruppen jobber seg fram til klare anbefalinger til hovedprosjektet.

Hovedleveranse

- ▲ Delprosjektet skal levere et forslag til organisering av den fremtidige virksomheten ved studiested Nesna og hvordan Nord universitet skal tilby høyere utdanning på Nesna i fremtiden.

Delleveranser

Delprosjektet skal vurdere:

- ▲ Mulige organisasjonsformer som sikrer deltagelse/eierskap fra kommunen og næringslivet, fylkeskommunen og regionrådet, med finansieringsmodell.
- ▲ Hvilken autonomi/myndighet som bør finnes på universitetsstedet på Nesna. Disposisjon av ressurser, studiemodeller, studieorganisering m.m.

1.2 Prosjektorganisering

Delprosjektleder:

Pål Pedersen, professor i samfunnsøkonomi ved Handelshøgskolen, Nord universitet

Prosjektgruppe:

- ▲ Lars Peder Brekk, direktør ved Brønnøysundregistrene
- ▲ Arne Langset, tidligere rådgiver Nord universitet og sekretariatsleder Indre Helgeland regionråd
- ▲ Iselin Marstrander, administrerende direktør Nordlandsforskning
- ▲ Ole Gunnar Søgne, tidligere rektor Høgskolen i Bergen
- ▲ Torill Risøy, fakultet for lærerutdanning og kunst og kulturfag, Nord universitet Nesna
- ▲ Andreas Walnum, salgssjef Pon Equipment
- ▲ Anna-Viktoria Bjørsvik, studentrepresentant

Det har vært avviklet 4 møter i delprosjektet; 2 digitale og to fysiske møter, samt en del epostutvekslinger med dokumenter. Delprosjekt 4 har også deltatt i fellesmøter i prosjektet og dermed fått tilgang på informasjon om arbeid og ideer i de øvrige delprosjektene underveis i prosjektperioden, som har vært til hjelp i diskusjonene i prosjektgruppa.

2 / KRAV TIL ORGANISERING

Prosjektgruppen har vurdert ulike organisatoriske løsninger som understøtter de målene som er satt for utvikling av virksomheten på Nesna. Disse målene finner vi mandatet for utviklingsprosjektet for Nesna. Prosjektet skal bidra til at Nesna blir et attraktivt universitetssted med et levende campus. I dette arbeidet skal det blant annet sees på studietilbud som kan være aktuelle på Nesna, herunder eventuelle studietilbud levert av andre utdanningsinstitusjoner.

Prosjektgruppen har også vurdert organiseringen opp mot de signaler som er gitt fra politisk ledelse i kunnskapsdepartementet (KD), der mål om å utvikle et Universitetscenter med nye modeller som kan ha overføringsverdi, har vært framhevet.

For å lykkes med målene om å videreutvikle Nesna som et attraktivt studiested med et levende campus, er det viktig at det også etter at utviklingsprosjektet er ferdig, jobbes for økt aktivitet og full utnyttelse av infrastrukturen for høyere utdanning på Nesna. Prosjektgruppen mener dette bør skje innenfor en modell der Nord Universitet sikrer kontinuitet gjennom satsingen på de utdanningene departementet har fastlagt skal tilbys på Nesna, men der det også sikres faglig bredde og utvikling som aktivt legger til rette for flere aktører og etablering av nye studier og forskningsvirksomhet.

Prosjektgruppen vurderer ut fra dette at det er behov for en organisatorisk løsning som innebærer lokal styringsautonomi for å kunne utvikle studiestedet videre, og legge godt til rette for etablering av studietilbud, både fra Nord og andre. Dette innebærer at det må være en sterk lokal administrasjon, som har nødvendige fullmakter, autonomi og myndighet for å ivareta drift og videre utvikling av Nesna.

2.1 Mandat og oppgaver

For å sikre den videre utviklingen av studiestedet etter utviklingsprosjektets slutt anbefaler prosjektgruppen av den fremtidige organisatoriske løsningen på studiestedet får som mandat å:

- ▲ Jobbe for økt aktivitet og full utnyttelse av infrastrukturen for høyere utdanning på Nesna, herunder å inngå avtaler med fakulteter ved Nord, og

andre utdanningsinstitusjoner, for å tilføre nye utdanningstilbud på Nesna.

- ▲ Profilere og markedsføre Helgeland som region for høyere utdanning og forskning.
- ▲ Lokal tilrettelegging for egne og andres studietilbud på campus.

For å ivareta dette mandatet har prosjektgruppen kommet frem til at følgende arbeidsoppgaver bør ledes fra den lokale ledelsen/administrasjonen i den fremtidige organiseringen av virksomheten på Nesna:

- ▲ Videreutvikling av den samlede studieporteføljen på Nesna
 - ◆ Kontakt med samfunns- og arbeidsliv
 - ◆ Avtaleinngåelse med interne og eksterne utdanningstilbydere.
- ▲ Profilering og markedsføring:
 - ◆ Nesna og Helgeland som region for høyere utdanning og forskning.
 - ◆ Markedsføring av campus
 - ◆ Markedsføring av lokale studietilbud
- ▲ Lokal tilrettelegging av infrastruktur og servicetilbud for Nords egne og andres studietilbud på campus.

3 /ALTERNATIVE ORGANISASJONS-MODELLER

3.1 Fagmiljø

Prosjektgruppen har vurdert det som viktig at fagmiljøet på Nesna også i fremtiden organiseres som en del av den øvrige faglige virksomheten til universitetet. Det vurderes videre at en stedbasert sterk faglig base bør utgjøre hovedvekten av fagmiljøet på Nesna. Dette for å sikre en lokal faglig utviklingskraft.

Delprosjekt 2 skal vurdere en egen profil for studiestedet, som markedsføringen kan bygge på. Prosjektgruppen anbefaler derfor at lokale studieprogramkoordinatorer/-ledere bør ha fullmakter til tilpasse lokal studieorganisering og å utvikle egne profiler, i samsvar med eventuell profil og øvrig studieportefølje på Nesna, innenfor egen institusjons studieplaner.

Programansvaret for studiene som tilbys må uansett ligge til Nord Universitet og de øvrige institusjoner som etablerer studietilbud på Nesna. Det samme vil gjelde for akkreditering gjennomføring opptak osv. De universiteter/høgskoler eller institusjoner akkreditert for høyere yrkesfaglig utdanning som bygger opp tilbud på Nesna vil dermed også på ordinær måte være ansvarlig for finansiering av de studier som lyses ut.

3.2 Administrativ organisering

Prosjektgruppen har sett på ulike organisatoriske modeller, og vurdert disse opp mot det anbefalte mandatet, oppgaver og fullmakter prosjektgruppen vurderer som nødvendige for videreutvikling av studiestedet.

Prosjektgruppen har vært innom følgende organisatoriske løsninger:

1. Dagens organisering – videreføring av dagens organisering
2. Egen organisatorisk enhet – Videreføring av dagens organisering, med økt lokal autonomi.

3. Helgelands-/regionmodell – En samordning av dagens organisering på Helgeland, med økt lokal autonomi.
4. Sentermodell m/flere eiere – En egen organisatorisk hvor Nord er en av flere eiere

For alle modellene vil det være naturlig at den lokale organiseringen på Nesna benytter seg av fellestjenestene ved Nord universitet og at den lokale ledelsen gis nødvendig disposisjonsrett over noen av de lokale fellestjenester knyttet til lokal campusservice, nærstøtte og eiendomsforvaltning.

Finansieringen av felles infrastruktur og husleie ligger inne i basisbevilgningen til Nord Universitet og det vil være naturlig at dette videreføres.

Prosjektet har også vært opptatt av at fellestjenester for studentvelferd styrkes og sikres lokal styring. Prosjektet har ikke gått inn i hvilke konkrete endringer studentsamskipnaden her bør vurdere, da dette inngår i delprosjekt 3.

Modell 1: Dagens organisering – videreføring av dagens organisering

Målene med utviklingsprosjektet er i stor grad i samsvar med målene som ble satt for utviklingen av studiestedet etter fusjonen i 2016. Når en ser på utviklingen av studieportefølje og fagmiljø på Nesna etter at nåværende organisering trådte i kraft, er det lite som tyder på at denne organiseringen har vært optimal med hensyn til å sikre en videreutvikling av studiestedet i årene som kommer. Både studieportefølje og fagmiljø er betraktelig slanket i løpet av denne perioden.

Fordeler med løsningen:

- ▲ Ingen endring
- ▲ Sikrer lik organisering av studiestedene

Ulemper med løsningen:

- ▲ Har ikke frem til nå bidratt til positiv utvikling av studiestedet
- ▲ Vil være ufullstendig i forhold til ambisjonene om videreutvikling på Nesna.

Modell 2: Egen organisatorisk enhet – Videreføring av dagens organisering, med økt lokal autonomi.

Denne modellen tar utgangspunkt i eksisterende administrative organisering av virksomheten på Nesna, og styrkes denne med en egen stab knyttet til kjerneoppgavene i det foreslåtte mandatet. Leder, med stab, organiseres som en egen enhet underlagt rektor. Enheten tilføres den nødvendige lokale autonomi og myndighet for å ivareta det som ligger i mandatet.

Utover dette benyttes fellestjenestene ved Nord universitet. I forhold til fellestjenestene gis lokal leder nødvendig disposisjonsrett over lokale felles tjenester, for at den daglige virksomheten skal gå rundt.

Fordeler med løsningen:

- ▲ Tydeligere ansvar og økte fullmakter for utvikling av studiestedet.
- ▲ Signaliserer økt satsing i regionen, og fremstår tydeligere enn dagens organisering at Nord universitet jobber med å fylle campus med utdanningstilbud til regionen.
- ▲ Lett overførbar til andre studiesteder.
- ▲ Enkel å implementere.

Ulemper med løsningen:

- ▲ Innebærer ulik administrativ organisering av studiestedene ved universitetet, dersom ikke samme modell overføres øvrige studiesteder.

Modell 3: Helgelands-/regionmodell – En samordning av dagens organisering på Helgeland, med økt lokal autonomi.

Denne modellen er lik alternativet med en egen organisatorisk enhet, bortsett fra at denne tar utgangspunkt i den eksisterende organisering av universitetets virksomhet på Helgeland, samorganiserer denne og tilfører den nye samordnede organiseringen den nødvendige fullmakter for å ivareta det som ligger i mandatet.

Den regionale ledelsen har også her en egen stab for kjerneoppgavene i det foreslåtte mandatet.

Modellen innebærer i tillegg et ledernivå for hele Helgeland, f.eks. en viserektor, i tillegg til lokale studiestedsledere på studiestedene.

Også her benyttes fellestjenestene ved Nord universitet. I forhold til fellestjenestene gis regional leder nødvendig disposisjonsrett over lokale felles tjenester, for at den daglige virksomheten skal gå rundt.

Fordeler med løsningen:

- ▲ Kan overføres til andre regioner med flere studiesteder.
- ▲ Bedre koordinering/styrking av arbeidet med å fremheve Helgeland som en utdanningsregion.
- ▲ Signaliserer økt satsing i regionen.

Ulemper med løsningen:

- ▲ Uklart hvor en eventuell viserektor skal sitte

- ▲ Usikkert hvor en eventuell viserektor vil prioritere innsatsen
- ▲ Modellen legger til kompleksitet
- ▲ Innebærer ulik administrativ organisering av regionene og studiestedene ved universitetet, dersom ikke samme modell overføres øvrige regioner.

Modell 4: Sentermodell m/flere eiere – En egen organisatorisk hvor Nord er en av flere eiere

Denne modellen er lik organisasjonsmodell 2, men med den forskjell at enheten her er et aksjeselskap eid av flere interessenter.

Fordeler med løsningen:

- ▲ Signaliserer økt og samordnet satsing på utdanning i regionen.
- ▲ Forankret i KD, fylke og eventuelt andre utdanningsinstitusjoner.

Ulemper med løsningen:

- ▲ Blir ikke oppfattet som et universitet. Kan lett bli oppfattet som en ordinær «kompetansemegler».
- ▲ Avhengig av at de ulike interessentene ønsker å gå inn på eiersiden.
- ▲ Campus Nesna «reduisert» fra universitet til et studiesenter.
- ▲ Kan ikke lenger nyttiggjøre seg av fellestjenestene ved Nord universitet.

4 / VURDERING

De to modellene prosjektgruppen vurderer å best tilfredsstillende kravene til organisering som ansees som nødvendig er modell 2 og modell 4. Det som skiller de to modellene, er primært eierskapet. I modell 2 opprettes en egen administrativ organisasjonsenhet ved Nord universitet. I modell 4 er denne enheten skilt ut som et eget aksjeselskap.

For å vurdere disse opp mot hverandre har prosjektgruppen blant annet sett på Høgskolesenteret i Kristiansund¹, som er organisert som et aksjeselskap, for å kunne diskutere fordeler og ulemper med et aksjeselskap for den framtidige organiseringen av aktiviteter på Nesna. En annen modell som er drøftet er Universitetssenteret på Svalbard² (UNIS).

Deler av erfaringene som gjort ved disse sentrene kan være relevante for Nesna, men utgangspunktet der et nytt Universitetssenter skal bygge videre på en tradisjon med egen statlig regional høgskole gir også noe ulike forutsetninger.

4.1 Modell 2: Egen organisatorisk enhet

Denne løsningen innebærer en modell der det opprettes en organisasjonsenhet direkte underlagt styret eller rektor ved Nord universitet.

Denne enheten bør få sitt mandat fra universitetsstyret, og rapportere direkte til rektor ved Nord universitet.

En slik løsning kan utad signalisere en økt satsing på Nesna og Helgeland. Samtidig kan denne modellen medføre at resten av universitetet ikke ser sitt ansvar i forhold til å levere studietilbud på Nesna. Det vil videre kunne være uklart hvor langt autonomien strekker seg i tilfeller der interne fagmiljø i andre deler av Nord føler «konkurransen» fra Nesna.

Denne løsningen vil ikke på samme måte som modell 4 sikre «deltagelse/eierskap fra kommunen og næringslivet, fylkeskommunen og regionrådet», jf. prosjektets delleveranse 1.

4.2 Modell 4: Sentermodell m/flere eiere

Denne løsningen innebærer at deler av virksomheten på Nesna organiseres som et eget aksjeselskap.

I en slik løsning bør Nord Universitet eie majoriteten av aksjene, og at andre større interessenter inviteres inn på eiersiden sammen med Nord.

Til sammenlikning har Høgskolesenteret i Kristiansund fordelt eierskapet på 4 aktører: Kristiansund og omegn næringsforening (vel 36%), Kristiansund kommune og Møre og Romsdal fylkeskommune (med om lag 18% hver) og Høgskolen i Molde (med resterende knappe 28%). En viktig forskjell mellom Høgskolesenteret i Kristiansund og Nesna er at i vårt tilfelle har Nord universitet permanente utdanninger og fagmiljø, mens i Kristiansund er det bare infrastruktur og praktisk tilrettelegging, samt "pådriverrollen" for å få i gang og gjennomført utdanninger som aksjeselskapet ivaretar.

Denne løsningen vil på den ene siden kunne «reduere» studiested Nesna fra et universitetscampus til et studiesenter. På en annen side vil løsningen i større grad i modell 2 bidra til å sikre «deltagelse/eierskap fra kommunen og næringslivet, fylkeskommunen og regionrådet», jf. prosjektets delleveranse 1. Dette vil bidra til større forankring hos de ulike interessentene, og vil kunne øke mulighetene for å lykkes med å fylle campus med aktivitet. Den lokale autonomien vil videre være styrket i en slik organisatorisk løsning.

4.3 Ivaretagelse av interessenter

Det vurderes som viktig at den lokale organisasjonen har en god forankring inn i regionen, og er i tett dialog med sentrale interessenter. Delprosjektet har vurdert ulike måter dette kan gjøres på.

For modell 2 har prosjektgruppen kommet fram til at en referansegruppe eller et forum kan være en god løsning. Det finnes imidlertid allerede en rekke råd og utvalg i regionen som har fokus rettet mot kompetanse og kompetansebehov, hvor flere av de samme aktørene går igjen. Prosjektgruppen er usikker på om opprettelsen av et nytt utvalg vil være hensiktsmessig. Prosjektgruppen foreslår for denne organisasjonsmodellen at det ikke opprettes et nytt forum eller råd spesielt for virksomheten på Nesna, men at ledelsen på Nesna inviterer seg inn i relevante råd og utvalg som allerede eksisterer. Aktuelle råd og utvalg den lokale ledelsen bør ha nær dialog med er Kompetanseforum Helgeland, regionrådene, næringsforumene og RKK på Helgeland.

I modell 4 vil det være et eget styre, hvor de ulike eierne er representert. I tillegg bør regionale interessenter, Nordland fylkeskommune, Nesna kommune og andre tilstedeværende utdanningsinstitusjoner inviteres inn.

4.4 Avveininger

Delprosjektet har veid ulike fordeler og ulemper med de to hovedretningene for framtidig organisering som foreslås. Medlemmene av prosjektgruppen

vektlegger litt ulikt når det gjelder overordnet eiermodell og lokal styringsstruktur. Like fullt er det stor enighet om hovedmodellen, inkl. funksjoner og den felles ambisjon for oppbyggingen som vi mener begge modellene vil kunne ivareta.

Prosjektgruppens vurdering er at det kan være en god ide å få inn eierinteresser utenfra. Samtidig mener delprosjektet at det er viktig at Nord universitet utfordres i forhold til hva det innebærer at universitetet har fått ansvaret for videreutviklingen på Nesna, og at universitetet er med på å bygge Nesna i fremtiden – uavhengig av organisasjonsmodell.

Et eget aksjeselskap, modell 4, vil i større grad kunne gjøre eksterne interessenter delaktige i utviklingen av Nesna som studiested enn hva modell 2 gjør. Samtidig gir det noen utfordringer knyttet til avgrensninger av eierskap i fellesfunksjoner, leieavtaler og finansiering.

I oppbyggingsfasen vurderes det derfor som best med fortsatt statlig eierskap gjennom Nord universitet, og at de som er satt til å skjøtte Nesna får de nødvendige fullmakter for å ivareta det som er nevnt under «Krav til organisering» ovenfor.

Velges en aksjeselskapsmodell, kreves det videre utredning og sondering med mulige interessenter som kan gå inn i eierskapet sammen med universitetet. Slik sett kan en senter/campusmodell, gjerne som et aksjeselskap hvor Nord eier 100 % av aksjene, sees på som steg 1. Utvidelse av eierskapet til andre interessenter kan da skje som et steg 2, når det formelle forholdet til Nord universitet, Statsbygg og KD er avklart og tilpasset virksomheten.

For å tydelig signalisere at virksomheten på Nesna er noe annet et studiesenter, bør organisasjonen ha et navn som signaliserer at Nesna primært er en universitetscampus. Dette kan gjøres ved å benyttes «Helgeland universitetssenter» som navn på organisasjonen. En slik benevnelse vil gi et slikt signal, samtidig som det tydeliggjøres at dette er en organisasjon for hele Helgeland, og ikke bare Nesna.

5 / ANBEFALING

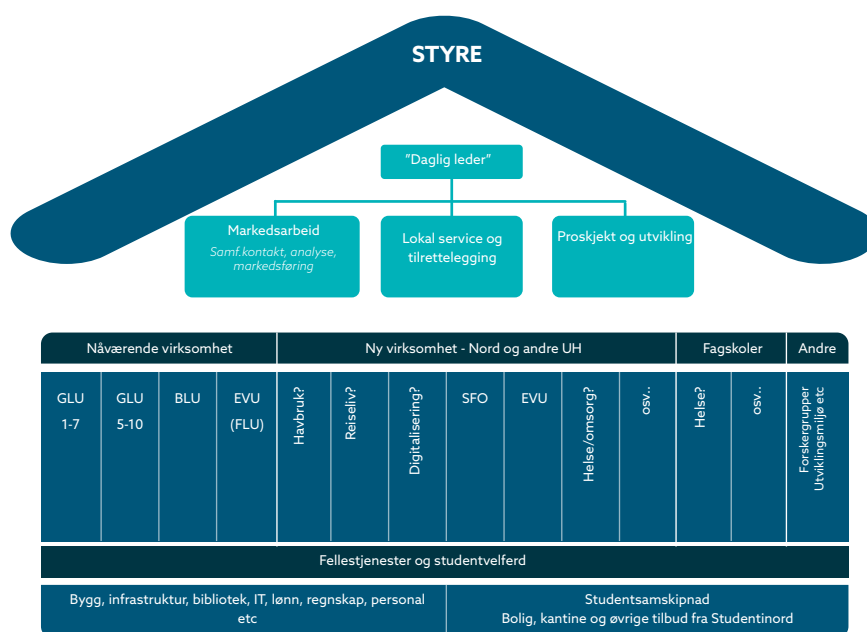
Prosjektgruppen anbefaler at deler av virksomheten på Nesna, jf. punktet «Oppgaver, mandat og myndighet» nedenfor, på sikt organiseres som et aksjeselskap. Nord universitet bør være majoritetseier i selskapet.

Prosjektgruppen vurderer det som viktig å raskt få på plass strukturer som kan komme i gang med arbeidet, og at Nord universitet også i fremtiden bør være en sentral aktør på Nesna. Det anbefales derfor at det som et trinn 1 opprettes en lokal organisasjonsenhet iht. modell 2, og at denne fungerer inntil nødvendige avklaringer rundt aksjeselskapsmodellen er foretatt.

For formell opprettelse av et eget aksjeselskap, vil det være nødvendig å avklare hvordan et slikt selskap skal finansieres og styres i praksis, og hvordan det daglige samarbeidet skal være med universitetets øvrige drift. Det vil også være nødvendig å foreta en grundig vurdering av hvem som skal være formell leietaker hos Statsbygg/KD.

For å vinne erfaring med en aksjeselskapsmodell kan det som et trinn 2 være formålstjenlig at Nord universitet eier alle aksjene i starten, og at eksterne interessenter inviteres inn på eiersiden som et trinn 3.

Det foreslås benevnelsen «Helgeland universitetssenter» for den organisatoriske løsningen som foreslås. Organiseringen kan fremstilles i følgende modell, hvor øverste nivå er organisasjonsenheten/aksjeselskapet, det midterste nivået symboliserer den faglige aktiviteten levert av utdanningsinstitusjonene, og det nederste nivået synliggjøre fellestjenester levert av Nord universitet:

Delprosjektgruppen anbefaler en annen stillingsbenevnelse enn «studiestedsleder». Dette for at det skal være tydelig at det er en annen funksjonen enn nåværende studiestedsledere. Det er i modellen på neste side benyttet begrepet «Daglig leder» på denne funksjonen. Det er også vurdert om begrepet «Vise-rector» kan benyttes. Dette stiller imidlertid andre krav til akademisk kompetanse.

Oppgaver, mandat og myndighet

Organisasjonsenhetens mandat bør være å jobbe for økt aktivitet og full utnyttelse av infrastrukturen for høyere utdanning på Nesna.

Organisasjonsenheten bør få nødvendige fullmakter fra rektor/styret ved Nord universitet til å:

- ▲ Videreutvikle den samlede studieporteføljen på Nesna, herunder
 - ◆ Kontakt med samfunns- og arbeidsliv
 - ◆ Avtaleinngåelse med interne og eksterne utdanningstilbydere.
- ▲ Profilere og markedsføre, i samspill med universitetets kommunikasjonsavdeling:
 - ◆ Nesna og Helgeland som region for høyere utdanning og forskning.
 - ◆ Markedsføring av campus
 - ◆ Markedsføring av lokale studietilbud
- ▲ Lokal tilrettelegge infrastruktur og servicetilbud for Nords egne og andres studietilbud på campus.

Lokale studieprogramkoordinatorer/-ledere bør ha myndighet til å:

- ▲ Utvikle egne profiler, i samsvar med eventuell profil for studiestedet, men innenfor universitetets studieplaner.
- ▲ Tilpasse studieorganiseringen til profil og øvrig portefølje på studiestedet.

Forholdet til eksterne interessenter

For den endelige løsningen, trinn 3, vil et eget styre ivareta en del av forhold til eksterne interessenter.

Inntil denne løsningen er på plass foreslås det at den lokale ledelsen har nær dialog med, og inviterer seg inn i, Kompetanseforum Helgeland, regionrådene, næringsforumene og RKK på Helgeland. Dialogen med disse bør også videreføres etter endelig løsning er på plass.

FOTNOTER

1. [HiKSU - Høgskolesenteret i Kristiansund](#)
2. [UNIS - The university centre in Svalbard](#)